

การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

นางสาวสุวิตรา

เศรษฐสมบัติกุล

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0809-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF THAI EXPOSITORY WRITING ABILITIES OF
MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS BETWEEN GROUPS WITH
AND WITHOUT JOURNAL WRITING ENHANCEMENT

Miss Suwitra Sattasombutkul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Thai Teaching

Department of Secondary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0809-4

สุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล : การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้
 (A COMPARISON OF THAI EXPOSITORY WRITING ABILITIES OF MATHAYOM SUKSA
 THREE STUDENTS BETWEEN GROUPS WITH AND WITHOUT JOURNAL WRITING
 ENHANCEMENT) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล, 160 หน้า. ISBN
 974-13-0809-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้
 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2 กลุ่ม
 กลุ่มละ 38 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่นักเรียนได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริม
 การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมที่นักเรียนได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่
 ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ แผนการสอนวิชาภาษาไทย
 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยและเกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทย ผู้วิจัยดำเนินการ
 การสอนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 16 คาบ และทดสอบความสามารถของนักเรียนใน
 การเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึก
 การเรียนรู้มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความ
 เรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามประเภทของการเขียนความเรียงภาษาไทยได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง
 การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนรายงาน พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความ
 เรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีความสามารถในการเขียนความเรียง
 ภาษาไทยแต่ละประเภทสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริม
 การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา มัธยมศึกษา

สาขาวิชา การสอนภาษาไทย

ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4183831027 : MAJOR TEACHING THAI LANGUAGE

KEY WORD: JOURNAL WRITING ENHANCEMENT / WRITING THAI EXPOSITORY ABILITIES

SUWITRA SATTASOMBUTKUL : A COMPARISON OF THAI EXPOSITORY WRITING ABILITIES OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS BETWEEN GROUPS WITH AND WITHOUT JOURNAL WRITING ENHANCEMENT. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. ASHARA PRAPAITRAKUL. Ed.D, 160 pp. ISBN 974-13-0809-4

The purpose of this research was to compare Thai expository writing ability of mathayom suksa three students between groups with and without journal writing enhancement. The samples were mathayom suksa three students in Santiradwitayalai School in the academic year 2000 which were divided into two groups. Each group was consisted of 38 students. The first group, the experimental group, was taught Thai expository writing with journal writing enhancement and the second group, the controlled group, was taught Thai expository writing without journal writing enhancement. The research instruments were lesson plans, Thai writing expository test and a criterion for evaluating the writing. Both groups were taught by the researcher for 8 weeks, 2 periods each week, totally 16 periods. Thai expository writing test was given to both groups after the experiment. The data were analyzed by means of arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The results of this study were as follows :

The students who were taught Thai expository writing with journal writing enhancement had higher ability in Thai expository writing than the students who were taught Thai expository writing without journal writing enhancement at the .05 level of significance.

Considering each type of Thai expository writing, those were narration writing, essay writing, summary writing and report writing, it was found that the students who were taught Thai expository writing with journal writing enhancement had higher ability in every type of Thai expository writing than the students who were taught Thai expository writing without journal writing enhancement at the .05 level of significance.

Department Secondary.....

student's signature.....

Field of study Teaching Thai Language.....

Advisor's signature.....

Academic year 2000.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ดีนั้นเนื่องด้วยความกรุณาอย่างสูงของ รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา จนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆของการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุดมสิน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและข้อคิดในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จันท์เพ็ญ เตื้อพานิช หัวหน้าภาควิชามัธยมศึกษาอาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช และรองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ ที่ให้คำแนะนำที่ดีและให้กำลังใจในการทำวิจัยฉบับนี้มาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย คณาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช บางขุนเทียน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในระหว่างการทำวิจัย

ขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้การสนับสนุนเงินทุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษาและเป็นผู้ให้กำลังใจและกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณนายชายและนายสะไกที่แสนดีที่เชื้อเพื่อเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเป็นเล่มสมบูรณ์ได้

ขอขอบคุณ พี่ดำ น้อย น้องกอล์ฟ พี่แอน พี่เชียร์ พี่ชิว พี่ต๋ว พี่เจี๊ยะ พี่ขวัญ พี่เซอร์รี่ พี่นุช พี่ปอ พี่บั้ง พี่แอ้ เจี๊ยะ ดาว จอม อ๊อด มน ก๊วย น้องแอนที่เป็นกำลังใจและคอยช่วยเหลือมาโดยตลอด และขอขอบคุณพี่หมูที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในทุกๆเรื่อง สุดท้ายขอขอบคุณน้องปอที่ตั้งใจทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จเสร็จสมบูรณ์

สุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	สมมติฐานการวิจัย.....	4
	ขอบเขตการวิจัย.....	5
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	1. การเขียนความเรียง.....	8
	1.1 ความหมายของความเรียง.....	8
	1.2 ประเภทของความเรียง.....	9
	1.3 ลักษณะของความเรียงที่ดี.....	12
	1.4 องค์ประกอบของการเขียนความเรียง.....	14
	1.5 ความสามารถในการเขียนความเรียง.....	16
	1.6 การสอนเขียนความเรียง.....	17
	1.7 การประเมินการเขียนความเรียง.....	19
	2. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อ.....	23
	2.1 ความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อ.....	23
	2.2 ประเภทของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อ.....	24
	2.3 ประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อ.....	25
	2.4 การนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อมาใช้ในชั้นเรียน.....	27
	2.5 แนวทางการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้อ.....	29

ผู้.....

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย...	30
3.1.1 งานวิจัยในประเทศ.....	30
3.1.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	32
3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อื่น.....	33
3.2.1 งานวิจัยในประเทศ.....	33
3.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	39
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผลการวิจัย.....	52
อภิปรายผลการวิจัย.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	55
รายการอ้างอิง.....	56
ภาคผนวก.....	62
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	63
ภาคผนวก ข แผนการสอน ตัวอย่างแบบบันทึกจากการเรียนและแบบบันทึกจากการอ่าน.....	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย	
ก่อนและหลังการทดลอง.....	142
ภาคผนวก ง เกณฑ์การตรวจงานเขียน.....	149
ภาคผนวก จ จดหมายแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา.....	154
ประวัติผู้เขียน.....	160

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสถิติทดสอบทีของคะแนนความสามารถใน การเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	50
2	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่าสถิติทดสอบทีของคะแนนความสามารถใน การเขียนความเรียงภาษาไทยแยกตามประเภท ความเรียงของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	51

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งเพราะทักษะในการติดต่อสื่อสารกันของมนุษย์มี 2 ประเภท คือ ทักษะการสื่อสารและทักษะการรับสาร มนุษย์รับสารด้วยการฟังและการอ่านและส่งสารด้วยการพูดและการเขียน ในบรรดาทักษะที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารด้วยภาษานั้น ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากและมีความซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะในการเขียนต้องอาศัยความรู้ ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากทักษะการฟัง การพูดและการอ่านเป็นพื้นฐานและนำข้อมูลเหล่านั้นมาเรียบเรียงและถ่ายทอดออกมาเป็นตัวหนังสือเพื่อใช้ในการสื่อสาร

สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทรมพรรย์ (2538: 163) ได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ว่า "การเขียน คือ การเรียบเรียงความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร จะเป็นข้อความสั้น ๆ ทำนองคำขวัญ ร้อยแก้วสั้น ๆ หรือบทกวีนิพนธ์ก็ได้" ความหมายดังกล่าวตรงกับคำนิยามของวรรณท์ อักษรพงศ์ (2539: 67) ที่กล่าวถึงความหมายของการเขียนว่า "หมายถึง การแสดงความคิดเห็นต่างในด้านการคิดอ่านของมนุษย์ด้วยการเขียนออกมาเป็นข้อความการเขียนดังกล่าวได้เนื้อหาจากความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม และทัศนคติของผู้เขียนเอง" ดังนั้นการเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอด ข้อมูล ความคิด ความรู้สึก และความต้องการซึ่งอยู่ในใจของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน ด้วยเหตุนี้การเขียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันเพราะเราสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มพูนประสบการณ์จากงานเขียนที่เผยแพร่ออกมาในรูปแบบต่างๆ ดังที่สนิท ตั้งทวี (2529: 118) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า "การเขียนเป็นการสื่อสารที่ช่วยแพร่กระจายความคิดให้กว้างไกล รวดเร็ว และเป็นสื่อกลางให้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์และความเพลิดเพลิน" ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุจริต เพียรชอบ (2539: 95) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนว่า "การเขียนเป็นการสื่อสารที่สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดออกไปในวงกว้างและคงอยู่ถาวรกว่าการสื่อสารด้วยการพูด"

จากความสำคัญดังกล่าวมาแล้วข้างต้นการเขียนจึงเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้กับผู้เรียนจนชำนาญและเกิดเป็นความสามารถเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 :

112) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนไว้ว่า “เป็นความสามารถในการรวบรวมข้อมูล เลือกรวบรวมสิ่งที่ต้องการ ถ่ายทอดความคิด นำมาลำดับความด้วยการเรียบเรียงเป็นตัวอักษร ตั้งแต่ระดับประโยคจนถึงระดับข้อความหรือสูงกว่าข้อความโดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกการเขียน เช่นการสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ตลอดจนวากยสัมพันธ์ซึ่งจะต้องให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนแสดงออกทางความคิดได้ถูกต้องตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน” ซึ่งสอดคล้องกับ โรนัลด์ วี ไวท์ (Ronald V. White, 1980: 6) ที่กล่าวถึงความสามารถในการเขียนไว้ว่า “ความสามารถในการเขียน คือ การเรียงลำดับประโยคให้เชื่อมโยงกันอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และสมเหตุสมผล เขียนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียนสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ สื่อสารในสิ่งที่ต้องการได้ การเขียนต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ” ดังนั้นผู้ที่มีความสามารถในการเขียนจึงมีความรู้ในการรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลมาลำดับเป็นประโยคให้ตามต้องการได้หากเกิดความผิดพลาดในการใช้ประโยคหรือการลำดับประโยคจะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนความเรียงซึ่งเป็นการเขียนที่มีการแสดงความคิด การจัดลำดับความคิด การเลือกใช้คำที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้ชัดเจน ดังที่ประภาศรี สีหอำไพ (2531: 85) ได้กล่าวถึงการเขียนความเรียงไว้ว่า “การเขียนความเรียงเป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นข้อความเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้เรียบเรียงให้ผู้อื่นทราบ” การเขียนความเรียงจึงเป็นการเขียนที่ต้องใช้ความสามารถในการเขียนทั้งยังต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความชำนาญ แต่ถึงอย่างไรก็มักพบปัญหาและข้อบกพร่องในการเขียนความเรียง ดังผลการศึกษาของสายใจ อินทร์พรรษย์ และวลัย อารุณี (2527: 22-25) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนการเขียนความเรียงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษพบว่า “ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้นักเรียนเขียนความเรียงบกพร่อง คือ ปัญหาที่เกิดจากตัวครู นักเรียนและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ครูมีความรู้และทักษะในการสอนเขียนไม่เพียงพอ นักเรียนขาดแรงจูงใจมีทัศนคติไม่ดีต่อวิชาภาษาไทยทำให้ขาดกำลังใจและขาดความสนใจ ระดับสติปัญญาของนักเรียนที่ไม่สามารถเขียนความเรียงได้และจำนวนนักเรียนมีมากขึ้นไป” ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจริต เพียรชอบ (2531: 8) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้นักเรียนมีข้อบกพร่องในการเขียนความเรียงไว้ว่า “นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนน้อยและนักเรียนมีจำนวนมากทำให้นักเรียนทำงานน้อยลง นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในการเขียน ไม่มีอิสระในการเลือกทำกิจกรรม ครูไม่มีเวลาตรวจงานเขียน”

จากปัญหาในการเขียนความเรียงที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า “ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเพราะนักเรียนไม่มีโอกาสในการเขียนความเรียงอย่างสม่ำเสมอ” ดังนั้นการช่วยให้นักเรียน

ได้มีโอกาสเขียนบ่อยๆ ก็ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียงได้ดีขึ้น ดังเช่นการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ (Journal Writing) เป็นวิธีการใหม่ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียงดีขึ้น ดังที่ ที อี ฟูลวิลเลอร์ (T.E. Fulwiler, 1982: 155) กล่าวว่า “การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้จะช่วยให้นักเรียนเกิดความชำนาญในการเขียนอีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้” และ แอน ริจเจอร์ เจอร์ (Ann Ruggles Gere, 1985:31) กล่าวว่า “การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้จะช่วยให้ทักษะการเขียนเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น”

จี อี ทอมป์กินส์ และเค ฮอสคิสสัน (G.E. Tompkins and K. Hoskisson ,1987: 207) อธิบายความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ไว้ว่า “เป็นการบันทึกเหตุการณ์ในแต่ละวันของนักเรียนตามความคิดของนักเรียนลงในสมุดบันทึกหรือสมุดเล่มเล็กๆ ซึ่งสอดคล้องกับ เอ็ม เอ็ม ชาน (M. M. Chan, 1989: 51) ที่กล่าวถึงการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ไว้ว่า “การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการเขียนถ่ายทอดข้อความหรือเรื่องราวต่าง ๆ อย่างอิสระเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เขียนประสบหรือมีประสบการณ์ตามความคิด ความรู้สึกของผู้เขียนเอง” นอกจากนี้การนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ซึ่งเป็นการเขียนหรือบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ อย่างอิสระเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบในการเขียนมาใช้ในการเรียนการสอนจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับร่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๑ (2541: 50) ที่เน้นให้การสอนและการเสริมแรงทางบวกโดยให้นักเรียนมีการบันทึกการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้นและเกิดการพัฒนาทักษะการคิด การเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้จึงเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มาทดลองใช้ในการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยจะเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปปรับใช้ในการสอนเขียนต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

สมมติฐานในการวิจัย

จากผลการวิจัยของ เลทไทโร อี มียาชิโร (Leatrice E. Miyashiro, 1991: 1200) เรื่อง “ผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถทางการเขียนของนักเรียนเกรด 1 เกรด 2 และเกรด 3” ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนทั้ง 3 เกรดออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งนักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการเขียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัย มาร์ชา โอดิเลีย โอลเซน (Marsha Odilia Olsen, 1991: 0864) เรื่อง “ผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทักษะคิด ในการอ่านและความสามารถทางการเขียนของนักเรียนเกรด 6 และเกรด 8 “ ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนทั้ง 2 เกรดออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นักเรียนกลุ่มทดลองจะได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทักษะคิดในการอ่านและความสามารถทางการเขียน สูงกว่ากลุ่มควบคุม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้จะสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
 - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ (Journal Writing) หมายถึง การสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยมีการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เขียนบรรยายด้วยภาษาของตนเองอย่างอิสระเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ในแต่ละคาบของการเรียนวิชาภาษาไทย ในการวิจัยครั้งนี้จะเน้นวิธีการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ 2 ประเภท คือ ประเภทบันทึกจากการเรียน (Learning Logs) และประเภทบันทึกจากการอ่าน (Reading Logs)

แบบบันทึกการเรียนรู้ประเภทบันทึกจากการเรียน (Learning Logs) เป็นบันทึกที่บันทึกเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้หรือปัญหาที่นักเรียนประสบในแต่ละคาบของการเรียนของการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยประเภท การเขียนเล่าเรื่องและการเขียนเรียงความ

แบบบันทึกการเรียนรู้ประเภทบันทึกจากการอ่าน (Reading Logs) เป็นบันทึกที่บันทึกเกี่ยวกับความรู้ที่ได้จากบทอ่านหรือแสดงความคิดเห็นที่มีต่อบทอ่านในแต่ละคาบของการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยประเภท การเขียนย่อความและการเขียนรายงาน

2. การสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ หมายถึง การสอนเขียนความเรียงภาษาไทยแก่นักเรียนโดยนักเรียนไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

3. ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความคิดเห็นผ่านภาษา โดยเลือกสรรถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นประโยคและข้อความอย่างสละสลวย วัดได้จากแบบทดสอบการเขียนความเรียงภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งให้คะแนนตาม องค์ประกอบของการเขียน อันได้แก่ เนื้อหา การเรียบเรียงถ้อยคำ การใช้คำ

ศัพท์ ไวยากรณ์ และกลไกการเขียน ในการวิจัยครั้งนี้จะครอบคลุมการเขียนความเรียง 4 แบบ ได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนรายงาน

การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่แสดงออกในเชิงความสามารถในการใช้ภาษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

การเขียนเรียงความ เป็นการเขียนที่แสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึก ความรู้ และความเข้าใจของตนออกมาให้ผู้อื่นทราบด้วยภาษาที่ดี ซึ่งในการเขียนแต่ละครั้งจะประกอบด้วยส่วนของคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

การเขียนย่อความ เป็นการเขียนข้อความต่าง ๆ จากสิ่งที่อ่าน ให้สั้น ชัดเจน และถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของเรื่องนั้น ๆ

การเขียนรายงาน เป็นการเขียนที่ต้องใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือต่าง ๆ แล้วนำมาเรียบเรียงเขียนเป็นรายงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนเหมาะสมตรงตามจุดประสงค์

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยนำการสอนความเรียงภาษาไทยโดยการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนทักษะการเขียนของนักเรียนในวิชาภาษาไทย
2. เป็นแนวทางแก่ผู้ที่สนใจที่จะทำงานวิจัยทางการสอนการเขียนต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้” ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การเขียนความเรียง

- 1.1 ความหมายของความเรียง
- 1.2 ประเภทของความเรียง
- 1.3 ลักษณะของความเรียงที่ดี
- 1.4 องค์ประกอบของการเขียนความเรียง
- 1.5 ความสามารถในการเขียนความเรียง
- 1.6 การสอนเขียนความเรียง
- 1.7 การประเมินการเขียนความเรียง

2. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

- 2.1 ความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้
- 2.2 ประเภทของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้
- 2.3 ประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้
- 2.4 การนำแบบบันทึกการเรียนรู้มาใช้ในชั้นเรียน
- 2.5 แนวทางการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการเขียนความเรียง
 - 3.1.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.1.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้
 - 3.2.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การเขียนความเรียง

1.1 ความหมายของความเรียง

การเขียนความเรียงเป็นการเขียนที่ต้องอาศัยการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เนื่องจากผู้ที่เขียนได้ดีนั้นจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบของการเขียน ได้แก่ มีความรู้เรื่องความหมาย องค์ประกอบ อีกทั้งต้องรู้หลักการเขียนด้วย ดังนั้นการรู้ความหมายของการเขียนความเรียงจึงเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นที่ผู้เขียนต้องมีความเข้าใจความหมายของความเรียง ซึ่งมีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

ประภาศรี สีหอำไพ (2527 : 85) ให้ความหมายของความเรียงสรุปได้ว่าความเรียงคือ การนำถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นข้อความเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้เรียบเรียงให้ผู้อื่นได้ทราบ ประโยคแต่ละประโยคที่มีเนื้อเรื่องติดต่อกันเป็น ข้อความใหญ่จะเรียกว่า ความเรียงเรื่องหนึ่ง

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2533 : 12) อธิบายความหมายความเรียงว่า ความเรียงเป็นงานเขียนร้อยแก้วที่มีการเลือกสรรถ้อยคำมาผูกเป็นประโยค เป็นข้อความอย่างสวยงาม

สิทธา พิณีภูวดล (2535 : 106-108) ได้ให้ความหมายของความเรียงว่า “ความเรียง หมายถึง การแต่งหรือเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้เรียบเรียงให้ผู้อื่นทราบ ภาษาที่ใช้ในความเรียงจะนำถ้อยคำมาเรียงกันอย่างอิสระ ประโยคที่มีเนื้อเรื่องติดต่อกันเป็นข้อความใหญ่จะเรียกว่า ความเรียงเรื่องหนึ่ง”

อัศรา บุญทิพย์ (2539 : 134) กล่าวถึงความหมายของความเรียงไว้ว่า “ความเรียง คือ เรื่องราวที่เขียนขึ้นด้วยภาษาร้อยแก้วอย่างสละสลวย โดยเน้นคุณค่าด้านความคิด และจินตนาการมากกว่าคุณค่าด้านความรู้

แนวคิดของนักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวกับความเรียงข้างต้น สรุปได้ว่า ความเรียงเป็นการเขียนที่ผู้เขียนนำถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นประโยค และข้อความที่สละสลวย เพื่อจะสื่อสารความรู้ ความรู้สึก นึกคิดไปยังผู้อ่านให้ได้ตรงตามความประสงค์ของผู้เขียน

คำว่า “ความเรียง” เป็นคำที่ยังมีผู้เข้าใจสับสนว่ามีความหมายเหมือนกับคำว่า “เรียงความ” นักวิชาการศึกษาให้ทัศนะในความเหมือนและความแตกต่างของทั้งสองคำนี้ดังต่อไปนี้

เปลื้อง ณ นคร (2516 : 12) กล่าวถึงความหมายของความเรียง และเรียงความ สรุปได้ว่า “ความเรียงเป็นการเขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจให้ผู้อื่นทราบ ส่วนเรียงความ คือ ข้อความที่เรียงเป็นภาษาร้อยแก้ว โดยเน้นถึงความเรียงที่นักเรียนฝึกหัดกันในโรงเรียน โดยครูตั้งหัวข้อให้นักเรียนเขียน”

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ (2525 : 335) ได้สรุปความหมายของความเรียงกับเรียงความว่า “ความเรียงเป็นงานเขียนที่แต่ง หรือเรียบเรียงขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก นึกคิด ทัศนคติ หรือความต้องการให้ผู้อื่นทราบ ส่วนเรียงความจัดเป็นความเรียงชนิดหนึ่งที่มีรูปแบบเฉพาะตัว”

สุระปะนีย์ นาครทรรพ (2540 : 16) กล่าวถึง ความเรียงกับเรียงความว่า “สองคำนี้มีผู้ใช้แทนกันบ้าง แท้จริงแล้ว ความเรียงก็คือ เรียงความอย่างหนึ่ง แต่คำว่าเรียงความมักใช้ในความหมายของวิชาการเขียนเรียงความ ส่วนความเรียงนั้น เราใช้เรียกสิ่งที่เขียนหรือเขียนเรียงขึ้นเป็นเรื่องราวด้วยภาษาที่ใช้พูดธรรมดา”

จากทัศนะของนักวิชาการภาษาไทยเกี่ยวกับความหมายของความเรียงกับเรียงความ สรุปได้ว่า ความเรียงเป็นการเขียนที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก ส่วนเรียงความเป็นการเขียนร้อยแก้วที่มีรูปแบบเฉพาะตัวและมักจะหมายถึงวิชาการเขียนความเรียงในโรงเรียนโดยครูจะตั้งหัวข้อให้นักเรียนเขียน

1.2 ประเภทของความเรียง

ความเรียงแบ่งได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับว่าจะพิจารณาสิ่งใดเป็นสำคัญ เปลื้อง ณ นคร (2537: 14) แบ่งประเภทของการเขียนความเรียงไว้ดังนี้

1. การแบ่งประเภทความเรียง โดยพิจารณาจากลักษณะของโครงเรื่อง ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ประเภทคือ

1.1 ความเรียงเรื่องประวัติศาสตร์ ได้แก่ ประวัติบุคคล ประวัติสมัยต่าง
ตำนาน

1.2 ความเรียงหมวดพรรณนา ได้แก่ พรรณนาถิ่นฐานบ้านเมือง พรรณ
ความรู้สึกนึกคิด พรรณนาหนังสือและเรื่องบันเทิงคดี พรรณนาเรื่องทั่วไป

1.3 ความเรียงแผนกวรรณคดีวิจารณ์ ได้แก่ วิจารณ์หนังสือต่างๆ
วิจารณ์เรื่องเบ็ดเตล็ด

1.4 ความเรียงปัญหาธรรม ภาษิตต่างๆ

2. การแบ่งประเภทความเรียง โดยพิจารณาจากความมุ่งหมายของการเขียนแบ่ง
ได้ดังนี้

2.1 ความเรียงเชิงสาระ หนักไปทางวิชาการ ผู้เขียนต้องอธิบายความรู้อ
อย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่คำนึงถึงการใช้สำนวนโวหารและความเพลิดเพลินของผู้อ่าน

2.2 ความเรียงเชิงปกิณกะ เน้นการให้ความคิดแก่ผู้อ่าน และคำนึงถึง
ความเพลิดเพลินเป็นประการแรก

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523 : 26) อธิบายว่า การเขียนความเรียงมีความ
ครอบคลุมการเขียนประเภทต่างๆ ดังนี้

1. การเขียนข้อความเพื่อลำดับเรื่องราว
2. การเขียนพรรณนาสิ่งต่างๆ
3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือวิจารณ์
4. การเขียนรายงานหรือบทความ
5. การเขียนหนังสือ การเขียนตำรา หรือเอกสารวิชาการ
6. การเขียนรายงานการวิจัย
7. การเขียนแบบสร้างสรรค์ เช่น การเขียนนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี

ศักดา ปันหนึ่งเพชร และคณะ (2528 : 126) กล่าวถึงการแบ่งประเภทความเรียง
ไว้ตามความมุ่งหมายของผู้เขียนในการเขียนครั้งนั้นๆ ซึ่งสามารถสรุปได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ เป็นการ
เขียนเล่าเรื่องที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ใช้ในการเขียนชีวประวัติ การเขียนข่าว การเขียนสารคดี การ
เขียนแบบที่ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ และให้ข้อมูลถูกต้องตามความจริง

2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งหนึ่ง ซึ่งแจง ตอบปัญหา ผู้เขียนต้องลำดับขั้นตอนของเรื่องอย่างดี และใช้ภาษาที่รัดกุมชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งอาจจะมีข้อคิด คติ หรือแนวคิดที่น่าสนใจแทรกอยู่ด้วย

4. การเขียนเพื่อโฆษณา คือ การเขียนจูงใจ เชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ เช่น การเขียนโฆษณา คำขวัญ คำที่ใช้ควรให้สั้น มีการเล่นลีลาของคำ เพื่อให้ผู้อ่านติดใจ

ฉัตรา บุญนาค และคณะ (2529 : 17) แบ่งประเภทของความเรียงออกเป็น 2 ประเภท สรุปดังนี้

1. บันเทิงคดี คือ เรื่องที่แต่งขึ้นจากจินตนาการของผู้ประพันธ์เป็นหนังสืออ่านเล่น หรือเพื่อความบันเทิง เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น

2. สารคดี เป็นเรื่องที่มุ่งแสดงความรู้ ความคิด ความมีเหตุผล ความถูกต้อง

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2531 : 21-25) แบ่งประเภทของความเรียงออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การเขียนคำนิยาม เช่น การเขียนคำอธิบายสุภาษิตหรือความหมาย ของคำศัพท์

2. การเขียนสรุปลักษณะสำคัญ เช่น การเขียนบรรยายบุคคล การเขียนบรรยายนอกสถานที่ การเขียนบรรยายเฉพาะอย่าง

3. การเขียนเฉพาะอย่าง เช่น การเขียนบทความ การเขียนบทวิจารณ์บรรยาย การเขียนชีวประวัติ หรืออัตชีวประวัติ การเขียนรายงาน การเขียนรายงานการประชุม การเขียนเรื่องสั้น การเขียนนวนิยาย

สิทธา พิณีภูวดล (2535 : 114) แบ่งประเภทของความเรียงไว้ 5 ประเภท คือ

1. ความเรียงเรื่องประวัติต่างๆ การเขียนประเภทนี้ มักใช้โวหารทำนองบรรยาย เรื่องที่นำมาเขียนมักเป็นข้อเท็จจริง ไม่ต้องแทรกความรู้สึก

2. ความเรียงเรื่องสุภาษิต ภาวะธรรม และนามธรรม วิธีเขียนความเรียงประเภทนี้ ต้องอธิบายหรือให้คำจำกัดความของภาษิต หรือนามธรรมต่างๆ แล้วบรรยายให้ได้ความชัดเจน มักใช้โวหารทำนองเทศนา

3. ความเรียงเชิงให้ความรู้ วิธีเขียนความเรียงประเภทนี้ต้องอาศัยเรื่องราวจากประสบการณ์เป็นข้อมูล โวหารที่ใช้มักเป็นบรรยายโวหาร

4. ความเรียงแสดงความคิดเห็น วิธีเขียนความเรียงประเภทนี้ ผู้เขียนมีอิสระจะแสดงความคิดเห็นอย่างไรก็ได้ โดยอาศัยความเป็นจริงและหลักเหตุผล

5. ความเรียงแสดงความรู้สึก ส่วนสำคัญของความเรียงประเภทนี้ คือ ความรู้สึกที่แสดงออก โวหารที่ใช้มักเป็นพรรณนาโวหาร

การแบ่งประเภทความเรียงดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความเรียงแต่ละประเภทนั้นขึ้นอยู่กับหลักการของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถใช้นแนวทางต่างๆในการแบ่ง เช่น แบ่งตามโครงเรื่อง คือการพิจารณาจากลักษณะของโครงเรื่องที่เขียนเป็นหลัก ส่วนการแบ่งตามจุดมุ่งหมายในการเขียน คือ พิจารณาจากความมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการจะนำเสนอ

1.3 ลักษณะของความเรียงที่ดี

การที่ผู้เขียนจะเขียนงานออกมาชิ้นหนึ่งแล้วได้รับความสนใจจากผู้อ่าน ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจในกฎ และทฤษฎี รวมทั้งการศึกษาลักษณะของความเรียงที่ดี จากความสำคัญดังกล่าว นักวิชาการศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของความเรียงที่ดี ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2529 : 120) กล่าวถึงลักษณะของการเขียนความเรียงที่ดีจะต้องมีลักษณะสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. ความชัดเจน คือ ความชัดเจนของถ้อยคำที่ผู้เขียนใช้ เพราะจะช่วยให้ผู้อ่านกับผู้เขียนมีความเข้าใจตรงกัน

2. ความเรียบง่าย คือ การใช้คำที่คนทั่วไปเข้าใจง่าย แต่คำนั้นมีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่าน ไม่ควรใช้คำฟุ่มเฟือยหรือคำปฏิเสธซ้อนคำปฏิเสธ

3. ความกระชับ คือ การใช้คำน้อยแต่มีความหมายที่ชัดเจน

4. ความประทับใจ คือ การเขียนที่แสดงออกด้วยวิธีต่างๆ ได้แก่ การเน้นรูปประโยค การเน้นโดยการซ้ำความ เป็นต้น

5. ความไพเราะ คือ การเลือกใช้คำที่มีเสียงราบรื่นไพเราะหู ไม่ผูกประโยคยืดยาว ซ้อนกันหลายประโยคและไม่ควรเลือกใช้คำซ้ำกันในตำแหน่งที่ใกล้กันซึ่งจะทำให้ข้อความนั้นไม่ไพเราะ

6. การสร้างภาพ คือ เลือกใช้คำที่ให้อารมณ์ ความรู้สึก

7. โครงสร้างของประโยค ได้แก่การเลือกใช้ไวยากรณ์ให้ถูกต้อง ทั้งในการลำดับคำในวลีหรือ และความมีเอกภาพของประโยค เป็นต้น

ประกาศรี สี่ห้าไฟ (2537 : 73) ให้ทัศนะเกี่ยวกับความเรียงที่ดี สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เอกภาพ หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเนื้อเรื่องเนื้อความต้องมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพียงอย่างเดียว
2. สัมพันธภาพ ได้แก่ ความเกี่ยวข้องของความคิดที่เขียนเป็นข้อความจะต้องดำเนินไปตามลำดับอย่างต่อเนื่อง
3. สारัตถภาพ ได้แก่ การนำเสนอความคิดต้องมีความชัดเจน มีความกระชับโดยมีการเน้นใจความสำคัญ ส่วนพลความควรกล่าวแต่น้อย เพื่อไม่ให้แย้งกับใจความสำคัญ

พระบ โปษะกฤษณะ (2538 : 51-52) กล่าวถึงลักษณะของความเรียงที่ดีว่าจะต้องมีองค์ประกอบ สรุปได้ดังนี้

1. มีความชัดเจน คือ อ่านแล้วเข้าใจทันที ไม่มีข้อเคลือบแคลงสงสัย การใช้ภาษารัดกุม ถูกต้องตามความหมาย
2. มีจุดหมายที่ชัดเจน ผู้อ่านอ่านแล้วจับจุดหมายได้ทันที ไม่พรัลอะเลื้อน หรือมีพลความมากเกินไป
3. มีความสัมพันธ์ ดำเนินความไปตามลำดับต่อเนื่องกันไปไม่วกวน ผู้อ่านติดตามได้ง่าย
4. มีความกว้างขวาง ผู้อ่านอ่านแล้วได้เพิ่มพูนในด้านความรู้หรือความบันเทิง หรือทั้งความรู้ความบันเทิง
5. มีความประณีต การใช้ถ้อยคำตลอดจนการเข้าประโยคใช้ความประณีตเลือกมาอย่างถูกต้องเหมาะสม
6. มีความไพเราะงดงาม ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วรู้สึกจับใจ

สรุปได้ว่า ลักษณะของความเรียงที่ดีจะต้องประกอบด้วยหลายประการคือ ความเรียงเรื่องนั้นต้องใช้คำให้กระชับแต่ก็ต้องสามารถสร้างความประทับใจให้ผู้อ่าน อีกทั้งเนื้อหาที่เขียนต้องมีความชัดเจนและต้องมีจุดมุ่งหมายเดียวทั้งเรื่อง มีสัดส่วนที่พอเหมาะกะกับเรื่องที่เขียนและการนำเสนอจะต้องเป็นไปตามลำดับความสำคัญ

1.4 องค์ประกอบของการเขียนความเรียง

ในการเขียนผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของการเขียน เพื่อให้งานเขียนนั้นมีความน่าสนใจ ดังที่นักวิชาการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2529: 130-132) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนความเรียงไว้ดังนี้

1. คำนำ เป็นตอนเปิดเรื่อง กล่าวกันว่าเป็นตอนที่เขียนยากที่สุด เพราะคำนำมีส่วนสำคัญที่จะชักจูงใจผู้อ่านให้ติดตาม หรือทำให้ผู้อ่านเลิกสนใจที่จะติดตามอ่านต่อไปได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องเขียนคำนำให้น่าสนใจ

2. เนื้อเรื่อง เป็นใจความส่วนใหญ่ของเรื่อง ก่อนที่จะเขียน ผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่องเอาไว้ก่อน โดยเรียงลำดับให้เป็นไปตามขั้นตอน แล้วเขียนขยายความออกไปทีละตอน เมื่อจบตอนหนึ่งๆ ก็ขึ้นย่อหน้าใหม่ โดยยึดหลัก

2.1 แต่ละย่อหน้าต้องมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว

2.2 ต้องมีความสัมพันธ์ภายในย่อหน้า

2.3 ทุกๆย่อหน้าต้องมีการส่งทอดเนื้อความกันเป็นอย่างดี

2.4 รู้จักเน้นในส่วนที่สำคัญ ให้รายละเอียดด้วยประโยคขยาย

2.5 มีเนื้อความเข้มข้นเต็มไปด้วยสาระและมีหลักฐานน่าเชื่อถือ

2.6 ต้องเขียนให้มีความชัดเจน ถูกต้อง มีเหตุผล และมีความคิดดี

3. สรุป เป็นการปิดเรื่อง การเขียนสรุปต้องฝากข้อคิดหรือความประทับใจแก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจทำได้โดยการยกสุภาษิต คำพังเพย คำคม หรือบทกวีต่างๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง ตอนสรุปต้องใช้ภาษาให้กะทัดรัด ชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านจับประเด็นความคิดสำคัญได้ถูกต้อง วิธีเขียนสรุปที่นิยมมีดังนี้

3.1 สรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือคำประพันธ์ เพื่อสนับสนุนความคิดให้เด่นชัด

3.2 สรุปด้วยการย้ำให้เห็นความสำคัญ

3.3 สรุปด้วยการฝากข้อคิด

อัจฉรา วงศ์โสธร (2529 : 83) ได้อธิบายองค์ประกอบของการเขียนความเรียงสรุป
ได้ดังนี้

1. เนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาสาระหรือความรู้สึกนึกคิดที่จะแสดงออกมาเป็นคำ วลี ประโยค ย่อหน้า ฯลฯ
2. การเรียบเรียง ได้แก่ การลำดับความคิดได้มีความต่อเนื่องซึ่งกันและกัน โดยอาศัยความรู้เรื่องประโยคสนับสนุนหลักประโยคสนับสนุนรองซึ่งล้วนแต่อ้างอิงไปยังประโยคใจความสำคัญของหัวเรื่อง
3. ไวยากรณ์ ได้แก่ ความสามารถในการใช้กฎโครงสร้างมาเขียนเป็นประโยคได้ถูกต้อง
4. สีสภาษา ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารต่างๆ เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียนโดยสะท้อนถึงอรรถรสและอารมณ์ของผู้แต่ง เพื่อสื่อความหมายได้ตามความต้องการ
5. กลไกการเขียน ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ทางภาษาให้ถูกต้อง เช่น ตัวสะกด คำย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2539: 24) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนความเรียง
ไว้ 3 องค์ประกอบดังนี้

1. คำนำ หมายถึง การเริ่มเรื่องในย่อหน้าแรก เพื่อให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านเนื้อเรื่อง การเขียนคำนำสามารถเขียนได้ 3 วิธี ได้แก่
 - 1.1 การบอกโดยตรงว่าต้องการเขียนเรื่องอะไร เพราะอะไร ทำไม
 - 1.2 การเขียนบอกโดยอ้อม
 - 1.3 การเขียนบอกโดยแสดงแนวคิด
2. เนื้อเรื่อง หมายถึง การเขียนรายละเอียดทั้งหมด โดยแบ่งเป็นย่อหน้าหลาย ๆ ย่อหน้า
3. การเขียนสรุปเรื่อง หมายถึง การเขียนแสดงทัศนะหรือข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนไว้ตอนท้ายเรื่อง ซึ่งในการสรุปเรื่องสามารถสรุปโดย
 - 3.1 การฝากข้อคิด
 - 3.2 การสั่งสอน
 - 3.3 การให้คำแนะนำและชักชวน
 - 3.4 การใช้คำประพันธ์

3.5 การใช้คำคมหรือสุภาษิต

3.6 การย้ำเน้นให้เห็นความสำคัญ

สรุปได้ว่าองค์ประกอบในการเขียนความเรียงจะต้องประกอบด้วยคำนำ เนื้อเรื่องและสรุป โดยแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน และเรียบเรียงเรื่องราวให้มีเอกภาพ สัมพันธภาพและสรวัตถภาพ

1.5 ความสามารถในการเขียนความเรียง

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดเป็นความสามารถ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสาร ดังที่

โรนัลด์ วี ไวท์ (Ronald V. White, 1980: 6) ที่กล่าวถึงความสามารถในการเขียนความเรียงไว้ว่า "ความสามารถในการเขียนความเรียง คือ ความสามารถในการเรียงลำดับประโยคให้เชื่อมโยงกันอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และสมเหตุสมผล เขียนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ สื่อสารในสิ่งที่ต้องการได้ การเขียนต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ"

แอนน์ ไรม์ส์ (Ann Raimés, 1985 : 5) กล่าวไว้ว่า"ความสามารถในการเขียนความเรียงเป็นกระบวนการทางความคิด โดยผู้เขียนจะต้องมีจุดมุ่งหมายแน่นอนว่า มีจุดประสงค์ในการเขียนอย่างไรผู้อ่านเป็นใครเพื่อจะรวบรวมข้อมูลความรู้ในเรื่องที่จะเขียนและนำมาถ่ายทอดเป็นสัญลักษณ์ทางภาษาโดยจัดลำดับและเรียบเรียงจนเป็นงานเขียนที่เหมาะสมดังที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการสื่อความหมายได้โดยผ่านกระบวนการเขียน"

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 112) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนความเรียงไว้ว่า"เป็นความสามารถในการรวบรวมข้อมูล เลือกสรรสิ่งที่ต้องการ ถ่ายทอดความคิดนำมาลำดับความด้วยการเรียบเรียงเป็นตัวอักษรตั้งแต่ระดับประโยคจนถึงระดับข้อความหรือสูงกว่าข้อความโดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกการเขียน เช่น การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ตลอดจนจนวนกยสัมพันธ์ ซึ่งจะต้องให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนแสดงออกทางความคิดได้ถูกต้อง ตรงกับจุดประสงค์ผู้เขียน"

จากแนวคิดดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนความเรียง คือ ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลมาลำดับความคิดและเรียบเรียงถ้อยคำ โดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกการเขียน เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษรให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

1.6 การสอนเขียนความเรียง

การเขียนเป็นทักษะที่จำเป็นต้องใช้เวลาและการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพราะเป็นทักษะที่ซับซ้อนกว่าทักษะอื่น ในด้านการสอน ครูจึงต้องพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนความเรียงให้มีลักษณะที่หลากหลาย

สมพร มั่นตะสูตร (2526 : 150-152) ได้กล่าวถึงแนวการสอนการเขียนความเรียงสรุปได้ดังนี้

1. ให้นักเรียนเลือกเรื่องที่จะเขียนด้วยตนเอง ครูอาจชี้แนะเรื่องที่เหมาะสมกับวัยนักเรียน
2. ยั่วยุให้นักเรียนเกิดความอยากที่จะแสดงออกทางความคิดผ่านการเขียนด้วยการซักชวน สนทนาถึงสิ่งที่น่าสนใจที่อยู่รอบตัว อาจเป็นสิ่งแวดล้อมเหตุการณ์ เหตุการณ์ หรือข่าวประจำวัน
3. ใช้อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม เช่น หุ่นรูปสัตว์ต่างๆ ภาพหุ่นจำลองของจริง เพื่อฝึกให้เขียนบรรยายอาหาร พรรณาอาหาร หรือเขียนเรียงความตลอดเรื่อง
4. นำตัวอย่างการเขียนเรียงความที่ดี มาให้นักเรียนอ่านมากๆ
5. ให้นักเรียนผูกเรื่องจากคำศัพท์ที่ครูให้ หรือนักเรียนรวบรวมคำแปลก ๆ จากหนังสือพิมพ์มา แล้วนำมาผูกเรื่องใหม่เป็นการส่งเสริมจินตนาการ
6. ครูและนักเรียนช่วยกันวางโครงเรื่องที่น่าสนใจ แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องตามโครงเรื่องที่ได้วางไว้
7. การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ครูต้องแนะนำแหล่งข้อมูลที่จะศึกษาและวิธีการเขียนเรียงความเชิงวิชาการให้ก่อน
8. เมื่อพบข้อบกพร่องไม่ว่าจะเป็นการจัดระดับเรื่องราว การใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร การผูกประโยค ครูต้องแก้ไขเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักเรียนทุกคน และนำข้อบกพร่องมาเสนอหน้าชั้นพร้อมทั้งแก้ไขให้ดูเป็นแบบอย่าง
9. คัดผลงานเรียงความที่ดีของนักเรียนในชั้นมาอ่านให้นักเรียนฟังเพื่อส่งเสริมด้านกำลังใจที่จะเขียนให้ดีขึ้น

10. ให้นักเรียนเขียนแสดงอารมณ์และพฤติกรรมที่นักเรียนคิดว่าตนเองจะทำเมื่อเกิดอารมณ์ต่างๆ เช่น อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ อารมณ์เกลียด เป็นต้น

11. ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์หรือสุภาษิต แล้วเขียนให้เป็นเรียงความที่ดี
สละสลวย

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2535: 111) ได้กล่าวถึงหลักในการสอนเขียนความเรียงไว้ สรุปได้ดังนี้

1. ครูต้องชี้แนะให้นักเรียนได้เห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของการเขียน ตลอดจนการใช้ภาษาเขียนที่เหมาะสม และให้นักเรียนทราบหลักเกณฑ์ และครูจะต้องวัดผลด้วย
2. ครูควรฝึกให้นักเรียนได้หัดเขียนบ่อย ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยให้นักเรียนหาข้อมูลจากข้อเท็จจริง หรือจากประสบการณ์มาประกอบการเขียน
3. เรื่องที่ให้เขียนควรเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน
4. ครูต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสเห็นตัวอย่างงานเขียนที่ดีที่ใช้สำนวนโวหารต่าง ๆ
5. ครูต้องให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขงานเขียนให้

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538: 176) ยังได้เสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในการสอนการเขียนความเรียงไว้ว่า การสอนนั้นบรรยากาศที่จะเอื้ออำนวยในด้านการเขียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเขียนเรียงความได้คล่อง มีความรู้สึกลอยๆ เขียน ครูควรสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้น เช่น ตัวครูเองมีบุคลิกภาพที่ดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเองมีความเห็นอกเห็นใจ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และชื่นชมกับผลงานที่นักเรียนได้สร้างสรรค์ขึ้น นอกจากนี้การให้นักเรียนได้มีโอกาสช่วยกันเขียนร่วมกันทั้งชั้นบ้างเป็นกลุ่มย่อยบ้างเป็นรายบุคคลบ้างก็จะทำให้บรรยากาศไม่ซ้ำซาก

จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนการเขียนความเรียงดังกล่าวจะเห็นว่า ครูสามารถเลือกใช้วิธีการได้หลากหลายและสามารถเลือกใช้สื่ออุปกรณ์การสอนทั้งที่เป็นของจริงหรือนำตัวอย่างการเขียนมาปรับใช้ในการสอน และรู้จักสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกลอยๆ เขียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเขียนได้ดีขึ้น

1.7 การประเมินการเขียนความเรียง

การประเมินผลการเขียนความเรียงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงนอกเหนือจากการสอนเขียนความเรียง เพราะการประเมินผลการเขียนเป็นกระบวนการที่จะทำให้เราทราบความสามารถในการเขียนที่แท้จริงของนักเรียน การประเมินการเขียนความเรียงนั้นมีนักวิชาการการศึกษาได้ให้แนวทางในการประเมินการเขียนความเรียงไว้ดังนี้

เฮช แอล จาคอบส์ (H. L. Jacobs, 1981: 89-96) ได้เสนอแนะการตรวจเรียงความ โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่เรียกว่า ESL Composition Profile ซึ่งเป็นวิธีการตรวจเรียงความที่ละเอียดมาก ผู้ตรวจต้องตัดสินเรียงความทั้งเรื่องว่า ผู้เขียนได้สื่อความคิดและความหมายในกระบวนการสื่อความคิดและความหมายให้ผู้อ่านตามที่มุ่งหวังได้หรือไม่ จาคอบส์ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุบางประการที่ทำให้ผู้ตรวจไม่เชื่อมั่นในการตัดสินงานเขียนและการตรวจที่ไม่คงที่ เช่น ผู้ตรวจแต่ละคนอาจมีเกณฑ์ในการประเมินผลที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้ตรวจคนหนึ่งอาจเข้มงวด ในการให้คะแนนในขณะที่อีกคนหนึ่งให้คะแนนง่ายหรือแม้แต่การนำเกณฑ์การตรวจมาใช้ ก็อาจจะแตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้ตรวจบางคนอาจลำเอียงโดยไม่รู้ตัวด้วยการคาดหวังความสามารถของผู้เขียนไว้ก่อนหรืออาจให้คะแนนจากส่วนประกอบบางประการที่ปรากฏให้เห็นเท่านั้น เช่น ลายมือ คำที่สะกดผิด หรือกลไกทางภาษา หรือความคิดทางไวยากรณ์ อื่น ๆ ที่ไม่ใช่เกณฑ์ในการสื่อสาร ซึ่งผู้ตรวจแต่ละคนอาจจะมีจุดเน้นในการประเมินความเรียง แตกต่างกันไป เช่น บางคนอาจจะเน้นความคิดของผู้เขียนเป็นสำคัญ หรือบางคนอาจพิจารณา เพียงแต่การเรียบเรียงเรื่องราวและการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น

ด้วยเหตุดังกล่าว จาคอบส์ จึงเห็นว่า การตรวจแบบ ESL composition profile เท่านั้นที่สามารถควบคุมสาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ได้ โดยพิจารณาลักษณะรวม ๆ ของการเขียนนั้น ๆ ซึ่งวิธีการใช้ ESL Composition Profile ในการประเมินผลเรียงความ มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. เนื้อหา (Content)	30	คะแนน
2. การเรียบเรียงเรื่องราว (Organization)	20	คะแนน
3. การใช้ถ้อยคำสำนวน (Vocabulary)	20	คะแนน
4. การใช้ไวยากรณ์ (Language use)	25	คะแนน
5. กลไกทางภาษา (Mechanics)	5	คะแนน

ในแต่ละส่วนจะแบ่งคะแนนออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ดีมากถึงยอดเยี่ยม (very good to excellent)
2. ปานกลางถึงดี (average to good)
3. อ่อนถึงใช้ได้ (poor to fairly)
4. อ่อนมาก (very poor)

ในการนำเกณฑ์การประเมินความเรียงไปใช้นั้น เอล แอล จากอบส์ (H. L. Jacobs, 1981: 89-96) ได้ให้แนวการตรวจในแต่ละองค์ประกอบไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านเนื้อหา พิจารณาจาก

1.1 การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน หมายถึง มีความเข้าใจในหัวข้อเรื่องที่เขียน เลือกใช้ข้อมูลที่เป็นจริงหรือตรงกับหัวข้อเรื่อง มีเนื้อหาถูกต้อง และมีความสัมพันธ์กันภายในเนื้อหาด้วย

1.2 เขียนได้ใจความ หมายถึง สามารถเขียนขยายใจความสำคัญ มีเนื้อหาและรายละเอียดของเนื้อหาที่ชัดเจน สามารถแสดงออกถึงรายละเอียดได้ด้วยการอธิบายประกอบตัวอย่าง มีการเปรียบเทียบการให้คำนิยาม เป็นต้น

1.3 เขียนขยายความต่อเนื่อง หมายถึง สามารถเขียนขยายหัวข้อเรื่องออกไปจนกว้างและครบถ้วน มีการให้เหตุผลในลักษณะของการเปรียบเทียบ การยกข้อเท็จจริง การให้ตัวอย่างประกอบ

1.4 เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน หมายถึง ข้อมูลที่นำมาเขียนถูกต้อง ชัดเจนตรงกับหัวข้อเรื่อง ปราศจากข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง

2. องค์ประกอบด้านการเรียบเรียงความคิด พิจารณาจาก

2.1 เขียนได้สละสลวย หมายถึง การแสดงความคิดเห็นไหลจากความคิดหนึ่งไปยังอีกความคิดหนึ่ง มีการกล่าวนำและกล่าวสรุป เลือกใช้ถ้อยคำ วลี ประโยคที่สามารถขยายใจความของเรื่อง และสามารถเชื่อมความคิดถึงกันทั้งภายในย่อหน้าและระหว่างย่อหน้า

2.2 แสดงความคิดชัดเจนประกอบด้วยเหตุผล หมายถึง การแสดงความคิดเห็นตรงกับหัวข้อเรื่อง และสัมพันธ์กันตลอดทั้งเรื่อง ประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า สนับสนุนและอยู่ในขอบเขตของหัวข้อเรื่อง

2.3 ความกะทัดรัด หมายถึง การแสดงความคิดเห็นตรงจุด กระชับตลอดเรื่อง โดยไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง

2.4 เรียบเรียงความคิดดี หมายถึง สามารถแสดงความสัมพันธ์กันของความคิดอย่างชัดเจนทั้งความคิดในย่อหน้า และความคิดที่เชื่อมต่อระหว่างย่อหน้า

2.5 ลำดับความสมเหตุสมผล หมายถึง สามารถลำดับเหตุผลได้อย่างถูกต้อง มีพัฒนาการทางการใช้เหตุผล

2.6 ความต่อเนื่อง หมายถึง แต่ละย่อหน้า แสดงถึงจุดประสงค์และต่อเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง

3. องค์ประกอบด้านการใช้ถ้อยคำ พิจารณาจาก

3.1 การเลือกใช้ถ้อยคำถูกต้อง หมายถึง มีการใช้ถ้อยคำ สำนวนอย่างถูกต้องตรงกับความคิดที่ต้องการแสดงออก สามารถเลือกสรรถ้อยคำเพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้องตรงกับตำแหน่งหน้าที่ของคำ ใช้ถ้อยคำถูกต้องเหมาะสมกับบริบท เลือกใช้คำเหมือนคำตรงข้ามได้ถูกต้องกับความหมาย ใช้คำได้หลายระดับความหมายในการแสดงความคิด

3.2 สื่อความหมายชัดเจน หมายถึง ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเรื่องเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่อง ใช้คำเข้าใจง่ายและเป็นที่คุ้นเคย และสามารถเลือกใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความประทับใจ

4. องค์ประกอบทางด้านการใช้ไวยากรณ์ พิจารณาจาก

4.1 การใช้รูปประโยคในการเขียน หมายถึง ประโยคที่ใช้ไม่ว่าจะเป็นประโยคซับซ้อน หรือประโยคแบบง่าย ๆ จะมีรูปแบบที่สมบูรณ์ ส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการใช้ประโยคซับซ้อนได้ดี ใช้คำขยายได้ถูกต้อง วลีและประโยคขยายเหมาะสมกับหน้าที่และวางไว้ในตำแหน่งที่ถูกต้อง มุขยประโยคและอนุประโยคสามารถเชื่อมกันโดยการใช้สันธานอย่างถูกต้อง มีการใช้คำสรรพนามที่ถูกต้องกับคำนามที่ใช้แทน

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยค หมายถึง สามารถใช้คำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง มีความสัมพันธ์กันระหว่างการใช้ประธานกับกริยา คำนามกับลักษณะนาม คำกริยากับคำวิเศษณ์

5. องค์ประกอบด้านกลไกทางการเขียน พิจารณาจาก

5.1 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การเขียน หมายถึง สามารถสะกดคำได้ถูกต้องตามหลักการเขียน มีการแสดงความคิดที่ต่อเนื่องจากย่อหน้าหนึ่งไปอีกย่อหน้าหนึ่ง

5.2 ลายมือ หมายถึง ลายมืออ่านง่าย ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร

ฮาร์โรลด์ แมดเซน (Harold Madsen, 1983: 120-121) เสนอแนะเกณฑ์การตรวจที่ใช้วิธีวิเคราะห์โดยมุ่งแยกประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานเขียน โดยใช้วิธีการหักคะแนน (point-off method) เริ่มด้วยให้ผู้เรียนมีคะแนนอยู่ 100 คะแนน แล้วต้องเสียคะแนนจากข้อบกพร่องของงานเขียนสิ่งที่ผู้สอนจะพิจารณาในการตรวจให้คะแนน คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. กลไกการเขียน (Mechanics) ซึ่งรวมถึง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการขึ้นต้นด้วยตัวอักษร

2. การสะกดคำ (Spelling) คำที่ผิดซ้ำจะไม่หักคะแนนเพิ่มอีก

3. ไวยากรณ์ (Grammar) จะรวมเรื่องพื้นฐานทั้งหลายที่ได้สอนไปแล้ว เช่น ความหมายของประโยค การเรียงลำดับคำ

4. การจัดลำดับเรื่องราว (Organization) ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของ การเขียน

5. การเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary Choice)

ประสิทธิ์ กาศย์กลอน (2518 : 12) ได้เสนอข้อที่ควรพิจารณาในการตรวจงานเขียนเรียงความและแบ่งคะแนนในการตรวจดังนี้

1. เนื้อเรื่อง โดยคำนึงถึงแนวคิด การจัดลำดับความคิด การขยายความคิดให้ชัดเจน โดยแบ่งคะแนนเนื้อเรื่องเป็น 40 %

2. การใช้ภาษา โดยพิจารณาการใช้คำ การผูกประโยค การสร้างย่อหน้าที่สมบูรณ์ โดยแบ่งคะแนนการใช้ภาษา 40 %

3. รูปแบบ พิจารณาว่าทำได้อีกต้องตามรูปแบบการเขียนแต่ละชนิด เช่น บทความ เรื่องสั้น เรียงความ ย่อความ ฯลฯ โดยแบ่งคะแนนรูปแบบ 10 %

4. กลไกประกอบการเขียนอื่นๆ คำนึงถึงเรื่องสะกดการันต์ ลายมือและความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยแบ่งคะแนนกลไกประกอบการเขียนเป็น 10 %

เปลื้อง ณ นคร (2514 : 12) ได้เสนอหลักในการประเมินการเขียนความเรียงโดยแบ่งออกเป็นส่วนๆ คือ เนื้อหา 50% แบ่งออกเป็นข้อเท็จจริง 30 % และความคิด 20 % ส่วนภาษา เช่นการใช้ถ้อยคำสำนวนและโวหาร 30 % รูปแบบ คือ การวางรูปแบบเรียงความ มีย่อหน้า เว้นวรรคตอน เครื่องหมายวรรคตอน อักษรวิธี 20 %

สรุปได้ว่า การประเมินการเขียนความเรียงสิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ การนำเสนอเนื้อหาที่เขียน การเรียบเรียงความคิด การเลือกใช้คำ การใช้ภาษา การใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง ซึ่งเกณฑ์การประเมินการเขียนที่มีความชัดเจนและครอบคลุมนั้นจะทำให้ทราบถึงความสามารถในการเขียนได้อย่างชัดเจน

ในการประเมินการเขียนความเรียงในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การตรวจงานเขียนของ ประสิทธิ์ กาศย์กลอน (2518 : 12) และ เฮช แอล จาคอบส์ (H.L. Jacobs, 1981 : 89-96) มาปรับเพื่อให้เกณฑ์การตรวจงานเขียนที่ได้ครอบคลุมและเหมาะสมกับงานวิจัยครั้งนี้

2. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

2.1 ความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

ความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ มีนักการศึกษาให้ทัศนะสรุปได้ดังนี้

จี ที ทอมคินส์ และเค ฮอลคิสสัน (G.T. Tompkins and K. Hoskisson, 1987 : 207) อธิบายความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ พอสรุปได้ว่า”การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการเขียนอย่างอิสระมักจะมีข้อผิดพลาดในการเขียนมากมาย เนื่องจากนักเรียนให้ความสำคัญกับความคิดที่จะเขียน มิได้ให้ความสำคัญกับการสะกดคำที่ถูกต้อง การใช้ภาษาที่ถูกต้องหรือรูปแบบการเขียนที่ถูกต้อง”

ซี เอล เม็ต (C. L. Mett, 1987: 534) กล่าวถึงความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ”เป็นการเขียนที่ให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความรู้สึกต่อการเรียนการสอนได้อย่างอิสระ”

แมคเคย์ โรเบอร์ตา (Mackay Roberta. 1996: 56-57) ได้กล่าวถึงความหมายของการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ”การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการเขียนรูปแบบหนึ่งของการเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์ส่วนตัว”

เจ เมเยอร์ และเอส ฮิลแมน (J. Mayer and S. Hillman, 1996: 428) ให้ความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ”การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการเขียนที่ใช้เป็นสื่อในการสนทนาระหว่างครูกับนักเรียนซึ่งจะช่วยให้ครูเข้าใจถึงปัญหาและทัศนคติต่อวิชาที่เรียน”

ซินเทีย ที แอม (Cynthia T. Alm, 1996: 113-115) อธิบายความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ว่า "การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการเขียนที่นักเรียนใช้สำนวนภาษาของตนเองในการที่จะสะท้อนความคิดซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้"

จากความหมายของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการเขียนโดยอิสระมุ่งเน้นความคิด ประสบการณ์ หรือสิ่งที่ได้เรียนรู้มากกว่าความถูกต้องของการใช้ภาษา

2.2 ประเภทของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีหลายประเภท จี ที ทอมคินส์และ เค ฮอสคิสสัน (G.T.Tompkins and K. Hoskisson ,1987: 209) แบ่งประเภทของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. แบบบันทึกประเภทส่วนบุคคล (Personal Journals) เป็นบันทึกที่ใช้บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของผู้เขียน โดยผู้เขียนเลือกบันทึกหัวข้อต่าง ๆ ตามความสนใจ ซึ่งบางครั้งก็อาจสร้างปัญหากับนักเรียนที่ไม่ทราบว่าตนจะเขียนอะไร

2. แบบบันทึกประเภทสนทนา (Dialogue Journals) เป็นบันทึกที่ครูและนักเรียนสนทนากันผ่านงานเขียน นักเรียนอาจเขียนเกี่ยวกับสิ่งที่กังวลหรือสิ่งที่สนใจ โดยครูจะเขียนโต้ตอบและตอบคำถามนั้น ๆ คุณค่าของบันทึกประเภทนี้คือสามารถลดช่องว่างระหว่างการพูดและการเขียน และสร้างความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างครูกับนักเรียน

3. แบบบันทึกประเภทบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs) เป็นบันทึกที่เขียนเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากเนื้อหาในบทเรียน บันทึกประเภทนี้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนรู้ของนักเรียนและค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

4. แบบบันทึกประเภทบันทึกจากการอ่าน (Reading Logs) เป็นบันทึกที่นักเรียนใช้ถ่ายทอดความรู้สึก แสดงความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องที่อ่าน เช่น ขณะที่นักเรียนอ่านนักเรียนมีความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านอย่างไร หรือนักเรียนอาจจดบันทึกเกี่ยวกับข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

5. แบบบันทึกประเภทจำลองบุคคล (Simulated Journals) เป็นบันทึกที่นักเรียนสมมุติตนเป็นบุคคลอื่นแล้วเขียนแสดงความคิดหรือบทบาทของบุคคลนั้น เช่น เมื่ออ่านชีวประวัติ นักเรียนอาจสมมุติตนเป็นตัวละครในประวัติศาสตร์ ในขณะที่อ่านเรื่องนักเรียนอาจสมมุติว่าตนเป็นตัวละครในเรื่องบันทึกประเภทนี้จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจชีวิตของมนุษย์และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์หรือวรรณคดีมากขึ้น

6. แบบบันทึกประเภทเด็กเล็ก (Young Children's Journals) เป็นบันทึกที่ใช้กับนักเรียนที่เป็นเด็กก่อนเรียน เด็กปฐมวัย และเด็กวัยอื่นที่ยังไม่สามารถอ่านหนังสือได้ ในการเขียนบันทึกประเภทนี้นักเรียนอาจวาดภาพประกอบ ถ้านักเรียนมีปัญหาเรื่องตัวสะกดครูจะต้องให้นักเรียนเขียนตามคำบอกและเขียนเรื่อง หลังจากเขียนเรื่องแล้วก็ให้นักเรียนอ่านเรื่องให้เพื่อนฟัง

การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ทั้ง 6 ประเภทซึ่งแต่ละประเภทดังกล่าวมีการนำไปใช้ที่แตกต่างกัน การใช้การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้แต่ละประเภทขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะต้องเลือกให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน

2.3 ประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีประโยชน์อย่างยิ่ง นักการศึกษากล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ที แบกเลย์ และซี กัลเลนเบอร์เกอร์ (T. Bagley and C. Gallenberger, 1992: 661) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนที่ขี้อายหรือกลัวในการอยู่หน้าชั้นเรียน มีส่วนร่วมในการสื่อสารแนวคิด ตามคำถาม
2. นักเรียนสามารถเขียนได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องคำนึงถึงการสะกดคำ การเว้นวรรคตอน หรือรูปแบบในการเขียน
3. นักเรียนสามารถสรุป สร้าง และหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดภายในวิชาที่กำลังเรียนหรือเชื่อมโยงความคิดกับวิชาอื่นได้
4. นักเรียนสามารถให้คำจำกัดความ อธิบายความ หรืออภิปรายแนวคิดหรือความคิดรวบยอดด้วยภาษาของตนเอง
5. นักเรียนสามารถทบทวนเนื้อหาที่เรียนได้

6. เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการเรียนในชั้นเรียน จากการทำให้นักเรียนได้เขียนความคิดเห็น การสรุปสิ่งที่ได้เรียนหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจในชั้นเรียน

7. นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกทั้งด้านบวกและลบ หรือสิ่งที่ไม่เข้าใจในชั้นเรียน

เค เอส นอร์วูด และจี คาร์เตอร์ (K. S. Norwood and G. Carter, 1994: 146-148) กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายได้ดังนี้

1. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการอ่าน การฟัง แสดงความคิด

2. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายให้นักเรียนได้เห็นถึงการเชื่อมโยงภายในวิชาที่เรียนอยู่หรือการเชื่อมโยงกับวิชาอื่น

3. เมื่อนักเรียนได้รับเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบาย จะทำให้นักเรียนมีโอกาสในการสะท้อนสิ่งที่พวกนักเรียนได้เรียนรู้ใหม่ และนำมาสัมพันธ์กับความรู้เดิมที่มีอยู่ได้

แมกเคย์ โรเบอร์ตา (Mackay Roberta , 1996: 56) กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายได้ว่า "การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายจะช่วยให้นักเรียนได้เขียนอธิบายประสบการณ์ของตนเองเป็นการเขียนที่ช่วยให้นักเรียนได้ตั้งคำถามและสะท้อนความคิดเห็นส่วนตัวต่อสิ่งที่นักเรียนอ่านและการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายเป็นการทำให้นักเรียนได้เขียนอย่างต่อเนื่องเปรียบเสมือนนกขมิ้นจะต้องขอมขมิ้นอยู่เสมอ"

ซินเทีย ที แอม (Cynthiat T. Alm, 1996: 113-115) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายได้ดังนี้

1. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายช่วยให้นักเรียนรวบรวมสิ่งที่นักเรียนได้สังเกตและฝึกฝนในสาขาวิชาที่นักเรียนศึกษา

2. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายเป็นการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนซึ่งจะช่วยให้นักเรียนและครูมีสัมพันธภาพที่ดี

เจ เมเยอร์ และที ริชเชล (J. Meier and T. Rishel, 1998: 331-315) กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อธิบายไว้ว่า

1. นักเรียนสามารถเขียนอธิบายในสิ่งที่ยากด้วยภาษาของตนเอง

2. นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของแนวคิดที่เสนอไป

3. นักเรียนได้บันทึกความก้าวหน้าและความเข้าใจของตนเองได้ทันที
4. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการได้ฝึกรวบรวม และสร้างความคิด

คอนเนอร์ กรีน แพทริเซีย แอน (Connor-Greene, Patricia Anne. 2000: 44-46) กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ พอสรุปได้ดังนี้

1. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นหนทางที่จะช่วยให้เด็กนักเรียนมีกำลังใจในการเรียนรู้ เพราะครูจะใช้ภาษาที่เสริมแรงทางบวกในการให้คำแนะนำกับนักเรียน
2. เป็นการเขียนสนับสนุนให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาซึ่งช่วยเพิ่มการเรียนรู้ของนักเรียน

จากประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีประโยชน์หลายอย่างในการช่วยให้นักเรียนเขียนสะท้อนความรู้ ความคิดที่ได้จากการเรียนหรืออ่านหนังสือซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้วและยังช่วยเชื่อมโยงเนื้อหาใหม่โดยใช้ภาษาของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนจึงช่วยลดช่องว่างของครูกับนักเรียนได้

2.4 การนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มาใช้ในชั้นเรียน

การนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มาใช้ในชั้นเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้

ที่ ฟลูไวเลอร์ (T. Fulwiler, 1982: 18-24) ได้สรุปการนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มาใช้ในชั้นเรียนได้ดังนี้

1. ใช้ในการเริ่มต้นในชั้นเรียน อาจจะเป็นการเขียนทบทวนในสิ่งที่เรียนไปแล้วหรือเขียนสิ่งที่กำลังจะเรียน
2. ใช้สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้
3. ใช้เน้นจุดที่สำคัญ ใช้ในการเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากการจดบรรยายเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียน เช่นระหว่างที่สอน ครูให้นักเรียนเขียนอธิบายในสิ่งที่กำลังพูดถึง
4. ใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยครูให้นักเรียนเขียนในสิ่งที่ไม่เข้าใจในการเรียน เพื่อครูจะได้แก้ไขปัญหานั้นได้ตรงตามความต้องการ

5. ใช้เป็นการบ้าน อาจเป็นการเขียนตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนในชั้นเรียนหรือคำถามที่ครูให้

6. เป็นการรายงานแสดงความก้าวหน้า

เอล ดี มิลเลอร์ (L. D. Miller, 1991 :520) ให้คำแนะนำในการนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อมาใช้ในชั้นเรียน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ตัดสินใจว่าจะให้นักเรียนได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นานเท่าใด และกำหนดว่าจะหยุดเมื่อใด

2. เมื่อเตรียมการสอน ให้เขียนคำถามเกี่ยวกับบทเรียนนั้นไว้

3. สามารถยืดหยุ่นได้ ใช้สถานการณ์โดยไม่ต้องมีการเตรียมแผนไว้ได้

4. ให้นักเรียนได้เขียนตอนเริ่มต้นในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมได้

5. ให้นักเรียนเขียนตอนท้ายคาบ เพื่อทบทวนความเข้าใจในสิ่งที่เรียน

6. มีการตอบสนองต่องานของนักเรียน

7. อย่างละโทษนักเรียนถ้านักเรียนไม่ยอมเขียนหรือเขียนเพียงนิดเดียว

8. อดทน ต้องให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์ของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อ

เอส บี เบเร็นสัน และจี เอส คาร์เตอร์ (S. B. Berenson and G. S. Carter, 1995: 182-186) กล่าวถึงการนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อมาใช้ในชั้นเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ควรเริ่มต้นการเขียนด้วยคำถามสั้นๆ และเป็นคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ โดยไม่มีคำตอบว่าถูกหรือผิด

2. กระตุ้นให้นักเรียนเขียนบ่อยๆ โดยแสดงให้เห็นถึงความคาดหวังของครูหรือแสดงงานเขียนของเพื่อนร่วมห้อง

3. มีการตอบสนองงานเขียนของนักเรียน

4. กำหนดเวลาการเขียนในแต่ละวันหรือสัปดาห์

จากคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ครูสามารถนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อมาใช้ในชั้นเรียนโดยให้นักเรียนเขียนสรุปในสิ่งที่เรียนเขียนสะท้อนความคิดเขียนรายงานความก้าวหน้า เขียนโดยเน้นประเด็นสำคัญในบทเรียนเป็นต้น ส่วนเวลาที่ใช้แบบบันทึกการเรียนรู้อครูอาจจะใช้ในช่่วงก่อนการเรียนการสอนระหว่างการเรียนการสอนหรือช่่วงท้ายคาบขึ้นอยู่กับความต้องการของครู การเริ่มต้นให้นักเรียนได้เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อ

ควรเริ่มจากที่ให้นักเรียนเขียนแบบสั้นๆ แล้วกำหนดเวลาในการเขียนให้นักเรียนทราบและต้องตอบสนองงานเขียนของนักเรียนทุกครั้ง

2.5 แนวทางการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้

ในการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้ ครูสามารถสร้างคำถามได้อย่างอิสระ ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ครูต้องการรู้จากนักเรียน มีนักวิชาการศึกษากล่าวไว้ สรุปได้ดังนี้

จี อี ทอมคินส์ และ เค ฮอลคิสสัน (G.E.Tompkins and K. Hoskisson , 1987 : 205-219) กล่าวถึงแนวทางการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้ไว้ สรุปได้ว่า “คำถามที่ใช้ในการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ควรมีลักษณะที่กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนปัญหาที่นักเรียนประสบในการเรียนหรือการอ่าน เช่น วันนี้นักเรียนเรียนเรื่องอะไร สิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าเป็นปัญหาของนักเรียน เป็นต้น”

โรเบิร์ต บี รูเดล และ มาร์ธา แรป รูเดล (Robert B. Ruddel and Martha Rapp Ruddel, 1995: 456-458) กล่าวถึงแนวทางการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้ สรุปได้ว่า “คำถามที่ใช้การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ครูจะต้องถามนักเรียนให้คิดเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้แล้วหรือประเด็นที่นักเรียนได้อภิปรายกันหรือสิ่งที่นักเรียนได้จากการอ่าน เพื่อช่วยเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของเขา เช่น นักเรียนลองเขียนทุกอย่างที่นักเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการเรียนเรื่องนี้ เป็นต้น”

ซินเทีย ที แอม (Cynthia T. Alm, 1996: 113-115) ให้ทัศนะเกี่ยวกับแนวทางการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้ สามารถสรุปได้ว่า “ควรใช้คำถามเป็นคำถามปลายเปิดที่นักเรียนได้สะท้อนความคิด ประสบการณ์ และความรู้สึกของนักเรียนในชั้นเรียน”

พอล ที นีโอ (Paul T. Nedeau, 1997: 53-55) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้พอสรุปได้ว่า “คำถามควรมีลักษณะที่ช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ความคิดวิเคราะห์ในสิ่งที่นักเรียนอ่านหรือเรียนและยังสามารถนำความคิดนั้นไปสัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เรียนมาแล้วกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ได้”

แนวทางการสร้างคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะของคำถามควรเป็นคำถามปลายเปิดที่กระตุ้นให้นักเรียนได้สะท้อนความรู้ความเข้าใจความรู้สึกและสามารถนำสิ่งที่ได้จากการเรียนหรือการอ่านที่มีอยู่เดิมมาสัมพันธ์กับสิ่งใหม่

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการเขียนความเรียงและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการเขียนความเรียง

3.1.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริวรรณ ฉากแก้ว (2536 : 51) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 35 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมใช้วิธีการเขียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเขียนความเรียงภาษาไทย แผนการสอนเขียนความเรียง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยมีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการเขียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการอภิปรายกลุ่มย่อยมีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยในด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ถ้อยคำสูงกว่า การเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยด้านไวยากรณ์ และกลไกทางภาษาของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ

ความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดารณี สมบูรณ์อนุกุล (2539 : 113) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามความสามารถในการเขียนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์ และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัฒนา ปันงา (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องผลของการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนแบบไตร่ตรองที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กลวิธีการเรียนแบบไตร่ตรองที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองใช้กลวิธีการเรียนแบบไตร่ตรอง กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมใช้การเรียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบสอบถามการเขียนความเรียงภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกลวิธีการเรียนแบบไตร่ตรองมีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยส่วนมากจะเป็นการทดลองใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ แล้วนำความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกัน เช่น ซ่อมเสริมโดยให้ทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ การสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่ม การสอนโดยใช้กลวิธีแบบไตร่ตรอง และยังมีงานวิจัยที่ศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงในเชิงความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารและความสามารถในการอ่านกับความสามารในการเขียนความเรียง

3.1.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

วิลเลียม ซาเมล (Vivian Zamel 1983 : 165-184) ได้ทำการเปรียบเทียบกระบวนการเขียนความเรียงของนักเรียนที่เรียนการเขียนความเรียงในระดับกลางจำนวน 6 คนของมหาวิทยาลัยแมสซาชูเซตส์ ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีและไม่มีทักษะการเขียนความเรียง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนความเรียงจะคิด ระดมสมองหรือจดข้อมูลโดยย่อก่อนที่จะเขียนและจะมีการวางแผนที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นตลอดกระบวนการ ดังนั้นลักษณะการเขียนจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการค้นหาความคิดและสร้างความคิดใหม่โดยการผสมผสานเก่ากับความรู้ใหม่ ในขณะที่นักเรียนที่ขาดทักษะในการเขียนความเรียงจะกังวลและเสียเวลากับการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนที่ถูกต้องมากกว่าการสร้างเนื้อหา และพบว่านักเรียนที่มีทักษะในการเขียนจะตรวจทานหรือประเมินงานเขียนตลอดกระบวนการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อเนื้อความให้ชัดเจน ในขณะที่นักเรียนที่ขาดทักษะในการเขียนจะตรวจทานงานเขียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขงานเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนและการใช้ไวยากรณ์

รูท เฮย์ส (Ruth Hayes, 1987 : 52) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบประเมินผลงานและแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนเกรด 7 จำนวน 98 คน จากโรงเรียนในเมืองเพเทอร์สัน รัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองเรียนแบบเน้นกระบวนการเขียนความเรียงและกลุ่มควบคุมเรียนแบบเน้นผลงาน ใช้เวลาในการทดลอง 6 เดือน โดยนักเรียนได้รับการฝึกการเขียนความเรียงต่างชนิดกัน เป็นการเขียนพรรณนาความ การเขียนเล่าเหตุการณ์ การเขียนอธิบายและการเขียนให้เหตุผลโดยให้มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีพัฒนาการเขียนความเรียงสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า การศึกษาการเขียนความเรียงจะเป็นการทดลองใช้วิธีสอน เช่นการสอนแบบเน้นผลงานและการสอนแบบเน้นกระบวนการ แล้วนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบกัน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบกระบวนการการเขียนความเรียง

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

3.2.1 งานวิจัยในประเทศ

จุจิตร ทองเอียด (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วัดอุประสงคีในการวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนวัดควนวิเศษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ก่อนการทดลองตัวอย่างประชากรทำแบบสอบความสามารถในการเขียนแบบบันทึกฉบับที่ 1 ขณะดำเนินการทดลองตัวอย่างประชากรได้รับการสอนการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้หลังเลิกเรียนวันละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ละ 5 วัน หลังการทดลองตัวอย่างประชากรได้ทำแบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ฉบับที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้หลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 12 ของคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ก่อนการทดลอง

ทิพย์รัตน์ นพฤทธิ (2542 : 66-70) ได้ศึกษาผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความวิตกกังวลในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย วัดอุประสงคีในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้และกลุ่มที่เรียนแบบปกติ
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้และกลุ่มที่เรียนแบบปกติ
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีระดับผลการเรียนทางคณิตศาสตร์สูง ปานกลาง และต่ำ ก่อนการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้และหลังการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

4. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้และกลุ่มที่เขียนแบบปกติ

5. เพื่อศึกษาความวิตกกังวลในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้และกลุ่มที่เขียนแบบปกติ ที่มีระดับผลการเรียนทางคณิตศาสตร์ สูง ปานกลาง และต่ำ

6. เพื่อศึกษาความวิตกกังวลในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ที่มีระดับผลการเรียนทางคณิตศาสตร์ สูง ปานกลาง และต่ำ ก่อนการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้และหลังการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้

ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2542 จำนวน 79 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งมีการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้หลังการเรียน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมซึ่งเขียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และแบบวัดความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ไม่แตกต่างกับกลุ่มปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูง ปานกลาง และต่ำของกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่า นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนทางคณิตศาสตร์สูง ปานกลาง และต่ำของกลุ่มที่เขียนแบบปกติ คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น คือ 5.83, 12.17 และ 15.50 ตามลำดับ

3. นักเรียนกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีระดับผลการเรียนทางคณิตศาสตร์สูง ปานกลาง และต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ สูงกว่า ก่อนการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 24.78 , 10.43 และ 10.00 ตามลำดับ

4. นักเรียนกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ มีความวิตกกังวลในวิชาคณิตศาสตร์ ไม่แตกต่างกับกลุ่มที่เขียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนทางคณิตศาสตร์ สูง ปานกลาง และต่ำ ของกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ มีความวิตกกังวลในวิชาคณิตศาสตร์ ต่ำกว่า นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนทางคณิตศาสตร์ สูง ปานกลาง และต่ำ ของกลุ่มที่เขียนแบบปกติ คิดเป็นร้อยละ 0.22 , 4.88 และ 15.51 ตามลำดับ

6. นักเรียนกลุ่มที่เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ที่มีระดับผลการเรียนทางคณิตศาสตร์ สูง ปานกลาง และต่ำ มีความวิตกกังวลในวิชาคณิตศาสตร์ ต่ำกว่า ก่อนการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 1.62 , 0.35 และ 13.57 ตามลำดับ

3.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ซานดรา มาไร ลอว์เรนซ์ (Sandra Marie Lawrence, 1988 : 332) ทำการวิจัยเรื่องการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ในชั้นของนักศึกษาวิทยาลัย วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในฐานะที่เป็น เครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ของนักศึกษา ตัวอย่างประชากรได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยที่เรียนวิชาจิตวิทยาและนักศึกษาวิทยาลัยที่เรียนวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำนวน 42 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีสังเกต สัมภาษณ์ และมอบหมายให้นักศึกษาทั้งสองวิชาได้รับเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นเหมือนเครื่องมือที่ช่วยให้นักศึกษารวบรวมเนื้อหาที่ได้เรียนรู้เป็นเครื่องตรวจความก้าวหน้าและยังเป็นเหมือนแบบฟอร์มสะท้อนการเรียนรู้ของนักศึกษา

จูน แฮร์ (June Hare , 1990 : 204) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในการพัฒนาการเขียนของนักเรียนเกรด 2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในการพัฒนาการเขียนของนักเรียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 2 ในนิวฟันด์แลนด์ แคนาดา จำนวนทั้งสิ้น 32 คน ผลการวิจัยพบว่า การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนและยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดให้เป็นไปอย่างระบบระเบียบ

เลททิทซ์ อี มิยาชิโร (Leatrice E. Miyashiro ,1991: 1200) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถทางการเขียนของนักเรียนเกรด 1 เกรด 2 และเกรด 3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเขียนของนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในโปรแกรมศิลปะทางภาษา ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 1 เกรด 2 และเกรด 3 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 133 คน ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนทั้ง 3 เกรด ออกเป็นกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้และกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการใช้คำที่หลากหลายและจำนวนคำที่เขียนมีปริมาณคำที่มากกว่ากลุ่มควบคุม

มาร์สา โอดิลเลีย โอล์เซน (Marsha Odilia Olsen , 1991: 0864) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทักษะคิดในการอ่านและความสามารถทางการเขียนของนักเรียนเกรด 6 และเกรด 8 วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทักษะคิด

ต่อการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนเกรด 6 เกรด 8 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมคอนเนตทิกัน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนจำนวน 165 คน ผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนทั้ง 2 เกรดออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดทัศนคติต่อการอ่าน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทัศนคติในการอ่าน และความสามารถทางการเขียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พอล เอฟ คูก (Paul F. Cook, 1994: 120-122) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียน เกรด 8 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในช่วงปี ค.ศ. 1989-1990 จำนวน 78 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 27 คน ซึ่งจะได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นอกเวลาเรียนปกติและกลุ่มควบคุม จำนวน 51 คน ซึ่งเรียนตามปกติในโปรแกรมภาษา ผลวิจัยพบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ซินเทีย ที แอม (Cynthia T. Alm, 1996: 113-115) ทำการวิจัยเรื่อง การนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพทางการฝึกภาคสนาม วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่ออธิบายการนำแบบบันทึกการเรียนรู้มาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพวิชาการของการฝึกภาคสนาม ตัวอย่างประชากรได้แก่นักเรียนที่เรียนโปรแกรมการฝึกภาคสนามทางธุรกิจ ภาคการเรียนฤดูใบไม้ผลิ 1994 และ 1995 จำนวนทั้งสิ้น 56 คน ผู้วิจัยจะมอบหมายให้นักเรียนเขียนความคิด ความรู้สึกที่ได้จากประสบการณ์หรือจากการอ่านหนังสือลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ตลอดระยะเวลาการฝึกภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่า การนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มาช่วยให้นักผู้สอนนำเอาคำถามตลอดจนความคิดเห็นของนักเรียนมาดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอน

ชาร์ลส์ ดับเบิลยู คาร์เตอร์ (Charles W. Carter, 1998: 39-42) ทำการวิจัยเรื่อง การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในการส่งเสริมการคิดไตร่ตรอง วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในการส่งเสริมการคิดไตร่ตรอง ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนจำนวน 72 คนในชั้นเรียนจิตวิทยาการศึกษาเบื้องต้น ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์นักเรียนและให้นักเรียนเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ทั้งหมด 11 ชิ้น ผลการวิจัยพบว่า การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้คิดไตร่ตรองและผลจากประสบการณ์ออกมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แอน แอล เพดเจทท์ (Ann L. Pedgett, 2000 : 32) ทำการวิจัยการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในกระบวนการเขียนคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษา วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบปริมาณคำที่นักเรียนเขียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์กับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้โดยใช้กระดาษและดินสอ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับประถมกลาง จำนวนทั้งสิ้น 16 คน โดยผู้วิจัยให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ 10 นาที รวมระยะเวลาทั้งหมด 20 วัน ในแต่ละวันผู้วิจัยจะนับจำนวนคำที่นักเรียนได้เขียนลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า “หลังการทดลองปริมาณคำที่เขียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มเพิ่มมากขึ้น แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบปริมาณคำระหว่างกลุ่มแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันของปริมาณคำที่นักเรียนเขียนลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม”

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ทำการศึกษาผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการเขียนตั้งแต่ระดับประถมจนถึงระดับวิทยาลัย มีงานวิจัยเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะทำการศึกษาผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้กับตัวแปรอื่น เช่น ทักษะการอ่าน การอ่านเพื่อความเข้าใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง”การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อันผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้า เอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อันทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนวิชาภาษาไทย ท 305 ท 306 หนังสือเรียนและคู่มือครูวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่ใช้
3. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบการเขียนความเรียงภาษาไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบการเขียนความเรียงภาษาไทย
4. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจงานเขียนการวัดและการประเมินผลงานเขียนร้อยแก้วเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถทางการเขียนของนักเรียน

ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร การสุ่มตัวอย่างประชากรเพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนวิชาภาษาไทย ท 305 ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เนื่องจากโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยเป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่ การรับนักเรียนเข้าศึกษาใช้ระบบสอบคัดเลือกและจับฉลากนักเรียนที่มีบ้านอยู่ใกล้โรงเรียน อีกทั้งหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้ดำเนินการสอนในโรงเรียนเป็นหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดียวกับโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการทั่วไป ดังนั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยจึงเป็นตัวอย่างประชากรที่ดี ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดังนี้

1. ผู้วิจัยนำคะแนนดิบวิชาภาษาไทยจากผลสอบปลายภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา 2543 ซึ่งคะแนนดิบที่ได้นั้นมาจากการทำข้อสอบชุดเดียวกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 ห้องเรียน แต่ละห้องมีนักเรียนประมาณ 35 คน มาคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. เลือกห้องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใกล้เคียงกันมากที่สุด 2 ห้องเรียน นำแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยก่อนการทดลองมาทดสอบนักเรียนทั้ง 2 ห้องเรียน แล้วนำคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงที่ได้มาทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ได้ค่าที่ เท่ากับ .213 ค่าที่ได้จากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าค่าที่จากตาราง (df=74) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังนั้นนักเรียนทั้ง 2 ห้องเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จับฉลากเลือกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ส่วนอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 มีนักเรียนห้องละ 38 คน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.1 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย
 - 1.2 เกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรของกลุ่มวิชาภาษาไทยและคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชา ท 305 ท306 อีกทั้งยังคำนึงถึงความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ว่านักเรียนในช่วงวัยนี้มีความสนใจด้านใด เพื่อนำข้อมูลมาเป็นตัวกำหนดหัวข้อของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทย

1.1.2 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทย จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยให้เขียนความเรียงเรื่อง “ความใฝ่ฝันของฉัน” ความยาวไม่ต่ำกว่า 15 บรรทัด ใช้เวลาในการทดสอบ 50 นาที เพื่อทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมว่ามีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยแตกต่างกันหรือไม่ ส่วนชุดที่ 2 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลอง (Post-test) ให้มีลักษณะข้อสอบที่วัดความสามารถทางการเขียน ความเรียงภาษาไทยทั้ง 4 แบบ และครอบคลุมเนื้อหาในจุดประสงค์วิชาภาษาไทยระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยให้เขียนความเรียงแบบเล่าเรื่องหัวข้อ “เหตุการณ์ที่ฉันประทับใจที่สุด” ความเรียงแบบรายงานหัวข้อ “บุคคลสำคัญของไทย” ความเรียงแบบเรียงความหัวข้อ “งานอดิเรกของฉัน” ความเรียงแบบย่อความหัวข้อ “ช้างไทย” โดยให้เขียนความเรียงแต่ละแบบความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ใช้เวลาในการทดสอบ 100 นาที (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

1.1.3 นำแบบทดสอบทั้ง 2 ชุด ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมของชื่อเรื่องจากนั้นจึงนำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมชื่อเรื่องว่ามี

ความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือไม่ ทุกท่านมีความเห็นว่าแบบสอบมีความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงเก็บแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยทั้ง 2 ชุดไว้ใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

1.2 เกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทย

1.2.1 สำหรับการวัดความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ในการวัดความสามารถในการเขียนความเรียงและได้นำเกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทยของประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518: 12) ซึ่งแบ่งคะแนนการตรวจความเรียงดังนี้

เนื้อเรื่อง	ให้ร้อยละ	40	คะแนน
การใช้ภาษา	ให้ร้อยละ	40	คะแนน
รูปแบบ	ให้ร้อยละ	10	คะแนน
กลไกประกอบการเขียน	ให้ร้อยละ	10	คะแนน

และเกณฑ์การตรวจความเรียงของ เฮช แอล จากอบส์ (H. L. Jacobs, 1981: 89-96) ได้ให้แนวการตรวจในแต่ละองค์ประกอบไว้ดังนี้

เนื้อหา (Content)		30	คะแนน
การเรียบเรียงเรื่องราว (Organization)		20	คะแนน
การใช้ถ้อยคำสำนวน (Vocabulary)		20	คะแนน
การใช้ไวยากรณ์ (Language use)		25	คะแนน
กลไกทางภาษา (Mechanics)		5	คะแนน

ผู้วิจัยนำเกณฑ์ทั้ง 2 มาปรับแก้ไขในเรื่องสัดส่วนของการให้คะแนนและคำที่ใช้เรียกการให้คะแนนแต่ละด้านเพื่อให้เกณฑ์ดังกล่าวมีความครอบคลุมและตรงกับงานวิจัยมากที่สุด คะแนนรวม 100 คะแนน ดังนี้

ด้านเนื้อหา		30	คะแนน
ด้านการเสนอความคิด		20	คะแนน
ด้านการใช้ภาษา		20	คะแนน
ด้านสำนวนภาษา		20	คะแนน
ด้านกลไกทางภาษา		10	คะแนน

การตรวจให้คะแนนในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
1. ด้านเนื้อหา 30 คะแนน	30-26	ดีมาก	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดี เขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์และตรงตามรูปแบบของงานเขียน เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่อง เขียนได้ใจความและได้รายละเอียดครบถ้วน ขยายความต่อเนื่องและสมเหตุสมผล
	25-21	ดี	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เนื้อหาส่วนใหญ่ตรงตามวัตถุประสงค์ เขียนได้ใจความอย่างต่อเนื่อง และสมเหตุสมผล
	20-16	ปานกลาง	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เนื้อหาบางส่วนตรงตามวัตถุประสงค์ พอจับใจความสำคัญได้และสมเหตุสมผล
	11-15	อ่อน	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนอย่างจำกัด เขียนได้ใจความน้อยและไม่สามารถขยายใจความได้
	10-6	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เขียนไม่ได้ใจความ
2. ด้านการเสนอความคิด 20 คะแนน	20-18	ดีมาก	เขียนได้อย่างสละสลวย เรียบเรียงความคิดได้ดี แสดงความคิดชัดเจนประกอบด้วยเหตุผลสนับสนุน ได้ใจความกะทัดรัด ลำดับความอย่างสมเหตุสมผล
	17-15	ดี	เขียนได้ต่อเนื่อง เรียบเรียงความคิดดี จับใจความสำคัญได้ มีการใช้เหตุผลสนับสนุน ลำดับความอย่างสมเหตุสมผล แต่เนื้อหาบางตอนขาดในความสำคัญ
	12-14	ปานกลาง	เขียนใจความสำคัญเรียบเรียงไม่ตึงทึง พอจับใจความสำคัญได้ เหตุผลที่สนับสนุนมีน้อยมีการลำดับความอย่างสมเหตุสมผล

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	11-9	อ่อน	เขียนใจความสำคัญไม่ต่อเนื่อง การแสดงความคิดสับสน ขาดการลำดับความคิด อย่างสมเหตุสมผล
	8-6	อ่อนมาก	เขียนที่ไม่สามารถเขียนสื่อสารได้เลย ไม่มีการแสดงความคิด
3. การใช้ภาษา	18-20	ดีมาก	ใช้รูปประโยคซับซ้อนได้ ไม่มีข้อผิดพลาดในเรื่องการลำดับคำในประโยคและความสัมพันธ์ระหว่างประโยค
20 คะแนน	17-15	ดี	ใช้ประโยคซับซ้อนอยู่บ้าง มีข้อผิดพลาดในเรื่องลำดับคำในประโยคและความสัมพันธ์ระหว่างประโยค 1-2 แห่ง
	14-12	ปานกลาง	ใช้รูปประโยคได้ถูกต้องแต่เป็นประโยคอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน มีข้อผิดพลาดในเรื่องลำดับคำในประโยคและความสัมพันธ์ระหว่างประโยค 3-4 แห่ง
	11-9	อ่อน	มีข้อผิดพลาดในเรื่องโครงสร้างประโยค ทั้งประโยคง่าย ๆ และประโยคซับซ้อน รวมทั้งเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประโยค 5-6 แห่ง
	8-6	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เรื่องโครงสร้างของประโยค มีข้อผิดพลาดในการใช้ประโยคเกินกว่า 7 แห่ง ไม่สามารถใช้ประโยคเพื่อการสื่อสารได้
4. ด้านสำนวน	20-18	ดีมาก	เลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนถูกต้องเหมาะสม และสื่อความหมายได้ชัดเจน
ภาษา			
20 คะแนน			

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	17-15	ดี	ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง แต่ยังสื่อความหมายได้
	12-14	ปานกลาง	ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้อง 3-4 แห่ง แต่ยัง พอสื่อความหมายได้ชัดเจน
	11-9	อ่อน	ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้อง 5-6 แห่ง และไม่สามารถสื่อความหมายให้ชัดเจนได้
	8-6	อ่อนมาก	ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้องเกินกว่า 7 แห่ง และสื่อความหมายไม่ได้
5. ด้านกลไก ทางภาษา 10 คะแนน	10-9	ดีมาก	มีความรู้ในเรื่องการเขียน มีการแบ่งย่อหน้า ดีเหมาะสมกับรูปแบบของงานเขียน ไม่มี ข้อผิดพลาดทาง การเขียนเรื่องตัวละคร ตัวการ์นต์ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ คำภาษาต่างประเทศ ลายมืออ่านง่าย งานเขียนสะอาด มีระเบียบดีมาก
	8-7	ดี	มีการแบ่งย่อหน้าที่เหมาะสมกับงานเขียน มีข้อผิดพลาดทางการเขียนในเรื่องตัว สะกด ตัวการ์นต์ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้คำภาษาต่างประเทศ 1-2 แห่ง ลายมืออ่านง่าย งานเขียนสะอาด มีระเบียบดี
	6-5	ปานกลาง	มีการแบ่งย่อหน้าได้เหมาะสมกับรูปแบบ ของงานเขียน มีข้อผิดพลาดทางการเขียน ในเรื่องตัวสะกด ตัวการ์นต์ เครื่องหมาย วรรคตอน การใช้คำภาษาต่างประเทศ 3-4 แห่ง แต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยน งานเขียนสะอาดและมีระเบียบพอใช้

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	4-3	อ่อน	ขาดการเขียนแบ่งย่อหน้าที่เหมาะสมกับรูปแบบงานเขียน มีข้อผิดพลาดทางการเขียนในเรื่องตัวสะกด ตัวการ์นต์ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้คำภาษาต่างประเทศ 5-6 แห่ง งานเขียนไม่เป็นระเบียบ
	2-1	อ่อนมาก	ขาดความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ทางการเขียน มีข้อผิดพลาดเรื่องตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอนเกิน 7 แห่งขึ้นไป ลายมืออ่านยาก งานเขียนไม่เป็นระเบียบ

1.2.2 นำเกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทยให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นนำเกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทยไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช บางขุนเทียน จำนวน 1 ห้องเรียนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนความเรียงเรื่อง “ความใฝ่ฝันของฉัน”

1.2.3 นำงานเขียนของนักเรียน 30 คนมาถ่ายสำเนาพร้อมเกณฑ์การตรวจงานเขียน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ผู้ช่วยวิจัยและผู้วิจัยตรวจตามเกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทย แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) โดยกำหนดไว้ว่าค่าสหสัมพันธ์ที่ได้ต้องมีค่า 0.8 ขึ้นไปจึงจะถือว่ามีความสอดคล้องกันในระดับสูงซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสอดคล้องของการให้คะแนนปรากฏว่ามีค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ 0.87 ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเท่ากับ 0.84 ระหว่างผู้ช่วยวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ 0.85 ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกันในระดับสูงในทุกคู่

1.2.4 หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยตรวจความเรียงทั้งหมดใหม่อีกครั้งและนำคะแนนการตรวจทั้งสองครั้งของผู้วิจัยมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของการตรวจให้คะแนนโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (โดยกำหนดให้ค่าความเที่ยงระดับ 0.8 ขึ้นไปจึงถือว่ามีความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนระดับสูง) พบว่า ค่าความเที่ยงของการตรวจให้คะแนนของผู้วิจัยอยู่ในระดับ 0.94 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนอยู่ในระดับสูง

1.2.5 ส่วนค่าความเที่ยงในการตรวจความเรียงภาษาไทยของผู้ช่วยวิจัย ผู้วิจัยนำคะแนนการตรวจความเรียงทั้ง 2 ครั้งของผู้ช่วยวิจัย โดยระยะเวลาในการตรวจจะห่างครั้งที่ 1 และ 2 ห่างกัน 1 สัปดาห์มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของการตรวจให้คะแนน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (โดยกำหนดให้ค่าความเที่ยงระดับ 0.8 ขึ้นไปจึงถือว่ามีความเที่ยงในการตรวจอยู่ให้คะแนนอยู่ในระดับสูง) พบว่า ค่าความเที่ยงของการตรวจให้คะแนนของผู้ช่วยวิจัยอยู่ในระดับ 0.86 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงในการตรวจอยู่ในระดับสูง

1.2.6 นำเกณฑ์ในการตรวจความเรียงภาษาไทยที่ผ่านการทดลองใช้ไปใช้เก็บข้อมูลกับตัวอย่างประชากรในการวิจัย โดยผู้วิจัยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีนักเรียนกลุ่มละ 38 คน ซึ่งการตรวจให้คะแนนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลอง ผู้วิจัยทำการตรวจกับผู้ช่วยวิจัย โดยผู้วิจัยตรวจงานเขียนที่เป็นสำเนาเอกสาร และผู้ช่วยวิจัยตรวจงานเขียนชุดเดียวกันที่เป็นต้นฉบับ จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการตรวจความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองของผู้ตรวจ 2 คนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยคะแนนออกมาเป็นคะแนนที่ได้จากการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองของตัวอย่างประชากรแต่ละคน แล้วจึงนำไปหาค่าทางสถิติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโดย

2.1 ศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมรายวิชาภาษาไทย ท 306 จากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาเพื่อใช้ในการเขียนแผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย

2.2 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เพื่อเลือกแบบบันทึกการเรียนรู้มาใช้ในงานวิจัยและสร้างกรอบคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้

2.3 เลือกประเภทของแบบบันทึกการเรียนรู้ทั้ง 2 ประเภทคือ แบบบันทึกประเภทบันทึกการเรียนรู้และแบบบันทึกประเภทบันทึกจากการอ่านมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะของการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้กับเนื้อหาการเรียนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย วิชาภาษาไทย ท 306 ซึ่งเนื้อหาการเรียนความเรียงที่นักเรียนต้องเรียนในภาคการศึกษาปลายคือ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียน เรียงความ การเขียนย่อความ และการเขียนรายงาน ในการเรียนการสอนการเขียนเล่าเรื่องและการเขียนเรียงความ นักเรียนกลุ่มทดลองจะได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการเรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยสร้างกรอบ

คำถามตามความคิดของโรเบิร์ต บี รูเดล และ มาทาร์ แรป รูเดล (Robert B. Ruddell and Maetha Rapp Ruddell, 1995:456-458) การที่ผู้วิจัยใช้การเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการเรียนกับการสอนเขียนเล่าเรื่องและการเขียนเรียงความ เนื่องจากการเขียนเล่าเรื่องและการเขียนเรียงความเป็น การเขียนที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือมุ่งแสดงความรู้ ความเข้าใจ ผู้เขียนมาเรียบเรียงโดยใช้ภาษาที่ดี ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีความเหมาะสมกับลักษณะการเขียนแบบบันทึกจากการเรียน เพราะการเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการเรียนเป็นการเขียนบันทึกความรู้และความเข้าใจของนักเรียนอีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ใช้สะท้อนความรู้ของนักเรียนด้วย ส่วนการเขียนย่อความและการเขียนรายงาน นักเรียนกลุ่มทดลองจะได้รับการเสริมเป็นการเขียนแบบบันทึกจากการอ่านซึ่งผู้วิจัยสร้างกรอบคำถามตามแนวความคิดของจี อี ทอมคินส์ (G.E.Tomkins, 1987: 205-219) การที่ผู้วิจัยใช้การเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการอ่านการสอนการเขียนย่อความและการเขียนรายงาน เนื่องจากการเขียนทั้ง 2 ประเภทเป็นการเขียนที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันในส่วนของการนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเรียบเรียงเป็นผลงาน ซึ่งลักษณะ ดังกล่าวมีความเหมาะสมกับการเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการอ่าน เพราะการเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการอ่านเป็นบันทึกที่นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้จากบทอ่าน

2.4 ผู้วิจัยนำแบบบันทึกจากการเรียนให้นักเรียนเขียนเสริมทุกครั้งหลังจากสอนเขียนความเรียงภาษาไทยประเภท การเขียนเล่าเรื่องและการเขียนเรียงความ ส่วนแบบบันทึกจากการอ่านผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนเสริมทุกครั้งหลังจากสอนเขียนความเรียงภาษาไทยประเภท การเขียนย่อความและการเขียนรายงาน การเขียนบันทึกทั้ง 2 ประเภท เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จนักเรียนต้องนำมาส่งในวันรุ่งขึ้นเพื่อให้ครูตรวจและให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นรายบุคคล

2.5 ผู้วิจัยสร้างแผนการสอน 2 ชุด ชุดที่หนึ่งเป็นแผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ชุดที่สองเป็นแผนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ซึ่งในแผนการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาการเขียนความเรียงในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาภาษาไทย ท 306 แผนการสอนที่ใช้กับนักเรียนทั้งสองชุดนี้มีความแตกต่างกันในชั้นกิจกรรมการเรียนการสอน โดยในขั้นสรุปของการเรียนการสอน กลุ่มทดลองจะได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยในแผนการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยแผนการสอนทั้งหมด 16 แผน แผนละ 1 คาบ สอนสัปดาห์ละ 2 คาบ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

แผนการสอน	ประเภทความเรียง	เรื่อง	ฝึกการเขียนแบบบันทึก การเรียนรู้
1,2	การเขียนเล่าเรื่อง	เล่าเรื่องจากประสบการณ์	การเขียนบันทึก จากการเรียน
3,4	การเขียนเล่าเรื่อง	เล่าเรื่องจากการฟัง	การเขียนบันทึก จากการเรียน
5,6	การเขียนเรียงความ	เรียงความแสดง ความคิดเห็น	การเขียนบันทึก จากการเรียน
7,8	การเขียนเรียงความ	เรียงความเชิงให้ความรู้	การเขียนบันทึก จากการเรียน
9,10	การเขียนย่อความ	ย่อความจากร้อยแก้ว	การเขียนบันทึก จากการอ่าน
11,12	การเขียนย่อความ	ย่อความจากร้อยกรอง	การเขียนบันทึก จากการอ่าน
13,14	การเขียนรายงาน	รายงานวิชาการ	การเขียนบันทึก จากการอ่าน
15,16	การเขียนรายงาน	รายงานวิชาการ	การเขียนบันทึก จากการอ่าน

2.6 นำแผนการสอนรายคาบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและความตรงในเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้กำหนดเวลาที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน หลังจากนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแผนการสอนแล้ว ผู้วิจัยนำแผนการสอนจำนวน 1 แผน ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนในด้านเนื้อหา กิจกรรมและเวลาที่ใช้สอน นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงรายละเอียดของเนื้อหาที่สอนตลอดจนการจัดกิจกรรมแต่ละแผน

ให้เหมาะสมกับเวลาที่ผู้สอนก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง (รายละเอียด
ในภาคผนวก ข)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอจดหมายแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน
สันติราษฎร์วิทยาลัย เพื่อขออนุญาตทดลองสอน
2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองตามแผนการสอนที่สร้างขึ้นสำหรับกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม แผนการสอนมี 2 ชุด ชุดที่หนึ่งใช้สำหรับกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนเขียนความ
เรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ อีกชุดหนึ่งใช้สำหรับกลุ่มควบคุม
ที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้
แผนการสอนที่ใช้กับนักเรียนทั้งสองชุดนี้มีความแตกต่างกันในขั้นสรุปของกิจกรรมการเรียน
การสอน กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบ
บันทึกการเรียนรู้ นักเรียนจะได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในขั้นสรุป ใช้เวลาใน
การสอน 2 คาบต่อสัปดาห์ รวมเวลาในการสอนทั้งหมด 8 สัปดาห์
3. ทดสอบความสามารถด้านการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลอง
(Post-test) หลังจากทดลองสอนครบทั้ง 8 สัปดาห์แล้วใช้เวลาในการทดสอบ 100 นาที
4. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลอง
สอนตามเกณฑ์ที่สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังการทดลองสอนของ
กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกและ
กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึก
มาคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. นำคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลอง
(Post-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติทดสอบที
3. นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบที (t-test) ของคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย หลังการทดลอง สอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	จำนวนนักเรียน	\bar{X}	S.D.	t
กลุ่มทดลอง	38	68.16	2.64	10.554*
กลุ่มควบคุม	38	61.74	2.67	

*p < .05

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ค่า t ระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากับ 10.554 ซึ่งมากกว่าค่า t จาก ตาราง (df = 74) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปได้ว่า กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 2 ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบที (t-test) ของความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสอน โดยแยกตามประเภทของการเขียนความเรียงภาษาไทยคือ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ และการเขียนรายงานของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ประเภทของความเรียง	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การเขียนเล่าเรื่อง	65.17	2.84	62.32	3.24	5.342*
2. การเขียนเรียงความ	64.25	2.20	61.10	3.04	2.959*
3. การเขียนย่อความ	65.32	2.61	61.52	2.91	4.215*
4. การเขียนรายงาน	63.62	2.47	60.21	2.72	4.368*

*p < .05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นค่า t ระหว่างคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยแยกตามประเภทของความเรียงของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองเป็นดังนี้ การเขียนเล่าเรื่อง เท่ากับ 5.342 การเขียนเรียงความ เท่ากับ 2.959 การเขียนย่อความ เท่ากับ 4.215 และการเขียนรายงาน เท่ากับ 4.368 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df=74) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปได้ว่า กลุ่มทดลองซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยแยกตามประเภทของความเรียงได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนรายงาน สูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อีก

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2 ห้องเรียนมีนักเรียนห้องละ 38 คน เมื่อทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยแล้วพบว่าความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยก่อนการทดลองของนักเรียนทั้ง 2 ห้องไม่มีความแตกต่างกัน จากนั้นจับฉลากนักเรียนห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง อีกห้องเป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชิ้น คือ แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย และเกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทย ซึ่งเครื่องมือทั้ง 2 ชิ้นนี้ได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน

ในการทดลองผู้วิจัยสร้างแผนการสอนการเขียนรายคาบวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นเครื่องมือในการทดลองจำนวน 2 ชุดๆ ละ 16 แผน โดยชุดหนึ่งใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อีก ส่วนอีกชุดหนึ่งใช้กับนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อีก ผู้วิจัยทำการสอนด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม หลังจากการทดลองสอนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองให้นักเรียนทั้ง 2 ห้องมาทำการทดสอบหลังการทดลองสอน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้ง 2 กลุ่ม มาวิเคราะห์หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างทางค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นั้น มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามประเภทของความเรียงภาษาไทยได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนรายงานพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นั้น มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยแต่ละประเภทสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นั้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นั้น มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เซลเลย์ ซี รีเซ (Shelley C.Reece,1980:16) ที่ว่าการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นั้นช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนได้ เนื่องจากนักเรียนได้เขียนบันทึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือเขียนแสดงความรู้สึกอย่างอิสระจึงกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเขียนนอกจากนี้ การเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นั้นยังเป็นสื่อกลางระหว่างครูกับนักเรียนกล่าวคือ ครูสามารถเข้าใจปัญหาและให้คำแนะนำนักเรียนโดยผ่านการเขียนโต้ตอบกับนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นใจ สบายใจสามารถพัฒนาการเขียนได้มากขึ้นจึงเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการสอนการเขียนซึ่งสอดคล้องกับสุจิต เพียรชอบและสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538 :176) ที่กล่าวว่า การที่นักเรียนจะเขียนได้ดีการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ครูควรแสดงความเห็นอกเห็นใจพร้อมที่จะให้คำแนะนำแก่นักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์สา โอดิเลีย โอลเซน (Marsha Odilia Olsen,1991:864) ที่พบว่าการให้นักเรียนได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นั้นจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนได้ดีขึ้นเพราะการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้นั้นจะช่วยให้นักเรียนบันทึกเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในคาบนั้นและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เขียนอธิบายตามความเข้าใจด้วยภาษาของตนเอง

ซึ่งทำให้นักเรียนมีโอกาสนในการเขียนทบทวนความรู้ ดังนั้นการที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาของตนเองโดยที่ไม่ต้องกังวลถึงความถูกต้องของการใช้ภาษาเขียนลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้จึงช่วยทำให้ความสามารถในการเขียนของนักเรียนให้ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เค เอส นอร์วูด และจี คาร์เตอร์ (K. S. Noorwood and G. Carter,1994:146) ที่พบว่า การเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการเขียนที่สะท้อนสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งยังช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ใหม่มาสัมพันธ์กับความรู้เดิมและเป็นการเขียนที่ต้องใช้เวลาในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ นักเรียนจะได้รับข้อมูลในการย้อนกลับจากครู ส่งผลให้นักเรียนได้เห็นพัฒนาการในด้านการเขียนของตนเองและยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เมกเคย์ โรเบอร์ตา (Mackay Roberta,1996:56) ที่กล่าวไว้ว่า “การเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นการให้นักเรียนได้เขียนอย่างต่อเนื่องเปรียบเสมือนนักวิ่งจะต้องซ้อมวิ่งอยู่เสมอๆ การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้จึงช่วยทำให้ความสามารถในการเขียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้”

2. จากผลการวิจัยที่เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย แบ่งตามประเภทของความเรียงได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนรายงานของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทยโดยได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย แบ่งตามประเภทของความเรียงได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ และการเขียนรายงานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนความเรียงภาษาไทย โดยไม่ได้รับการเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเสริมการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ทั้ง 2 แบบ คือ การเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการเรียนและการเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการอ่านต่างก็เป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาร์ลส์ ดับเบิลยู คาร์เตอร์ (Charles W. Carter,1998: 39-42) ที่พบว่า การเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการเรียนจะช่วย ในการเสนอความคิดของนักเรียน ด้วยเหตุที่การเขียนแบบบันทึกจากการเรียนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเรียบเรียงความคิดในการเขียนและเขียนได้คล่องแคล่วขึ้น และงานวิจัยของ มาร์ติน ไอดา รามิสกาล (Mrtin Aida Ramiscal,1998 : 272) ที่พบว่า การเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการเรียนช่วยให้นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้อย่างสละสลวย เนื่องจากการเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการเรียนช่วยให้นักเรียนได้เรียบเรียงประสบการณ์และ

ความรู้ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียนของนักเรียนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อวिला จูดี พาฮ์ยูสกี (Avila Judy Pahuski, 1999 : 152-156) ที่พบว่า การเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการอ่านทำให้นักเรียนสามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้หลากหลายและงานวิจัยของ โคย์ แมรี (Kooy Mary, 1992 : 35) พบว่า การเสริมการเขียนแบบบันทึกจากการอ่านทำให้นักเรียนสามารถเขียนสะท้อนความคิดของตนได้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากแบบบันทึกจากการอ่านช่วยให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญและทบทวนความเข้าใจของนักเรียนเองกับบทอ่านที่นักเรียนอ่าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียน ดังนั้นควรควรนำการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนของตนอย่างเต็มที่
2. การตั้งกรอบคำถามในแบบบันทึกการเรียนรู้ ควรครอบคลุมเนื้อหาหรือจุดประสงค์ ที่ครูต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้คิดไตร่ตรองถึงสิ่งที่ได้เรียนมา
3. ในการเขียนให้คำแนะนำป้อนกลับเป็นรายบุคคล ครูควรเขียนให้นักเรียนเกิดความคิด ความรู้สึกอยากเขียน และควรมีคำชมให้นักเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเขียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อศึกษาผลของการฝึกการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในระดับชั้นต่างๆว่าจะมีความแตกต่างกันหรือไม่
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับผลของการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะอ่าน ทักษะการพูด ทักษะการคิด เป็นต้น
3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ควบคู่กับตัวแปรอื่น เช่น ระยะเวลาในการฝึก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันของนักเรียน เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จุจิตรา ทองเอียด. การพัฒนาความสามารถในการเขียนเจอรันด์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ฉัตรภา บุญนาค และคณะ. ศิลปะการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันทางธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : ประกายพริก, 2529.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. การเขียน 2. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทยรายวิชา ท 042. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2540.
- ณรงค์ฤทธิศักดิ์ดาณรงค์. เทคนิคการเขียนภาษาไทย. วิทยากรย 92 : 8 (สิงหาคม 2537) : 57-61.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ดารณี สมบูรณ์อนุกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- เถกิง พันธุ์เถกิง. การเขียนเพื่อการสื่อสาร : เอกสารคำสอนรายวิชา 1540204. สงขลา : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา, 2539.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. การใช้ภาษาไทย (ท101). กรุงเทพมหานคร : ธนาคารพิมพ์, 2526.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครุธนบุรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, 2535.
- ทิพย์รัตน์ นพฤทธิ. ผลของการเขียนบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพมหานคร : ชุมชุมส่งเสริมการใช้ภาษาไทย, 2523.

- ประภาศรี สีหอำไพ. การเขียนแบบสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ประสิทธิ์ กาศย์กลอน. การเขียนภาคปฏิบัติ. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
- เปลื้อง ณ นคร. ตำราเรียงความชั้นสูง. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2522.
- ผะอบ โปะชะกฤษณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง. กรุงเทพมหานคร : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2521.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ. การเขียน 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2533.
- วรนนท์ อักษรพงศ์. การเขียนบทความ. ใน พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ, มยุรี อนันตมงคล และสุปราณี ดาราฉาย, ภาษาไทย 3, 67. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2539.
- วัชรภรณ์ สอนงค์. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- วัฒนา บั๊นงา. ผลของการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบไตร่ตรองที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์. การใช้ภาษาไทย (ภาษาไทย 101). กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2522.
- ศักดิ์ดา บั๊นแห่งเพชร. ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์, 2528.
- ศิริวรรณ ฉากแก้ว. ผลของการใช้กลวิธีการเรียนแบบไตร่ตรองที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.

- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. กรมวิชาการ. (ว่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.
- สายใจ อินทร์พรรณ์และวัลย์ อารุณี. การเรียนรู้การสอนการเขียนความเรียงระดับมัธยมศึกษา: รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สนิท ตั้งทวี. การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2529.
- สมพร มั่นตรสูตร. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2526.
- สิทธา พิณภูวดล และคณะ. การเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535.
- สุจิต เพียรชอบ. ทำอย่างไรจึงจะเขียนได้ดี. ใน ศิลปะการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยศึกษา กรมวิชาการ, 2539.
- สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรรณ์. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. การเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- สุภัทรา อักษรานุกรณะ. การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. ปัญหาและข้อบกพร่องในการเขียนยุคโลกาภิวัตน์. สารสถาบันภาษาไทย กรกฎาคม-กันยายน 2538, ปีที่ 2 ฉบับที่ 3.
- อัครา บุญทิพย์. การเขียน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เอกสารตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2539.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. เทคนิควิธีการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ : สำหรับวัดและประเมินผล การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2529.

ภาษาอังกฤษ

- Alm, C. T. Using student journal to improve the academic quality of internship. Journal of Education for Bussiness 72 (November – December 1996) : 113-115.
- Bagley, T. and Gallenberger, C. Aesssing Student's Dispositions : Using Journal to improve Students' Performance. The Mathematics Teacher 85 (November

- 1992) : 660-663.
- Berenson, S. B. and Carter, G. S. Changing Assessment Practices in Science and Mathematics. School Science and Mathematics 95 (April 1995) : 182-186.
- Carter, C. W. (1998) The Use of journals to promote reflection. Action in Teacher Education [Online]. Available from: <http://cdnet2.car.chula.ac.th/pdthm1/04813/0GZ4X/6S8.HTM>[1999,July 3]
- Chan, M. M. Process and practice : Activies for composing in english. New York : Thelion Macmillan, 1989.
- Connor-Greene, P. A. Making connections : evaluating the effectiveness of journal writing in enchancing student learning. Teaching of Physhology 27:1 (Winter 2000) : 44-46.
- Cook, S. A. (1994) Journal writing in the junior high school. Ph.D. dissertation MemorialUniversity of Newfoundland [online]. Available from: [http:// thailis-web.uni.net.th/ERIC](http://thailis-web.uni.net.th/ERIC) [2001, Apr 28]
- Fulwiler, T. The Personal Connection : Journal Writing Across the Curriculum. Language Connection Writing and Reading Across the Curriculum. Illinois : Nation Council of Teachers of English, 1982.
- Gere, A. R. Writing and learning. New York : Macmillan Publishing Company, 1985.
- Hare, J. (1990) Effectiveness of journal writing as a process approach in the written language development of a grade two class. Master Abstracts International [online]. Available from: <http://thailis.uni.net.th/dao/detail/nsp>. [1999,July 3]
- Heaton, J. B. Writing English Language Test. London : Longman Group Ltd., 1977.
- Jacops, H. L. Testing ESL Composition. Rowley : Newbury House, 1981.
- Lawrence, S. M. Journal writing as a tool for learning in college classrooms. DAI (1988) 49-09 A
- Mary, K. (992) Reading and Writing the “Lived-through Experience” Examining the Developing Response of Adolescents to Three Novels [online]. Available from : <http:// thailis-web.uni.net.th/ERIC/> [2001,Apr 28]

- Mayer, J. and Hillman, S. Assessing Student's Thinking through Writing. Mathematics Teacher 89 (May 1996) : 428-432.
- Mayes, R. A Comparative analysis of traditional and process-oriented approach to the teaching of writing in an elementary school population in Paterson, New Jersey. DAI (1988) 52-A
- Mett, C. L. Writing as Language Device in Calculus. Mathematics Teacher 80 (October 1987) : 534-537.
- Miller, L. D. Writing to learn Mathematics. Mathematics Teacher 84 (October 1991) : 516-521.
- Miyashiro, L. E. The effects of journal writing on the writing of first, second, and third-graders. DAI 52: 4 (1991) : 1200-A.
- Nedeau, P. L. The Literature log. Teaching PreK-8 27 (April 1997) : 53-55.
- Norwood, K. S. and Carter, G. Journal Writing : An Insight into Students' Understanding. Teaching Children Mathematics 1 (November 1994) : 146-148.
- Pahuski, A. J. (1999) Developing Language Arts Skills through the Reading and Writing Connection. Master's Action Research Project, Saint Xavier University and IRI/Skylight [online]. Available from: <http://thailis-web.uni.net.th/ERIC> [2001, Apr 28]
- Olsen, O. M. The effect of reader response journal technique on reading comprehension, attitude toward reading, and writing ability of sixth and eighth-graders. DAI 52:3 (1991) : 0864-A
- Pedgett, A. L. (2000) Journal writing in the elementary school : word processor vs. paper and pencil. Master of Art Research Paper Johnson Bible College. [online]. Available from: <http://thailis-db.car.chula.ac.th:8590/?sp.nextform=print.htm> [1999, June 27]
- Plamer, B. C. (1999) Journal writing : an effective heuristic method for literacy acquisition. Adult Basic Education [online]. Available from: <http://cdnet2.car.chula.ac.th/plwab-cgl/hwwatd.cgl7HWWEDA+245021+0> [1999, September 21]

- Raimes, A. Techniques in teaching writing. New York : Oxford University Press, 1985.
- Ramiscal, M. A. Teaching Writing As A Tool For Learning With Adult ESL Student: A Case Study (English As A Second Language). DAI (1990) 51-10A.
- Reece, S. C. (1980) The journal keeps the person in the process. Paper presented at the Annual Meeting of the Conference on College Composition and Communication. [online]. Available from: <http://cdnet2.car.chula.ac.th:8590/?sp.netform=print.htm&sp.usernumber.p=544274> [1999, December 19]
- Roberta, M. Journal writing in social studies. Canadian Social Studies 30 (Winter 1996) : 56-57.
- Ruddell, R. B. and Rapp, R. M. Teaching Children To Read And Write : Becoming An Influential Teacher. Boston : Allyn and Bacon, 1995.
- Tompkins, G. E. and Hoskisson, K. Language Arts : Content and Teaching strategies. New York : Merrill Publishing, 1987.
- Zamel, V. The composing processes of advanced ESL students : Six case studies. TESOL Quarterly 17 (June 1983) : 165-184.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

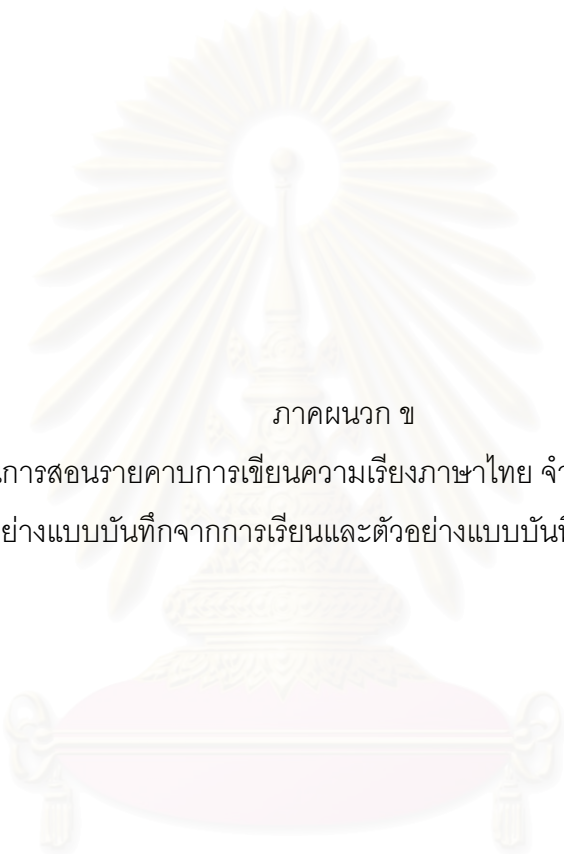
ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์วรรณท์ อักษรพงศ์
อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช
อาจารย์ประจำภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์สุคนธ์ สารណาคมณีกุล
หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แผนการสอนรายคาบการเขียนความเรียงภาษาไทย จำนวน 16 แผน
ตัวอย่างแบบบันทึกจากการเรียนและตัวอย่างแบบบันทึกจากการอ่าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (1)

1 คาบ / 50 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนเล่าเรื่อง คือ การนำเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้พบเห็นไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับรู้ ซึ่งผู้เขียนต้องลำดับความคิด และเรียบเรียงเนื้อหาให้ต่อเนื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมาย วิธีการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ และบอกประโยชน์ที่ได้รับได้

จุดประสงค์นำทาง

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ แล้วนักเรียนสามารถ

- 1.บอกความหมายของการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์
- 2.อธิบายวิธีการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์
- 3.บอกประโยชน์ของการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์

เนื้อหา

การเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เล่าเอง หรือเหตุการณ์ที่ผู้เขียนเล่าได้มีโอกาสทราบหรือพบเห็นจากชีวิตประจำวัน เหตุการณ์เหล่านั้นอาจเป็นได้ทั้งเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น น่ายินดี น่าขบขัน แต่ข้อสำคัญก็คือ จะต้องเป็น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและประทับใจผู้เขียนเล่า มากพอที่จะถ่ายทอดให้ผู้อ่านฟังได้

วิธีการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์

แม้ว่าการเขียนเล่าเรื่องจะเป็นการเขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงก็ตาม แต่การเขียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบ ควรมีการลำดับเหตุการณ์ หรือมีสิ่งที่ชวนอ่านชวนติดตามตลอดจนต้องได้แง่คิด หรือสาระในการอ่านตามสมควร และในบางครั้งก็ต้องได้อารมณ์ขันด้วย ซึ่งมีวิธีการเตรียมเนื้อเรื่อง ดังนี้

- 1.เขียนเล่าเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ที่ได้ประสบพบเห็นมาและต้องไม่วกวน

2. เขียนเล่าเรื่องให้เหมือนพูดเล่าเรื่อง คือ ใช้ภาษาที่ง่ายต่อการสื่อสาร พยายามอย่าใช้คำศัพท์โดยไม่จำเป็น ถ้าจะใช้ควรวงเล็บความหมายไว้ด้วย เพื่อผู้อ่านจะได้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

3. ในการเขียนเล่าเรื่อง ผู้เขียนจะต้องรู้จักใช้ความสามารถ เช่น หากจุดเด่นของเรื่อง หรือสิ่งแปลก ๆ ในสิ่งที่ได้พบเห็นมาแล้ว เพื่อให้ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องที่เรารเขียน และอ่านได้อย่างไม่รู้สึกเบื่อ

4. ในการเขียนเล่าเรื่อง ผู้เขียนควรจะได้แทรกความคิดเห็นของตนลงไปในเรื่องที่เขียนบ้าง เพื่อให้เรื่องมีรสชาติยิ่งขึ้น ไม่ใช่เขียนเล่าอย่างเดียว

5. ในขณะที่เขียนเล่าเรื่องอาจมีวงเล็บสำหรับขยายความ อธิบายความแทรกอยู่ในเรื่องได้ เพื่อผู้อ่านจะได้เข้าใจเรื่องได้รวดเร็วขึ้น

6. อย่าลืมแทรกอารมณ์ขันลงไปในเรื่องที่เขียนบ้าง เพื่อเป็นการเติมสีสันให้กับงานเขียนของเราให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการช่วยให้ผู้อ่านได้คลายเครียดด้วย

7. ในตอนจบเรื่องควรมีการสรุปทิ้งท้าย เพื่อฝากความประทับใจเสมอ

ประโยชน์ของการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์

การเล่าเรื่องเป็นการถ่ายทอดสาระที่น่าสนใจ และให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

1. สร้างความบันเทิง ผ่อนคลายความเครียดแก่ผู้อ่าน
2. สร้างจินตนาการให้กับผู้อ่าน
3. สร้างแนวความคิดใหม่ ช่วยให้ผู้อ่านเรื่องที่เล่าสามารถนำความคิดต่าง ๆ มาผสมผสานกันเกิดเป็นการสร้างพฤติกรรมที่ดี
4. ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ มีประสบการณ์ที่ได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่นำรู้ เป็นการเปิดทางไปสู่ความก้าวหน้าในอนาคต

5. ช่วยสร้างสรรค์ตัวบุคคลและสังคม สะท้อนให้เห็นความสำคัญ และความรุ่งเรือง และความเสื่อมโทรมของสังคมมนุษย์

6. การเล่าเรื่องช่วยพัฒนาตัวผู้เล่าให้มีความมั่นใจตนเอง รู้จักการใช้ภาษาได้ดี และถูกต้อง รักการค้นคว้า ช่วยให้เป็นผู้ที่สามารถลำดับความคิดต่าง ๆ ของตนเองได้ดีอีกด้วย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่อง การเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์
2. พระราชนิพนธ์เรื่อง ย่าแค้นมังกร
3. พระราชนิพนธ์เรื่อง แกะรอยโสม

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>ครูนำหนังสือซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เช่น เรื่อง ย่าแค้นมังกร แกะรอยโสม ไทยเที่ยวพม่ามาให้ให้นักเรียนดู พร้อมกับสนทนากับนักเรียนว่า เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นการเขียนเล่าเรื่องที่พระองค์ได้เสด็จเยือนต่างประเทศทั้งสิ้น ครูนำเข้าสู่บทเรียน</p>	<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษาความหมายของการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ ครูให้อาสาสมัครเขียนสรุปความหมายของการเขียนเล่าเรื่องจากที่ได้ประสบพบเห็นมาบนกระดาน ครูและนักเรียนในห้องช่วยกันสรุปอีกครั้ง (10 นาที) 2. ครูให้นักเรียนศึกษาวิธีการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ ครูอธิบายประกอบ และซักถามเกี่ยวกับวิธีการเขียนเล่าเรื่องจากกรที่ได้ประสบพบเห็นมาให้ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายครูสรุปอีกครั้ง (20 นาที) 	<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เหมือนกลุ่มควบคุม 2. เหมือนกลุ่มควบคุม

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ของการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครูสรุปอีกครั้ง (5 นาที)</p> <p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความหมาย วิธีการเขียน และประโยชน์ของการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (5 นาที)</p>	<p>3. เหมือนกลุ่มควบคุม</p> <p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความหมายวิธีการเขียน และประโยชน์ของการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์</p> <p>2. ครูแจกแบบบันทึกจากการเรียนให้นักเรียนบันทึกแล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น ครูตรวจและเขียนให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล</p>

ใบความรู้

วิชา ท 306 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนเล่าเรื่องที่ได้จากประสบการณ์ (1)

เวลา 1 คาบ

การเขียนเล่าเรื่องจากที่ได้ประสบการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เล่าเองหรือเหตุการณ์ที่ผู้เขียนเล่าได้มีโอกาสทราบหรือพบเห็นจากชีวิตประจำวัน เหตุการณ์เหล่านั้นอาจเป็นได้ทั้งเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น น่ายินดี น่าขบขัน แต่ข้อสำคัญก็คือ จะต้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและประทับใจผู้เขียนเล่า มากพอที่จะถ่ายทอดให้ผู้อ่านฟังได้

วิธีการเขียนเล่าเรื่องจากการที่ได้ประสบการณ์

แม้ว่าการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์จะเป็นการเขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงก็ตาม แต่การเขียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบ ควรมีการลำดับเหตุการณ์หรือมีสิ่งที่ชวนอ่าน ชวนติดตาม ตลอดจนต้องได้แง่คิด หรือสาระในการอ่านตามสมควร และในบางครั้งก็ต้องได้อารมณ์ขันด้วย ซึ่งมีวิธีการเตรียมเนื้อเรื่องดังนี้

1. เขียนเล่าเองไปตามลำดับเหตุการณ์ที่ได้ประสบพบเห็นมา และต้องไม่วกวน
2. เขียนเล่าเรื่องให้เหมือนพูดเล่าเรื่อง คือ ใช้ภาษาที่ง่ายต่อการสื่อสาร พยายามอย่าใช้คำศัพท์โดยไม่จำเป็น ถ้าจะใช้ควรวงเล็บความหมายไว้ด้วย เพื่อผู้อ่านจะได้เข้าใจได้ง่ายขึ้น
3. ในการเขียนเล่าเรื่อง ผู้เขียนจะต้องรู้จักใช้ความสามารถ เช่น หากจุดเด่นของเรื่อง หรือสิ่งแปลก ๆ ในสิ่งที่ได้พบเห็นมาแล้ว เพื่อให้ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องที่เรานำมาเขียน และอ่านได้อย่างไม่รู้สึกเบื่อ
4. ในการเขียนเล่าเรื่อง ผู้เขียนควรจะได้แทรกความคิดเห็นของตนลงไปในเรื่องที่เขียนบ้าง เพื่อให้เรื่องมีรสชาติยิ่งขึ้น ไม่ใช่เขียนเล่าอย่างเดียว
5. ในขณะที่เขียนเล่าเรื่อง อาจมีวงเล็บสำหรับขยายความ อธิบายความแทรกอยู่ในเรื่องได้ เพื่อผู้อ่านจะได้เข้าใจเรื่องได้รวดเร็วขึ้น
6. อย่าลืมแทรกอารมณ์ขันลงไปในเรื่องที่เขียนบ้าง เพื่อเป็นการเติมสีสันให้กับงานเขียนของเราให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการช่วยให้ผู้อ่านได้คลายเครียดด้วย
7. ในตอนจบเรื่องควรมีการสรุปทิ้งท้าย เพื่อฝากความประทับใจเสมอ

ประโยชน์ของการเขียนเล่าเรื่องจากการที่ได้ประสบพบเห็นมา

การเล่าเรื่องเป็นการถ่ายทอดสาระที่น่าสนใจ และให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

1. สร้างความบันเทิง ผ่อนคลายความเครียดแก่ผู้อ่าน
2. สร้างจินตนาการให้กับผู้อ่าน
3. สร้างแนวความคิดใหม่ ช่วยให้ผู้อ่านเรื่องที่เล่าสามารถนำความคิดต่าง ๆ มาผสมผสานกันเกิดเป็นการสร้างพฤติกรรมที่ดี
4. ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ มีประสบการณ์ที่ได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่นำรู้ เป็นการเปิดทางไปสู่ความก้าวหน้าในอนาคต
5. ช่วยสร้างสรรค์ตัวบุคคลและสังคม สะท้อนให้เห็นความสำคัญ และความรุ่งเรือง และความเสื่อมโทรมของสังคมมนุษย์
6. การเล่าเรื่องช่วยพัฒนาตัวผู้เล่าให้มีความมั่นใจตนเอง รู้จักการใช้ภาษาได้ดีและถูกต้อง รักการค้นคว้า ช่วยให้เป็นผู้ที่สามารถลำดับความคิดต่าง ๆ ของตนเองได้ดีอีกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (2)

1 คาบ / 50 นาที

สาระสำคัญ

การเลือกใช้โวหารที่เหมาะสมกับงานเขียนจะทำให้งานเขียนชิ้นนั้นน่าอ่านและน่าสนใจยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้โวหารและสามารถเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์

จุดประสงค์นำทาง

เมื่อนักเรียนเรียนการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์แล้ว นักเรียนสามารถ

- 1.เลือกใช้โวหารได้เหมาะสมกับการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์
- 2.เขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ โดยใช้ภาษาที่สละสลวยได้

เนื้อหา

การใช้โวหารในการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์

การเขียนเล่าเรื่องที่ได้จากประสบการณ์จะทำให้ผู้อ่านมากยิ่งขึ้น ถ้าผู้เขียนสามารถเลือกใช้โวหารประกอบงานเขียนนั้น ๆ ได้เหมาะสม โวหารที่ใช้ในการเขียนมี 5 โวหาร ดังนี้

- 1.บรรยายโวหาร เป็นโวหารที่อธิบายบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ เช่น เล่านิทาน ประวัติ ตำนาน หรือจดหมายเหตุต่าง ๆ
- 2.พรรณนาโวหาร คือ ข้อความที่กล่าวรำพัน สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามไปด้วย กล่าวชมความงามของธรรมชาติ บ้านเมือง สถานที่ ความงามของคน ความดีของบุคคล หรือแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ
- 3.เทศนาโวหาร เป็นโวหารที่ชี้ให้เห็นคุณและโทษทำนองสั่งสอนอันประกอบด้วยเหตุผลเพื่อชักจูงให้ผู้อ่านเห็นตาม

4. สาธกโวหาร คือ กระบวนการที่ใช้เรื่องราวเป็นอุทาหรณ์ประกอบข้อความนั้น ๆ ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ใช้ประกอบกับเทศนาโวหาร กล่าวเทศนาก่อนแล้วจึงแทรกท้ายด้วยสาธกโวหาร

5. อุปมาโวหาร เป็นโวหารเปรียบเทียบ เพื่อประกอบความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน
2. ตรวจงานเขียนของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้การเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์
2. ตัวอย่างงานเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการเขียนเล่าเรื่องที่ได้ประสบการณ์ ซึ่งเรียนไปเมื่อคาบที่แล้ว จากนั้นสนทนากับนักเรียนถึงการที่จะทำให้งานเขียนน่าอ่าน ผู้เขียนต้องมีความสามารถในการเลือกใช้โวหารที่จะเขียนด้วย ครูนำเข้าสู่บทเรียน</p>	<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ ครูอธิบายประกอบและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับโวหารแต่ละประเภท จากนั้นครูแจกตัวอย่างการเขียนเล่าเรื่องจากที่ได้ประสบพบเห็นมาให้นักเรียนสังเกตลักษณะโวหารที่ผู้เขียนใช้ ครูสุ่มนักเรียนตอบลักษณะโวหารในตัวอย่างที่ครูแจกให้ ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป (10 นาที) 	<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เหมือนกลุ่มควบคุม

<p>2. ให้นักเรียนทุกคนลงมือเขียนเล่าเรื่อง จากเหตุการณ์ที่นักเรียนได้ประสบมาส่งครู คนละ 1 เรื่อง ครูตรวจผลงานของนักเรียน ครูคัดเลือกผลงานการเขียนดีเด่น ให้เจ้าของ ผลงานออกม่อ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง (20 นาที)</p>	<p>2. เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>นักเรียนและครูช่วยกันสรุป ความหมายและการเลือกใช้ ไวยากรณ์ในการเขียน</p>	<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความหมาย และการเลือกใช้ไวยากรณ์ในการเขียน</p> <p>2. ครูแจกแบบบันทึกจากการเรียนให้ นักเรียนบันทึกแล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น ครูตรวจ และเขียนให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล</p>

ใบความรู้

วิชา ท 306 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนเล่าเรื่องที่ได้จากประสบการณ์ (2)

เวลา 1 คาบ

การใช้โวหารในการเขียน

งานเขียนจะมีคุณค่าหากผู้เขียนใช้โวหารประกอบการเขียนนั้น ๆ ได้เหมาะสมกับเรื่อง ที่เขียน โวหารที่ใช้ในการเขียนมี 5 โวหาร ดังนี้

1. **บรรยายโวหาร** หมายถึง การเขียนเล่าเรื่อง อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ โดยไม่ได้สอดแทรกความรู้สึกของผู้เขียนลงไปด้วย งานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ ได้แก่ ประวัติ จดหมายเหตุ รายงาน นิทาน นิยาย ตำนาน บทความ เป็นต้น

ตัวอย่าง

“มิมปี อายุ 12 ปีเศษ เป็นเด็กผู้หญิงหน้าตาน่ารัก ตัดผมสั้น เธอจึงไม่มีเหาบนหัวเหมือนกับบางคน ผิวของเธอขาว ดวงตาออกสีน้ำตาลอ่อน ๆ เรียงหนังสืออยู่ชั้นเดียวกับ สุยัน แม่ของเธอเป็นแม่ค้าขึ้นล่องระหว่างเมืองชายแดนกับเมืองใหญ่ ที่อยู่ห่างออกไปจากตัวอำเภอ ใช้เวลาชั่วโมงครึ่ง โดยทางรถไฟ แต่หากไปด้วยขบวนรถที่มีตู้สินค้าพ่วงด้วย จะต้องใช้เวลาเกือบสองชั่วโมงครึ่ง”

(จาก ฝีเสื้อและดอกไม้ ของนิพนพาน)

2. **พรรณนาโวหาร** หมายถึง การชี้แจงโดยละเอียดประณีต ว่าบรรยายโวหารคือ นอกจากจะให้ผู้อ่านได้ฟัง ได้รู้ ได้เข้าใจแล้ว ยังใส่ความรู้สึก ความซาบซึ้ง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ และความรู้สึกไปกับผู้เขียนด้วย เช่น การเขียนพรรณนาความสวยงามของบ้านเมือง สถานที่ บุคคล ความดี เกียรติคุณ การรำพันความในใจ การพลัดพรากจากคนรัก

ตัวอย่าง

“เวลานั้นเป็นเวลาจวนพลบ ดวงอาทิตย์ลับเหลี่ยมเขาไปแล้ว ยังคงอยู่แต่รัศมีอันงามประหลาดนำพิศวง สีทองแดงจ้ำระบายอยู่หลังเขาอันอุดมไปด้วยไม้เขียวสด ครั้นแล้วจางลง กลายเป็นสีทองดำสุกปลั่ง เมฆก้อนใหญ่สีน้ำเงินเด่น ขึ้นกลางสีทองนั้น ทอดยาวไปและมีสัญญาณคล้ายนางเงือกสยายผมทอดกายอยู่กลางทะเลทอง เหนือจากสีน้ำเงินมีสีม่วงอย่างอ่อนแสง อ่อนจนเกือบเป็นขาว สีโคก สีเขียว สลับกันอยู่ไปมา”

(จากดอกไม้สด)

3. เทศนาโวหาร เป็นโวหารที่ชี้ให้เห็นคุณและโทษ ทำนองสั่งสอน อันประกอบด้วยเหตุและผล เพื่อชักจูงให้ผู้อ่านเห็นตามงานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความกตัญญูตเวทิตี ความซื่อสัตย์ ความเพียร ความมัทยัสถ์ ความเมตตา กรุณา และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งสอนทางศาสนา เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น

ตัวอย่าง

“ความรู้สึกรับผิดชอบ เป็นความรู้สึกอีกอย่างหนึ่ง ที่เสริมสร้างมนุษย์ให้ดีงาม คนที่มีความรู้สึกผิด และชอบจะเป็นผู้รักความจริงรักษาความจริง ทั้งวาจาและการกระทำ เป็นคน ซื่อสัตย์ รักความยุติธรรม ไม่คดโกงเอาเปรียบผู้อื่น และยังทำให้เกิดความนับถือตัวเอง นับถือ ผู้อื่น และสิ่งอื่น ความนับถือผู้อื่นและสิ่งอื่นจะทำให้เป็นคนมีความประพฤติเรียบร้อย จิตใจสะอาด อ่อนโยน มองเห็นคุณค่าของความงามและธรรมชาติ ส่วนความนับถือตนเอง จะทำให้ รู้จักควบคุมจิตใจของตนเอง ไม่ปล่อยตัวให้ทำชั่ว ตามอำนาจจิตใจใฝ่ต่ำ รู้สึกละอายเมื่อทำผิด และเมื่อเรานับถือตนเอง ก็จะมีรู้สึกนับถือคนอื่นด้วย”

(จาก ฝีเสื้อและดอกไม้ ของ นิพพาน)

4. อุปมาโวหาร เป็นโวหารเปรียบเทียบ โดยสามารถเปรียบเทียบเรื่องที่เป็นทั้งรูปธรรมและนามธรรม เพื่อประกอบความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โวหารชนิดนี้ มักแทรกอยู่ใน พรรณนาโวหาร

ตัวอย่าง

“คนชั่วเหมือนกับก้อนดิน แดกสลายง่ายทั้งแตกแล้วจะซ่อมให้ดีเหมือนเก่ายาก คนดีเปรียบเหมือนหม้อทองยากที่จะแตก ทั้งแตกก็อาจประสานให้คืนได้ง่าย”
“คนมีสันดานดีนรณ แม้ต้องเดินทางไกลตั้งร้อยโยชน์เพื่อแสวงหาทรัพย์ ก็ยังเห็นว่าไม่ไกลผู้สันโดษหมดพอใจ ถึงทรัพย์จะอยู่ใกล้มือ ก็รู้สึกห่างไกลไม่มีน้ำพา”

(จาก หิโตปเทศ ของ เสฐียรโกเศศ)

5. สาธกโวหาร คือ โวหารที่ยกตัวอย่างประกอบ หรือมีข้อความเปรียบเทียบเพื่อให้เข้าใจชัดเจนขึ้น การเริ่มต้นด้วยบรรยายโวหาร หรือเทศนาโวหารก็ได้ เมื่อกล่าวไปแล้วก็ยกอุทาหรณ์ประกอบ เรื่องที่นำมายกตัวอย่าง ได้แก่ นิทานชาดก นิทานอิสป เรื่องจากวรรณคดี และเรื่องจากประวัติศาสตร์ เป็นต้น โวหารประเภทนี้มักแทรกอยู่ในเทศนาโวหาร

ตัวอย่าง

“ไม้้อ เป็นไม้จำนวนหนึ่งซึ่งลำต้นเป็นปล้องคล้ายอ้อย แต่ข้างในกลวง ชอบขึ้นเป็นพวงในที่ชื้นแฉะ เช่น ตามริมห้วย หนอง คลอง หรือลำธาร

เรื่องไม้้อหรือต้นอ้อ มีผู้ฉลาดนำไปแต่งเป็นนิทานสอนเด็ก สอน

ผู้ใหญ่หลายเรื่อง แต่เรื่องที่ได้ยินกันชินหู คือ เรื่องต้นไทรกับต้นอ้อ เค้าเรื่องย่อ ๆ มีว่า ต้นไทรเป็นต้นไม้ใหญ่ คืบวันหนึ่งเกิดพายุแรงแต่ต้นอ้อพายุอย่างไม่ลดละ ในที่สุดไม่สามารถทนแรงของพายุได้ จึงหักโค่นลอยตามน้ำไปติดอยู่กับที่กออ้อ

ส่วนไม้อ้อรู้จักลู่ไปตามแรงลม ไม่แข็งยืนต้นสู้พายุที่กระโชกพัดเหมือนต้นไทร จึงพ้นอันตรายจากพายุร้ายนั้นได้

คติของเรื่องก็คือ การทำตัวเป็นไม้อ้อ โดยยอมโอนอ่อนต่อผู้มีอำนาจด้วยการไม่แข็งกระด้าง ย่อมให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองในยามคับขัน ส่วนการทำตัวเป็นไม้ไทร ไม่ยอมอ่อนแก่ใครเลยไม่ว่าเวลาใด มุ่งแต่อดทนสู้ ใช้ความแข็งแรง และความกระด้างตลอดเวลา ย่อมเป็นเหตุทำลายตัวเองอย่างแน่นอน

(จากหนังสือ “แสงธรรม” ของ ก.ศ.ม.)

ตัวอย่างเรียงความแสดงความคิดเห็น

บุคคลหม่อมมากมั่นเมืองใด ก็ดี

ต่างร่วมสามัคคีใจ ต่อต้อง

จักปราศอริภัย พาลพวก อื่นแยะ

เจริญสุขเพราะเสพซ้อง สิ่งข้อสามัคคี

โคลงนี้เป็นบทหนึ่งในพระราชนิพนธ์สุภาสิตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นโคลงสุภาสิตที่ไพเราะและให้ข้อคิดจับใจยิ่งนัก ใจความของโคลงบทนี้มีอยู่ว่า หม่อมชนาก็ดี เมืองก็ดี ถ้ามีสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแล้ว หม่อมนั้นเมืองนั้น ย่อมคลาดแคล้วจากภัยของศัตรูคู่ปรปักษ์และจะตั้งมั่นมีความสุขสมบุญอยู่ได้ หากขาดสามัคคีไม่มีความรักใคร่ไว้วางใจกัน ปราศจากความปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการดำเนินงานแล้วอย่าหวังว่าจะตั้งไปได้สำเร็จ

พระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติเราสรรเสริญความสามัคคีไว้เป็นอย่างดีว่าเป็นสิ่งก่อให้เกิดความรุ่งเรืองแก่หมู่คณะ มีพระธรรมบทหนึ่งเรียกว่า อปริหานิยธรรมเพื่อรักษาความสามัคคีในคณะสงฆ์เมืองค์ 7 ประการ ซึ่งล้วนแต่ชี้ทางให้ดำเนินไปสู่ความสามัคคีทั้งสิ้น ในพุทธศาสนสุภาสิต มีสุภาสิตบทหนึ่งสรรเสริญความสามัคคีว่า “สพเพสฺส สงฆภูตานิ สามัคคี วุฑฒิสาธิกา - ความพร้อมเพรียงของชนทั้งปวงผู้เป็นหมู่ ย่อมยังความเจริญให้สำเร็จ ภาสิตบทนี้ปรากฏอยู่ในพระราชลัญจกรแผ่นดิน สำหรับเตือนใจให้มีความสามัคคีเพื่อความเจริญของชาติ

สิ่งมีชีวิตทั้งหลายทรงชีพอยู่ได้ เพราะธรรมชาติได้สร้างให้อวัยวะทุก ๆ ส่วนมีความสามัคคีกัน ช่วยกันประกอบกรตามหน้าที่ เพื่อให้รูปธรรมอันเป็นเจ้าของอวัยวะนั้น ๆ ดำรงชีวิตอยู่ได้ เป็นต้นว่า ปอดมีหน้าที่หายใจ เพื่อนำเอาอากาศเข้าไปฟอกโลหิต หัวใจมีหน้าที่สูบฉีดโลหิตไปหล่อเลี้ยงสรรพวงค์กาย กระเพาะมีหน้าที่ย่อยและกลั่นโลหิตจากอาหารส่งไปเลี้ยงร่างกาย ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใดได้รับอันตรายผู้เป็นเจ้าของก็พลอยได้รับอันตรายไปด้วย

แม้สิ่งปราศจากชีวิต ถ้ารวบรวมกันเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็ย่อมเกิดกำลัง แข็งแกร่ง ยากที่จะทำลายได้ แขนงไม้กิ่งเดียวถึงจะใหญ่ก็ถูกหักได้โดยง่าย แต่ถ้าแขนงไม้แม้เพียงเล็ก ๆ หากมัดรวมกันเข้าเราจะหักไม่ได้เลย

สิ่งมีชีวิตทั่วไปก็ดี สิ่งปราศจากชีวิตทั่วไปก็ดี จะยืนยงคงอยู่ได้ก็เพราะความสามัคคี ดังกล่าวมาแล้วฉันใด ชนอันประกอบขึ้นเป็นหมู่คณะและชาติ ก็จำเป็นต้องมีความสามัคคีช่วยเหลือกันและกันเพื่อให้หมู่คณะและชาติเจริญมั่นคงอยู่ฉันนั้น แม้หน้าที่จะต่างกัน ฐานะจะแตกต่างกัน ก็ควรจะเข้าใจเสียว่า เราทำงานเพื่อความเจริญของเราเอง เพื่อความเจริญของบ้านเมือง ไม่ควรจะนึกถึงภัยจรชยาให้เสียสามัคคี

ผู้ที่เคยอ่านประวัติศาสตร์ไทย จะได้ทราบว่าสามัคคีให้ผลแก่ประเทศไทยเพียงไรและการแตกสามัคคีให้ผลร้ายแก่ประเทศอย่างไร สมัยใดพระเจ้าแผ่นดินและพระราชวงศ์ตลอดจนเสนาข้าราชการบริพารสามัคคีกลมเกลียวกัน สมัยนั้นประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองแผ่อาณาเขตออกไปไพศาล ฐานะของประเทศมั่นคงเป็นที่เกรงขามของเพื่อนบ้านใกล้เคียง สมัยนั้นคือสมัยของสมเด็จพระนเรศวร สมเด็จพระนารายณ์และสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก สมัยใดพระเจ้าแผ่นดินและพวกพระราชวงศ์ ตลอดจนเสนาข้าราชการแตกสามัคคี สมัยนั้นพระนครหรืออยุธยาเป็นต้องพินาศ เช่น สมัยสงครามพระเจ้าบุเรงนอง พระมหาธรรมราชาเอาใจออกห่างไปเข้ากับพม่า คีกรพระเจ้าบุเรงนองล้อมพระนครอยู่จนจะถึงฤดูน้ำอยู่แล้วพระยาจักรีเข้ามาเป็นไส้ศึกจนต้องเสียกรุงแก่พม่า หาไม่แล้วพม่าก็ต้องเลิกทัพกลับไปเอง น่าเสียดายนักที่ไทยมาคิดคดทรยศให้แตกสามัคคี

ดังนั้น ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ชาติไทยจะเจริญทัดเทียมนานาชาติก็เพราะไทย ชาติไทยจะมั่นคงเป็นปึกแผ่นคงอิสรภาพไว้ได้ชั่วฟ้าดินก็เพราะไทย ชาติไทยจะบรรลุนานาอารยธรรมก็เพราะไทย ชาวไทยจะสมบูรณ์พูนสุขก็เพราะไทย แต่ที่จะบรรลุดังข้อนั้น ๆ สามัคคีธรรมจำเป็นต้องมีอยู่ในหมู่คนไทย ฉะนั้น ขอชาวไทยทั้งหลายผู้หวังความเจริญมั่นคง ความสุขของชาติ และประเทศจงมีความสามัคคีรักใคร่ปรองดองกัน ซื่อตรงต่อกัน ช่วยเหลือกัน ทั้งนี้เพื่อคนไทย ชาติไทยและประเทศไทย อันเป็นที่รักยิ่งของเรา

(เสนีย์ วิลาวรรณ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง งานเขียนเล่าเรื่องจากการที่ได้ประสบพบเห็นมา

วันศุกร์ที่ 28 มิถุนายน 2528 *

อาหารเช้า วันนี้ท่านทูตทหารบก (พ.อ.อายุพล ภรรณสูต) ให้ภรรยาทำบาญเต้มาอร่อยกว่าที่รับประทานวันแรกอีก คุณอายุพลบอกว่าเขามีเครื่องยาจีนขายก็ซื้อมาทำ นอกจาก บาญเต้ ยังมีปะหมี่หมูแดงที่ท่านทูตให้ที่บ้านทำมาด้วย

เวลา 8.30 น. พลเอกอาทิตย์กับลูกสาวและคณะมาพอดีได้รับเชิญมาดูกองทัพสิงคโปร์เลยแวะมาเยี่ยมข้าพเจ้า

หลังจากนั้นให้ของที่ระลึกฝ่ายสิงคโปร์ แล้วเจ้านายวังคลองเตยซึ่งท่านไปยุโรปและกลับมาทางสิงคโปร์ ได้แวะมาหาข้าพเจ้า

ประมาณ 9 โมงเศษ ๆ คุณลีมารับพาไปสวนนก คุณลีเคยพาถูกไปเที่ยวสวนนกแล้วแต่ไม่เคยดูการแสดงของนกศูนย์วิทยาศาสตร์ คุณลีก็เคยพาถูกไปแล้ว คุณลีบอกว่าถูกชอบสัตว์ต่าง ๆ บ่นว่าเด็กสิงคโปร์บางคนไม่มีโอกาสรู้จักสัตว์เลยเพราะว่าอยู่ในเมือง เด็กอนุบาลที่เขาให้ทำข้อสอบขีดผิดมีข้อหนึ่งว่าถูกไก่มี 4 ขา เด็กตอบว่าถูก

รดผ่านแม่น้ำจุงคุณจรวบบอกว่ามีจะเข้ด้วย

ไปถึงสวนนกซึ่งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ Dr.Kwa Soon Bee คอยต้อนรับ Dr.Kwa Soon Bee เป็นประธานของสวนนกนี้ เขาเป็นหมอ เป็นปลัดกระทรวงสาธารณสุข แต่ว่าชอบและรู้เรื่องนกมาก อีกคนเป็นผู้จัดการของสวนนก

เขาพาเดินผ่านห้องสมุดสำหรับให้คนมาค้นคว้าเรื่องนกตรงทางเดินมีนกแก้วตัวโต ๆ สีต่าง ๆ มันบินไปไหนไม่ได้ เพราะถูกดิ่งชนที่ปีกออก

ในห้องปรับอากาศมีนกเพนกวิน อากาศในห้องมีอุณหภูมิแค่ 10°C และในน้ำประมาณ 6-7°C มันอยู่กันได้อย่างสุขสบายมาก ออกลูกออกหลาน มีตัวหนึ่งกำลังกกไข่ 2 ใบ มีลูกนกเพนกวินตัวเล็ก ๆ ที่เจ้าหน้าที่จะต้องป้อนเป็นพิเศษ ถ้าไม่อย่างนั้นจะแย่งกับนกตัวโต ๆ ไม่ทัน อาหารนกเป็นพวกปลาซาร์ดีนซึ่งหาได้ในท้องถิ่น เขาบอกว่านกเพนกวินบางชนิดจะต้องอยู่ในที่มีอุณหภูมิต่ำกว่านี้ เขาเลยไม่เอามาเลี้ยงเพราะยุ่งยาก

เราเดินผ่านร้านที่เขาขายของที่ระลึก มีตุ๊กตานกต่าง ๆ ตุ๊กตาลิงม้วนหางได้ แต่ไม่มีเวลาไปซื้อ

ข้างนอกมีนกเฟลมมิงไก นกนี้ก็ไม่บินไปไหน ตัวโตแต่ขานิดเดียว ไม่รู้จักนั่งนอนได้แต่ยืนแบบนี้แกตัวเข้าเห็นจะเป็นโรคปวดเข่า นกเปิดน้ำชนิดต่าง ๆ ดำผุดดำว่ายหาปลา มันบินไม่ได้

* สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สิงคโปร์สัญจร. (กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, 2528),

เพราะเขาเด็ดชนที่ปีกออก ข้าพเจ้าคิดว่าถึงไม่เด็ดปีกออก นกเหล่านี้คงไม่ไปเที่ยวไหน ที่อื่นมีแต่ ตึกสูง ๆ สนวนนี้มีต้นไม้ร่มรื่นแสนจะน่าสบาย

เขาเอานกต่าง ๆ (ส่วนใหญ่เป็นนกแก้ว) ที่เกิดในสวนนี้มาให้ดู นกแก้วตัวโตสีฟ้า นั้น รู้สึกว่าเขาจะยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของข้าพเจ้า จึงเอามาให้เกาะมือข้าพเจ้า ข้าพเจ้าตั้งชื่อว่า “ทะเล” เพราะเป็นนกสีน้ำเงิน ตอนอยู่กับข้าพเจ้าทะเลสงบเสียงมเรียบร้อยดี พอข้าพเจ้าส่งคืนให้ คนเลี้ยง พ่อทะเลออกใส่คนเลี้ยง คงจะเวียนหัวแม่บุญธรรมเต็มทีแล้ว แต่กลับไว้ไม่ออกใส่แม่ เพราะเป็นลูกกตัญญู

พอดีถึงเวลาไปดูละครนก นกที่เล่นส่วนใหญ่เป็นนกกระดิว นกเหยี่ยว นกพุดได้ เล่น กับคนได้ มาหาอาหารได้ คนที่แสดงกับนกเป็นคนสิงคโปร์ทั้งหมด แต่คนที่มาฝึกสอนในตอนแรก เป็นคนอเมริกันจาก San Diego ดูไปแล้วนกก็เล่นอะไรไม่ได้มากนัก ที่ดีคือคนที่เล่นกับนกเขารู้จัก จังหวะ วิธีการในการพุดจา ในเวลาครึ่งชั่วโมงเขาสามารถพุดติดต่อกันถูกเป็นเรื่องไม่ไห้คนเบื่อได้ ข้าพเจ้าดูแล้วนึกถึงละครลิงที่เคยดูตอนเด็ก ๆ ลิงแสดงบทบาทเล่นละครจันทโครพได้ตามเพลง ตามบทพากย์ เดียวนี้แสดงได้เป็นท่า ๆ เป็นส่วนใหญ่ ละครนกนั้นก็ไม่ได้เล่นเป็นเรื่อง แต่คนพุด เขามีวิธีพุดที่ไม่ซ้ำซาก ดูแล้วน่าสนใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็น (1)

1 คาบ / 50 นาที

สาระสำคัญ

เรียงความเป็นงานเขียนชนิดหนึ่งที่ถูกเขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นเรื่องราว การรู้หลักการในการเขียนเรียงความ ทำให้เขียนเรียงความได้อย่างสละสลวย

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนรู้หลักการในการเขียนเรียงความ

จุดประสงค์นำทาง

เมื่อนักเรียนเรียบเรียงการเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็นแล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายของเรียงความได้
2. บอกองค์ประกอบของเรียงความได้
3. อธิบายลักษณะของเรียงความที่ดีได้
4. เลือกโวหารที่เหมาะสมกับเรียงความที่เขียนได้

เนื้อหา

ประเภทของการเขียนเรียงความ

เรียงความอาจแบ่งออกเป็นประเภท โดยอาศัยเนื้อหาได้ดังนี้

1. เรียงความเรื่องประวัติต่าง ๆ
2. เรียงความเรื่องภษิต กระทู้ธรรม และนามธรรม
3. เรียงความเชิงให้ความรู้
4. เรียงความแสดงความรู้สึก

เรียงความแสดงความคิดเห็น

การเขียนเรียงความประเภทนี้ผู้เขียนมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างใดก็ได้ ภายในขอบเขตแห่งความเป็นจริงและหลักของเหตุผล ผู้เขียนใช้วิจารณญาณพิจารณาตัดสินเอาเองว่า เรื่องที่เขียนควรเป็นไปในแบบใด ข้อเท็จจริงในทำนองประวัติอาจไม่จำเป็น แต่ผู้เขียนจะต้องอาศัยหลักความจริงอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

ลักษณะสำคัญของการเขียนเรียงความ

เรียงความที่ดีต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เอกภาพ หมายถึง ใจความหรือเรื่องราวที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเนื้อเรื่อง มีเหตุมีผลรับกัน ไม่พูดนอกเรื่อง หรือพูดเรื่องอื่น ๆ มากกว่าเรื่องที่แท้จริง

2. สัมพันธภาพ หมายถึง ได้แก่ใจความที่มีความต่อเนื่องกัน สัมพันธ์กัน ในการเขียนเรียงความจะต้องลำดับเรื่องให้ติดต่อกันไป ข้อความในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ต้องมีความหมายรับกัน รวมทั้งส่วนของประโยคต่าง ๆ อีกด้วย เหมือนกับการติดต่อภาพยนตร์ที่ผู้สร้างจะต้องบรรจงกระทำให้สัมพันธ์กันนั่นเอง

3. สวรรค์ภาพ หมายถึง เนื้อหาสาระ การเขียนเรียงความต้องมีข้อมูลความจริง และข้อมูลนั้นต้องมีสาระ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน มีความสมบูรณ์แห่งเนื้อความ และเป็นใจความสำคัญที่ผู้เขียนจะต้องกล่าวเน้นลงไปในเรื่องความ

องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. คำนำ เป็นการเกริ่นเรื่อง เป็นส่วนที่นำผู้อ่านเข้าสู่ประเด็นสำคัญของเรื่อง เปรียบเสมือนทางที่นำเข้าสู่ประตูบ้าน คำนำที่ดีต้องเร้าใจให้ผู้อ่านติดตามเนื้อเรื่อง การเขียนคำนำอาจใช้กลวิธีใดหลายวิธีการ เช่น

1.1 ใช้ข่าวเป็นคำนำ มักใช้กับเรื่องที่มีข่าวเป็นต้นเหตุให้เกิดความคิดในเรื่องที่จะเขียน

1.2 นำบทกวีหรือสุภาษิตมาเป็นคำนำ คือ การนำบทกวี หรือภาษิตซึ่งสอดคล้องกับเนื้อเรื่องมากล่าวนำ อาจจะนำเอาวาระของคนสำคัญ ๆ เป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่ว ๆ ไป ในส่วนที่เกี่ยวกับหัวเรื่องที่เขียนมากล่าวนำก็ได้ ถ้ารู้ว่าใครเป็นเจ้าของวาทะหรือเจ้าของบทกวีนั้น จะต้องบอกให้ชัดเจนด้วย

1.3 คำนำแบบให้คำนิยาม คือ อธิบายให้เห็นความหมายของหัวเรื่องให้ชัดเจนเสียก่อนว่าจะมุ่งเอาขอบเขตอย่างไร แค่นั้น คำนำแบบนี้นิยมใช้เมื่อหัวเรื่องนั้นมีขอบข่าย กว้างเกินไป จำเป็นต้องมีคำนิยามใหม่ เมื่อจำกัดขอบข่ายให้แคบเข้า หรือเป็นหัวเรื่องที่เป็นคำไม่คุ้นหู จำเป็นต้องอธิบาย

1.4 คำนำที่เป็นคำถาม คือ ตั้งเป็นคำถามที่ให้ผู้่านคิด

1.5 คำนำที่สรุปความสำคัญ คือ ผู้เขียนบอกเรื่องทั้งหมดเสียก่อนอย่างย่อ ๆ ในตอนคำนำแล้วจึงคลี่คลายเรื่องให้กว้างขวางออกไปในรายละเอียด

1.6 คำนำแบบบอกเป้าหมาย คือ บอกให้รู้ทันทีว่าเขียนเรื่องนั้นเพื่ออะไร

1.7 คำนำที่บอกถึงแรงบันดาลใจ คือ บอกให้รู้ว่ามีสาเหตุอันใดมาดลใจให้ถูกคิดและเขียนเรื่องนั้นขึ้นมา

2. เนื้อเรื่อง เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเขียนจะต้องนึกอยู่เสมอว่าเราต้องการให้ผู้อ่านได้รับอะไร เรื่องต้องมีสาระ ผู้เขียนต้องมีความรู้พอที่จะเขียนได้ดี ถ้าการเขียนนั้นไม่มีสาระก็ไร้ประโยชน์แม้แต่การเขียนเพื่อความบันเทิงก็ควรจะให้ผู้อ่านได้ผลคุ้มค่าไม่ใช่เพื่อความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว

วิธีลำดับความในการเขียน

1. ลำดับความตามเวลา เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก สำหรับการเขียนเหตุการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ชื่อประวัติบุคคล เรื่องเล่า และประสบการณ์ เป็นต้น

2. ลำดับความจากเรื่องที่สำคัญน้อยไปสู่เรื่องที่สำคัญมาก เพื่อที่จะให้ผู้อ่านจดจำสาระสำคัญในตอนจบได้

3. ลำดับความจากเรื่องที่สำคัญมากไปสู่เรื่องที่สำคัญน้อย เพื่อเป็นการเร้าใจให้ผู้อ่านติดตามรายละเอียดของเรื่องต่อไป

4. ลำดับความตามเหตุและผล คือ เรื่องใดที่เป็นสาเหตุเขียนถึงก่อน แล้วค่อยนำผู้อ่านให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้น หรืออาจจะกล่าวถึงผลที่เกิดขึ้นก่อน เพราะผลที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความสนใจ แล้วค่อยนำไปสู่สาเหตุทีหลัง

5. ลำดับความตามพื้นที่ เมื่อจะเขียนบรรยายภูมิประเทศ หรือสถานที่ ก็ควรลำดับความให้เป็นระเบียบ

หลักการเขียนใจความแต่ละย่อหน้า

1. แต่ละย่อหน้าต้องมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว

2. ต้องมีความสัมพันธ์ภายในย่อหน้า

3. ทุก ๆ ย่อหน้าต้องมีการส่งทอดเนื้อความกันเป็นอย่างดี

4. รู้จักเน้นในส่วนที่สำคัญ ให้รายละเอียดด้วยประโยคขยาย

5. มีเนื้อความเข้มข้นเต็มไปด้วยสาระ และมีหลักฐานน่าเชื่อถือ

3. สรุป คือ การปิดเรื่องการเขียนสรุปต้องฝากความประทับใจ หรือให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน การเขียนสรุปสามารถเขียนได้หลายรูปแบบ เช่น

3.1 สรุปคำถาม สุภาชิต หรือคำประพันธ์ เพื่อสนับสนุนความคิดให้เด่นชัด

3.2 สรุปด้วยการสรุปดีเกียรติคุณ

3.3 สรุปด้วยการย่อสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง

3.4 สรุปด้วยการย้ำให้เห็นความสำคัญ

3.5 สรุปด้วยการฝากข้อคิด

โวหารที่ใช้ในการเขียนเรียงความ

การใช้โวหาร คือ ใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิง เพื่อให้เนื้อเรื่องที่กล่าวถึงมีเนื้อความดี แจ่มแจ้งเหมาะสม น่าอ่าน ชวนสนใจ ติดตาม ในการเขียนเราควรเลือกใช้โวหารให้เหมาะสมแก่ การเขียนโวหารที่ใช้มี 5 โวหาร

1. บรรยายโวหาร เป็นโวหารที่อธิบายบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ เช่น เล่านิทาน ประวัติ ตำนาน หรือจดหมายเหตุต่าง ๆ
2. พรรณนาโวหาร คือ ข้อความที่กล่าวรำพัน สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกให้ ผู้อ่านเห็นคล้อยตามไปด้วย กล่าวชมความงามของธรรมชาติ บ้านเมือง สถานที่ ความงามของคน ความดีของบุคคล หรือแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ
3. เทศนาโวหาร เป็นโวหารที่ชี้ให้เห็นคุณและโทษ ทำนองสั่งสอน อันประกอบ ด้วยเหตุและผลเพื่อชักจูงให้ผู้อ่านเห็นตาม
4. สาธกโวหาร คือ กระบวนความที่ใช้เรื่องราวเป็นอุทาหรณ์ประกอบข้อความ นั้น ๆ ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ใช้ประกอบกับเทศนาโวหาร กล่าวเทศนาก่อนแล้วจึงแทรกทำด้วยสาธกโวหาร
5. อุปมาโวหาร เป็นโวหารเปรียบเทียบ เพื่อประกอบความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ แสดงความคิดเห็น
2. ตัวอย่างเรียงความ แสดงความคิดเห็น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>ครูนำเรียงความเรื่องสั้น ๆ เรื่องหนึ่งมาอ่านให้นักเรียนฟังแล้วถามนักเรียนว่าเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังนี้เขาเรียกว่าอะไร แล้วสนทนากับนักเรียนเรื่องการเขียนเรียงความ</p>	<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ ครูอธิบายประกอบและครูสุ่มเรียกนักเรียนบอกความหมายของเรียงความ (5 นาที) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามแถวที่นักเรียนนั่ง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ ครูให้นักเรียนสังเกตเรียงความที่ครูแจกให้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น ว่าส่วนใดของเรียงความเรื่องที่ครูแจกให้สังเกตนั้นเป็นคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปอีกทั้งวิธีการเขียนองค์ประกอบทั้ง 3 ครูสรุปอีกครั้ง (10 นาที) ครูอธิบายลักษณะของเรียงความที่ดี พร้อมทั้งให้นักเรียนสังเกตจากตัวอย่างความเรียงที่ครูแจกให้ จากนั้นครูให้อาสาสมัครออกมาอธิบายลักษณะความเรียงที่ดีหน้าชั้นเรียน ครูช่วยสรุปให้ชัดเจนอีกครั้ง (10 นาที) ครูให้นักเรียนศึกษาไวยากรณ์แต่ละชนิดในใบความรู้ จากนั้นครูยกตัวอย่างของไวยากรณ์ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าตัวอย่างที่ครูอ่านเป็นไวยากรณ์ใด (10 นาที) 	<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> เหมือนกลุ่มควบคุม เหมือนกลุ่มควบคุม เหมือนกลุ่มควบคุม เหมือนกลุ่มควบคุม

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป ความหมาย องค์ประกอบ ลักษณะและไวยากรณ์ของการเขียนเรียงความ แสดงความคิดเห็น</p>	<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย องค์ประกอบ ลักษณะและไวยากรณ์ของการเขียนเรียงความ แสดงความคิดเห็น (5 นาที)</p> <p>2. ครูแจกแบบบันทึกจากการเรียนให้นักเรียนบันทึกแล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น ครูตรวจและเขียนให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบความรู้

วิชา ท 306 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็น (1)

เวลา 1 คาบ

เรียงความแสดงความคิดเห็น การเขียนเรียงความประเภทนี้ผู้เขียนมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างใดก็ได้ ภายในขอบเขตแห่งความเป็นจริงและหลักของเหตุผล ผู้เขียนใช้วิจารณ์ญาณ พิจารณาตัดสินเอาเองว่าเรื่องที่เขียนควรเป็นไปในแบบใด ข้อเท็จจริงในทำนองประวัติอาจไม่จำเป็น แต่ผู้เขียนจะต้องอาศัยหลักความจริงอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ตัวอย่างของหัวข้อเรียงความประเภทนี้ได้แก่เรื่อง เด็กดีมีความสำคัญต่อชาติ เมื่อเริ่มอารัมภบท ผู้เขียนอาจแสดงลักษณะและคุณสมบัติของเด็กที่ได้ชื่อว่าเป็นเด็กดี แล้วจึงแสดงความคิดเห็นต่อไปว่าเด็กดีนั้นจะเป็นประโยชน์และมีความสำคัญต่อชาติได้อย่างไรและในแง่ไหนบ้าง

ลักษณะสำคัญของการเขียนเรียงความ

เรียงความที่ดีต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เอกภาพ หมายถึง ใจความหรือเรื่องราวที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเนื้อเรื่อง มีเหตุมีผลรับกัน ไม่พูดนอกเรื่อง หรือพูดในเรื่องอื่น ๆ มากกว่าเรื่องที่แท้จริง
2. สัมพันธภาพ ได้แก่ ใจความที่มีความต่อเนื่องกัน สัมพันธ์กัน ในการเขียนเรียงความจะต้องลำดับเรื่องให้ติดต่อกันไป ข้อความในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ต้องมีความหมายรับกันรวมทั้งส่วนของประโยคต่าง ๆ อีกด้วย เหมือนกับการติดต่อภาพยนตร์ที่ผู้สร้างจะต้องบรรจงกระทำให้สัมพันธ์กันนั่นเอง
3. สारัตถภาพ หมายถึง เนื้อหาสาระ การเขียนเรียงความต้องมีข้อมูลแห่งความจริงและข้อมูลนั้นต้องมีสาระ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน มีความสมบูรณ์แห่งเนื้อความ และเป็นใจความสำคัญที่ผู้เขียนจะต้องกล่าวเน้นลงไปในเรื่องความ

องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. **คำนำ** คำนำเป็นส่วนสำคัญของเรียงความที่จะสร้างความสนใจและความพึงใจแก่ผู้อ่าน คำนำที่ดีจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 2 ประการ คือ ใจให้ผู้อ่านให้อ่านเรื่องนั้นอย่างหนึ่งและช่วยนำเข้าสู่ประเด็นสำคัญของเรื่องอีกอย่างหนึ่ง จะมีความยาวเพียงใดนั้นย่อมแล้วแต่เรื่องที่ยกมาเป็นคำนำ การเขียนคำนำจะทำได้ต่อเมื่อได้วางโครงเรื่องไว้เรียบร้อยแล้ว

วิธีเขียนคำนำ วิธีเขียนคำนำมีหลายวิธี ทั้งนี้ย่อมแล้วแต่สาระสำคัญของเรื่องและเจตนาของผู้เขียน การเขียนคำนำมีหลายวิธี เช่น

1. **คำนำที่เป็นข่าว** มักใช้กับเรื่องที่มีข่าวเป็นต้นเหตุให้เกิดความคิดในเรื่องที่จะเขียน เช่น

เมื่อปลายปี 2508 ติดต่อกับต้นปี 2509 คือ ตั้งแต่เดือนตุลาคม เป็นต้นไป ได้เกิดข่าวลือเรื่อง บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ติดต่อกันอยู่หลายเดือน เป็นเหตุให้คนแตกตื่นทั้งที่ด้วยความหลงเชื่อ และด้วยความอยากดูแล้วแห่กันไปดู เป็นจำนวนมาก กว่าจะซาไป และกว่าคนจะหายสงสัย เพราะได้รับความจริงว่า บ่อน้ำนั้นคือบ่อควายเคยนอนธรรมดาและน้ำในบ่อก็คือน้ำธรรมดากันวันอยู่ มาปีนี้ คือต้นเดือนนี้ซึ่งนับว่าอยู่ในฤดูกาลใกล้เคียงกับที่เกิดขึ้นข้างต้น ได้เกิดข่าวลือ เรื่องมีบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ขึ้นอีก

(จากเรื่อง ผู้นำทางความเชื่อ ของ คามหุโณ)

2. **คำนำแบบให้นิยาม** คือ อธิบายให้เห็นความหมายของหัวเรื่องให้ชัดเจนเสียก่อนว่าจะมุ่งเอาขอบเขตอย่างไร แค่นั้น คำนำแบบนี้นิยมใช้เมื่อหัวเรื่องนั้นมีขอบข่ายกว้างเกินไป จำเป็นต้องนิยามใหม่ เพื่อจำกัดขอบข่ายให้แคบเข้าหรือเป็นหัวเรื่องที่เป็นคำไม่คุ้นหูจำเป็นต้องอธิบาย เช่น

คำภาษาบาลีที่ผู้เขียนใช้เป็นชื่อเรื่องข้างต้นนั้น เป็นภาษาพระวินัยของพระพุทธเจ้าและเกี่ยวกับเรื่องการบวชนาค เป็นคำสมาส 2 คำต่อกัน คำหนึ่ง คือ “ปริส” อีกคำหนึ่งก็คือ “ทูลโก” คำแรกไม่นิยมใช้ในภาษาไทย เพราะภาษาไทยนิยมใช้รูปสันสกฤตว่า “บริษัท” อย่างไรก็ตาม ความหมายของปริส ก็อย่างเดียวกับ บริษัท คือ หมู่ เหล่า คณะ ชุมชน สังคม ส่วนทูลโกเป็นคำคุณศัพท์ตรงกับภาษาไทยว่า ผู้ทำร้าย ประทุษร้าย ผู้ทำลาย หรือผู้ก่อประทุษร้าย หมู่เหล่า

ที่กล่าวานั้น เป็นคำนิยาม และคำแปลตามตัวอักษร ความหมาย จึงไม่ชัดว่าหมายถึงอย่างไร ยิ่งกว่านั้นรูปของความหมายก็เหินห่างไปทางอื่นด้วย คือคล้ายกับว่า บริสทุสโก ได้แก่ ผู้ร้ายหรือผู้ก่อคดีประทุษร้ายร่างกายกันและกัน แต่ความจริงไม่ใช่อย่างนั้น เพราะตาม ความหมายที่พอประมาณได้ในภาษาไทย หมายถึง ผู้ทำลายความงามของหมู่เหล่าหรือของคณะ (จากเรื่อง บริสทุสโก ของ คามหุโณ จากสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ 14 ฉบับที่ 4)

3. คำนำที่เป็นคำถาม คือ ตั้งเป็นคำถามที่ให้ผู้่านคิด เช่น

ในระยะเวลาที่มีการส่งเสริมวัฒนธรรมกันอย่างรีบเร่งนี้ ก็น่าที่เราจะหยุดยั้งหายใจสักพัก เพื่อสำรวจดู หรือพิจารณาดูว่าสิ่งที่เราเรียกว่า “วัฒนธรรม” นี้คืออะไรแน่ ควรแก่การส่งเสริมในสถานใด และเพียงไร

(จากเรื่อง วัฒนธรรมกับการบังคับ ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช)

4. คำนำแบบบอกเป้าหมาย คือ บอกให้รู้ทันทีว่าเขียนเรื่องนั้นเพื่ออะไร เช่น ข้าพเจ้าเขียนเรื่องนี้ขึ้นเพื่อให้เป็นยาแก้โรคโลหิตจางของคนไทยส่วนใหญ่ เพราะขณะนี้พบความจริงว่า คนไทยเป็นโรคโลหิตจางกันมากขึ้น และคงจะกลายเป็นโรคติดต่อลูกหลานไปอีกมาก นานไปเลือดของความเป็นไทยจะน้อยลง ภาษาไทย ประเพณี วัฒนธรรมไทย คือ เลือดไทยที่บ่งบอกว่าชาติไทยต่างไปจากชนกลุ่มอื่น ๆ อย่างไม่รู้ตัว นับว่าเป็นอันตราย

(คำนำ เรื่อง ภัยจากวัฒนธรรมตะวันตก)

5. คำนำที่บอกถึงแรงบันดาลใจ คือ บอกให้รู้ว่ามีสาเหตุอันใดมาดลใจให้ดูคิดและเขียนเรื่องนั้นขึ้นมา เช่น

ภาพชีวิตที่ข้าพเจ้าเห็นวันนั้น เป็นภาพที่ทำให้ข้าพเจ้าต้องสะเทือนอารมณ์อย่างจับใจ คือ ภาพของหญิงชวากับหนุ่มน้อยเดินจงมือกันข้ามถนน แทนที่หนุ่มน้อยจะเป็นผู้จงมือหญิงชวา กลับเป็นว่าหญิงชวาชองมือหนุ่มน้อย ชีวิตจริงบางครั้งก็กลับเล่นตลกยิ่งกว่านิยายเป็นทำนองนี้ ชีวิตที่ต้องการความช่วยเหลือ แต่ผู้ที่จะมาให้ความช่วยเหลือกลับอยู่ในฐานะที่ควรได้รับความช่วยเหลือเช่นเดียวกัน ตอนแรกข้าพเจ้านึกตำหนิหนุ่มน้อยอยู่ในใจ แต่เมื่อรู้ความจริงก็กลับเกิดความรู้สึกขึ้นมาใหม่ เพราะหนุ่มน้อยคนนั้นตาบอดสนิททั้งสองข้าง ภาพชีวิตนี้เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าเขียนเรื่อง “น้ำใจของผู้มีแต่น้ำใจ” ขึ้น

2. เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่องเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการเขียนจะต้องนึกอยู่เสมอว่า เราต้องการให้ผู้

อ่านได้รับอะไร เรื่องต้องมีสาระ ผู้เขียนต้องมีความรู้พอที่จะเขียนได้ดี ถ้าการเขียนนั้นไม่มีสาระก็ไร้ประโยชน์ แม้แต่การเขียนเพื่อความบันเทิงก็ควรจะทำให้ผู้อ่านได้ผลคุ้มค่าไม่ใช่เพื่อความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว การเขียนจะสมความมุ่งหมายอยู่ที่การจัดเนื้อเรื่องที่ได้ประมวลมาทั้งข้อเท็จจริงและเหตุผลซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเขียน แล้วมาจัดลำดับว่าควรเขียนถึงเรื่องอะไรก่อนอะไรหลังจึงจะเหมาะ ข้อสำคัญต้องให้ข้อความเกี่ยวเนื่องกันเป็นลูกโซ่ เพื่อโยงความคิดของผู้อ่านให้ติดตามได้โดยตลอด (ศึกษารายละเอียดการทำโครงเรื่องอีกครั้งหนึ่ง)

วิธีลำดับความในการเขียน

1. ลำดับความตามเวลา เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก สำหรับการเขียนเหตุการณ์ต่าง ๆ เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ชื่อประวัติบุคคล เรื่องเล่า และประสบการณ์ เป็นต้น
2. ลำดับความจากเรื่องที่สำคัญน้อยไปสู่เรื่องที่สำคัญมาก เพื่อที่จะให้ผู้อ่านจดจำสาระสำคัญในตอนจบได้
3. ลำดับความจากเรื่องที่สำคัญมากไปสู่เรื่องที่สำคัญน้อย เพื่อให้เป็นการเร้าใจให้ผู้อ่านติดตามรายละเอียดของเรื่องต่อไป
4. ลำดับความตามเหตุและผล คือ เรื่องใดที่เป็นสาเหตุก็เขียนถึงก่อน แล้วค่อยนำผู้อ่านให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้น หรืออาจจะกล่าวถึงผลที่เกิดขึ้นก่อน เพราะผลที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความสนใจแล้วค่อยนำไปสู่สาเหตุทีหลัง
5. ลำดับความตามพื้นที่ เมื่อจะเขียนบรรยายภูมิประเทศหรือสถานที่ ก็ควรลำดับความให้เป็นระเบียบ เช่น เขียนถึงสิ่งที่ใกล้ตัวก่อน แล้วค่อยยกกล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลออกไป หรือในทางกลับกันอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

หลักการเขียนใจความแต่ละย่อหน้า

1. แต่ละย่อหน้าต้องมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว
2. ต้องมีความสัมพันธ์ภายในย่อหน้า
3. ทุก ๆ ย่อหน้าต้องมีการส่งทอดเนื้อความกันเป็นอย่างไร
4. รู้จักเน้นในส่วนที่สำคัญ ให้รายละเอียดด้วยประโยคขยาย
5. มีเนื้อความเข้มข้นเต็มไปด้วยสาระ และมีหลักฐานน่าเชื่อถือ
6. ต้องเขียนให้มีความชัดเจน ถูกต้อง มีเหตุผล และมีความคิดดี

3. สรุป

สรุป เป็นการปิดเรื่อง การเขียนสรุปต้องฝากความประทับใจ หรือให้ข้อคิดแก่ ผู้อ่าน ซึ่งอาจทำได้โดยการยกสุภาษิต คำพังเพย คำคม หรือบทกวีต่าง ๆ อย่างไม่ใดอย่างหนึ่ง ตอนสรุปต้องใช้ภาษาให้กะทัดรัด ชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านจับประเด็นความคิดสำคัญได้ถูกต้อง เช่น

1.สรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือคำประพันธ์ เพื่อสนับสนุน

ความคิดให้เด่นชัด เช่น ความมกรูณาปราณี เกิดจากจิตใจอันดีงาม หรือความเป็นมนุษยธรรมของ คนเราไม่ต้องมีการบังคับหรือเรียกร้อง ผู้ได้รับยอมปิตินาซึ่งในพระคุณ ดังพระราชนิพนธ์ในพระ มหาธีรราชเจ้าในเรื่อง เวนิสวานิช ว่า

“อันความมกรูณาปราณี จะมีใครบังคับก็หาไม่

หลังมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ จากพากฟ้าสุราลัยสู่แดนดิน”

2. สรุปด้วยการสรุปดีเกียรติคุณ เช่น แม้พระบาทสมเด็จพระพุทธ

เลิศล้ำภักดีจะผ่านสมบัติเพียง 16 ปี แต่ พระราชกรณียกิจที่ได้ทรงบำเพ็ญไว้แก่ประเทศชาติ ก็สามารถจะนำมาวิเคราะห์วิจัยในเชิงวิชาการได้มากมาย โดยเฉพาะในด้านศิลปวัฒนธรรมและ การดำเนินวิถีโคบายกับประเทศเพื่อนบ้าน ถ้าเรานิยมอ่านประวัติศาสตร์ในเชิงวิเคราะห์เราก็จะ ได้มรดกที่บรรพบุรุษสะสมไว้ให้ในอดีต นำมาใช้ประโยชน์ในปัจจุบันและเสริมสร้างต่อเพื่ออนาคต สืบไป พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศล้ำภักดีก็ทรงเป็นนักบริหารชั้นยอดของประเทศไทย

(จากเรื่อง พระพุทธเลิศล้ำภักดีในฐานะนักบริหาร ของ ท.

กล้วยไม้ ณ อยุธยา)

3. สรุปด้วยการย่อสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง เช่น สำเพ็งใน

ปัจจุบันจะต่างกับเมื่อร้อยกว่าปีก่อน ก็ตรงลักษณะการแต่งกายของบุคคลผู้ตั้งนิวาสถานเท่านั้น แต่ลักษณะอื่น ๆ อันเป็นสัญลักษณ์ของสำเพ็งอยู่ครบถ้วน เป็นต้นว่า ทุกบ้านทำการค้าทุกครัว เรือนพูดภาษาจีน และสำเพ็งเป็นแหล่งเงินแหล่งทองใหญ่ที่สุด ร้านค้าทอง ค้าเพชร ค้าผ้า ค้า ปลิก ค้าส่งทุกวันนี้ เราจะยังคงเป็นอยู่ในสำเพ็งทั้งนั้น

(จากเรื่อง สำเพ็ง เมืองจีนในเมืองไทย ของ อัมพร หาญนภา)

4. สรุปด้วยการย้ำให้เห็นความสำคัญ เช่น ภาษา เป็นสิ่ง

สำคัญของบ้านเมือง ขอให้ช่วยกันรักษามาตรฐานของภาษาไทยอย่าให้ทรุดโทรม

(จากเรื่อง ลักษณะอันเป็นอัจฉริยะของภาษาไทย ของ ปัญญา

ทรงเสรี)

5. สรุปด้วยการฝากข้อคิด เช่น ชีวิตมนุษย์ที่จะนับว่า

สมบูรณ์มีค่าในตัวเองและต่อผู้อื่น จึงไม่ควรจำกัดการศึกษาของตนไว้เพียงที่กฎหมายของรัฐ กำหนด แต่ควรศึกษาหาความรู้จนตลอดชีวิตของตน การหยุดนิ่งไม่ขวนขวายหาความรู้อยู่เสมอ ก็เท่ากับทำตนให้ถอยหลังพ้นไปจากแสงประทีปแห่งปัญญาตนเอง

(จาก สยามรัฐ ฉบับวันที่ 25 พฤศจิกายน 2528)

การใช้โวหารในการเขียน

งานเขียนจะมีคุณค่าหากผู้เขียน ใช้โวหารประกอบงานเขียนนั้น ๆ ได้เหมาะสมกับเรื่องที่เขียน โวหารที่ใช้ในการเขียนมี 5 โวหาร ดังนี้

1. **บรรยายโวหาร** หมายถึง การเขียนเล่าเรื่อง อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ โดยไม่ได้สอดแทรกความรู้สึกของผู้เขียนลงไปด้วย งานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ ได้แก่ ประวัติ จดหมายเหตุ รายงาน นิทาน นิยาย ตำนาน บทความ เป็นต้น

ตัวอย่าง

“มิมปี อายุ 12 ปีเศษ เป็นเด็กผู้หญิงหน้าตาน่ารัก ตัดผมสั้น เธอจึงไม่มีเหาบนหัวเหมือนกับบางคน ผิวของเธอขาว ดวงตาออกสีน้ำตาลอ่อน ๆ เรียนหนังสืออยู่ชั้นเดียวกับ สุยัน แม่ของเธอเป็นแม่ค้าขึ้นล่องระหว่างเมืองชายแดนกับเมืองใหญ่ ที่อยู่ห่างออกไปจากตัวอำเภอ ใช้เวลาชั่วโมงครึ่ง โดยทางรถไฟ แต่หากไปด้วยขบวนรถที่มีตู้สินค้าพ่วงด้วย จะต้องใช้เวลาเกือบสองชั่วโมงครึ่ง”

(จาก ผีเสื้อและดอกไม้ ของนิพนาน)

2. **พรรณนาโวหาร** หมายถึง การชี้แจงโดยละเอียดประณีต ว่าบรรยายโวหารคือ นอกจากจะให้ผู้อ่านได้ฟัง ได้รู้ ได้เข้าใจแล้ว ยังใส่ความรู้สึก ความซาบซึ้ง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ และความรู้สึกไปกับผู้เขียนด้วย เช่น การเขียนพรรณนาความสวยงามของบ้านเมือง สถานที่ บุคคล ความดี เกียรติคุณ การรำพันความในใจ การพลัดพรากจากคนรัก

ตัวอย่าง

“เวลานั้นเป็นเวลาจวนพลบ ดวงอาทิตย์ลับเหลี่ยมเขาไปแล้ว ยังคงอยู่แต่รัศมีอันงามประหลาดน่าพิศวง สีทองแดงจ้ำระบายอยู่หลังเขาอันอุดมไปด้วยใบไม้เขียวสด ครั้นแล้วจางลง กลายเป็นสีทองดำสุกปลั่ง เมฆก้อนใหญ่สีน้ำเงินเด่น ขึ้นกลางสีทองนั้น ทอดยาวไปและมีสัญญาณคล้ายนางเงือกสยายผมทอดกายอยู่กลางทะเลทอง เห็นจากสีน้ำเงินมีสีม่วงอย่างอ่อนแสง อ่อนจนเกือบเป็นขาว สีโศก สีเขียว สลับกันอยู่ไปมา”

(จากดอกไม้สด)

3. **เทศนาโวหาร** เป็นโวหารที่ชี้ให้เห็นคุณและโทษ ทำนองสั่งสอน อันประกอบด้วยเหตุและผล เพื่อชักจูงให้ผู้อ่านเห็นตามงานเขียนที่ใช้โวหารประเภทนี้ ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความกตัญญูตเวที ความซื่อสัตย์ ความเพียร ความมัธยัสถ์ ความเมตตา กรุณา และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งสอนทางศาสนา เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น

ตัวอย่าง

“ความรู้สึกประทับใจคือ เป็นความรู้สึกอีกอย่างหนึ่งที่เสริมสร้างมนุษย์ให้ดีขึ้น คนที่มีความรู้สึกผิด และชอบจะเป็นผู้รักความจริงรักษาความจริง ทั้งวาจาและการกระทำ เป็นคน ซื่อสัตย์ รักความยุติธรรม ไม่คดโกงเอาเปรียบผู้อื่น และยังทำให้เกิดความนับถือตัวเอง นับถือ ผู้อื่น และสิ่งอื่น ความนับถือผู้อื่นและสิ่งอื่นจะทำให้เป็นคนมีความประพฤติเรียบร้อย จิตใจสะอาด อ่อนโยน มองเห็นคุณค่าของความงามและธรรมชาติ ส่วนความนับถือตนเอง จะทำให้ รู้จักควบคุมจิตใจของตนเอง ไม่ปล่อยตัวให้ทำชั่ว ตามอำนาจจิตใจใฝ่ต่ำ รู้สึกละอายเมื่อทำผิด และเมื่อเรานับถือตนเอง ก็ารู้สึกนับถือคนอื่นด้วย”

(จาก ฝีเสื้อและดอกไม้ ของ นิพพาน)

4. อุปมาโวหาร เป็นโวหารเปรียบเทียบ โดยสามารถเปรียบเทียบเรื่องที่เป็นทั้งรูปธรรมและนามธรรม เพื่อประกอบความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โวหารชนิดนี้ มักแทรกอยู่ใน พรรณนาโวหาร

ตัวอย่าง

“คนชั่วเหมือนกับก้อนดิน แตกสลายง่ายทั้งแตกแล้วจะซ่อมให้ดีเหมือนเก่ายาก คนดีเปรียบเหมือนหม้อทองยากที่จะแตก ทั้งแตกก็อาจประสานให้คืนได้ง่าย”

“คนมีสันดานดีนรณ แม้ต้องเดินทางไกลตั้งร้อยโยชน์เพื่อแสวงหาทรัพย์ ก็ยังเห็นว่าไม่ไกล ผู้สันโดษหมดพอใจ ถึงทรัพย์จะอยู่ใกล้มือ ก็รู้สึกห่างไกลไม่มีน้ำพา”

(จาก หิโตปเทศ ของ เสฐียรโกเศศ)

5. สาธกโวหาร คือ โวหารที่ยกตัวอย่างประกอบ หรือมีข้อความเปรียบเทียบเพื่อให้เข้าใจชัดเจนขึ้น การเริ่มต้นด้วยบรรยายโวหาร หรือเทศนาโวหารก็ได้ เมื่อกล่าวไปแล้วก็ยกอุทาหรณ์ประกอบ เรื่องที่นำมายกตัวอย่าง ได้แก่ นิทานชาดก นิทานอิสป เรื่องจากวรรณคดี และเรื่องจากประวัติศาสตร์ เป็นต้น โวหารประเภทนี้มักแทรกอยู่ในเทศนาโวหาร

ตัวอย่าง

“ไม้้อ เป็นไม้จันทน์หนึ่งซึ่งลำต้นเป็นปล้องคล้ายอ้อย แต่ข้างในกลวง ชอบขึ้นเป็นพวงในที่ชื้นแฉะ เช่น ตามริมห้วย หนอง คลอง หรือลำธาร

เรื่องไม้้อหรือต้นอ้อ มีผู้ฉลาดนำไปแต่งเป็นนิทานสอนเด็ก สอนผู้ใหญ่หลายเรื่อง แต่เรื่องที่ได้ยินกันชินหู คือ เรื่องต้นไทรกับต้นอ้อ เค่าเรื่องย่อ ๆ มีว่า

ต้นไทร เป็นต้นไม้ใหญ่ คืบวันหนึ่งเกิดพายุแรงแต่ยืนต้นสู้พายุอย่างไม่ลดละ ในที่สุดไม่สามารถทนแรงของพายุได้ จึงหักโค่นลอยตามน้ำไปติดอยู่กับที่กออ้อ

ส่วนไม้้อรู้จักสู้ไปตามแรงลม ไม่แข็งยืนต้นสู้พายุที่กระโชกพัดเหมือนต้นไทร จึงพ้นอันตรายจากพายุร้ายนั้นได้

คติของเรื่องก็คือ การทำตัวเป็นไม้้อ โดยยอมโอนอ่อนต่อผู้มี

อำนาจด้วยการไม่แข็งกระด้าง ย่อมให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองในยามคับขัน ส่วนการทำตัวเป็นไม้ไทร ไม่ยอมอ่อนแอใครเลยไม่ว่าเวลาใด มุ่งแต่อดทนกล้า ใช้ความแข็งแรง และความกระด้างตลอดเวลา ย่อมเป็นเหตุทำลายตัวเองอย่างแน่นอน

(จากหนังสือ “แสงธรรม” ของ ก.ศ.ม.)

ตัวอย่างเรียงความแสดงความคิดเห็น

บุคคลหม่มากมั่นเมืองใด ก็ดี
ต่างร่วมสามัคคีใจ ต่อด้อง
จักปราศอริภัย พาลพวก อื่นแยะ
เจริญสุขเพราะเสพซ้อง สิ่งข้อสามัคคี

โคลงนี้เป็นบทหนึ่งในพระราชนิพนธ์สุภาษิตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นโคลงสุภาษิตที่ไพเราะและให้ข้อคิดจับใจยิ่งนัก ใจความของโคลงบทนี้มีอยู่ว่า หมูชนก็ดี เมืองก็ดี ถ้ามีสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแล้ว หมูนั้นเมืองนั้น ย่อมคลาดแคล้วจากภัยของศัตรูคู่ปรปักษ์และจะตั้งมั่นมีความสุขสมบูรณ์อยู่ได้ หากขาดสามัคคีไม่มีความรักใคร่ไว้วางใจกัน ปราศจากความปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการดำเนินงานแล้วอย่าหวังว่าจะตั้งไปได้สำเร็จ

พระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติเราสรรเสริญความสามัคคีไว้เป็นอย่างยิ่งว่าเป็นสิ่งก่อให้เกิดความรุ่งเรืองแก่หมู่มณะ มีพระธรรมบทหนึ่งเรียกว่า อปริหานิยธรรมเพื่อรักษาความสามัคคีในคณะสงฆ์มีองค์ 7 ประการ ซึ่งล้วนแต่ชี้ทางให้ดำเนินไปสู่ความสามัคคีทั้งสิ้น ในพุทธศาสนสุภาษิต มีสุภาษิตบทหนึ่งสรรเสริญความสามัคคีว่า “สพเพสฺส สงฆภูตานิ สามัคคี วุฑฒิสาธิกา - ความพร้อมเพรียงของชนทั้งปวงผู้เป็นหมู่ ย่อมยังความเจริญให้สำเร็จ ภาษิตบทนี้ปรากฏอยู่ในพระราชลัญจกรแผ่นดิน สำหรับเตือนใจให้มีความสามัคคีเพื่อความเจริญของชาติ

สิ่งมีชีวิตทั้งหลายทรงชีพอยู่ได้ เพราะธรรมชาติได้สร้างให้อวัยวะทุก ๆ ส่วนมีความสามัคคีกัน ช่วยกันประกอบกรตามหน้าที่ เพื่อให้รูปธรรมอันเป็นเจ้าของอวัยวะนั้น ๆ ดำรงชีวิตอยู่ได้ เป็นต้นว่า ปอดมีหน้าที่หายใจ เพื่อนำเอาอากาศเข้าไปฟอกโลหิต หัวใจมีหน้าที่สูบฉีดโลหิตไปหล่อเลี้ยงสรรพวงค์กาย กระเพาะมีหน้าที่ย่อยและกลั่นโลหิตจากอาหารส่งไปเลี้ยงร่างกาย ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใดได้รับอันตรายผู้เป็นเจ้าของก็พลอยได้รับอันตรายไปด้วย

แม้สิ่งปราศจากชีวิต ถ้ารวบรวมกันเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็ย่อมเกิดกำลังแข็งแรง ยากที่จะทำลายได้ แขนงไม้กิ่งเดียวถึงจะใหญ่ก็ถูกหักได้ง่าย แต่ถ้าแขนงไม้แม้เพียงเล็ก ๆ หากมัดรวมกันเข้าเราจะหักไม่ได้เลย

สิ่งมีชีวิตทั่วไปก็ดี สิ่งปราศจากชีวิตทั่วไปก็ดี จะยืนยงคงอยู่ได้ก็เพราะความสามัคคี ดังกล่าวมาแล้วฉันใด ชนอันประกอบขึ้นเป็นหมู่มณะและชาติ ก็จำเป็นต้องมีความสามัคคีช่วยเหลือกันและกันเพื่อให้หมู่มณะและชาติเจริญมั่นคงอยู่ฉันนั้น แม้หน้าที่จะต่างกัน ฐานะจะ

แตกต่างกัน ก็ควรจะเข้าใจเสียว่า เราทำงานเพื่อความเจริญของเราเอง เพื่อความเจริญของบ้านเมือง ไม่ควรจะนักรังเกียจวิรยาให้เสียสามัคคี

ผู้ที่เคยอ่านประวัติศาสตร์ไทย จะได้ทราบว่าสามัคคีให้ผลแก่ประเทศไทยเพียงไรและการแตกสามัคคีให้ผลร้ายแก่ประเทศอย่างไร สมัยใดพระเจ้าแผ่นดินและพระราชวงศ์ตลอดจนเสนาข้าราชการบริพารสามัคคีกลมเกลียวกัน สมัยนั้นประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองแผ่อาณาเขตออกไปไพศาล ฐานะของประเทศมั่นคงเป็นที่เกรงขามของเพื่อนบ้านใกล้เคียง สมัยนั้นคือสมัยของสมเด็จพระนเรศวร สมเด็จพระนารายณ์และสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก สมัยใดพระเจ้าแผ่นดินและพวกพระราชวงศ์ ตลอดจนเสนาข้าราชการบริพารแตกสามัคคี สมัยนั้นพระนครหรืออยุธยาเป็นต้องพินาศ เช่น สมัยสงครามพระเจ้าบุเรงนอง พระมหากษัตริย์ราชาเอาใจออกห่างไปเข้ากับพม่า คีกรพระเจ้าบุเรงนองล้อมพระนครอยู่จนจะถึงฤดูน้ำอยู่แล้วพระยาจักรีเข้ามาเป็นไส้ศึกจนต้องเสียกรุงแก่พม่า หาไม่แล้วพม่าก็ต้องเลิกทัพกลับไปเอง น่าเสียดายนักที่ไทยมาคิดคดทรยศให้แตกสามัคคี

ดังนั้น ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ชาติไทยจะเจริญทัดเทียมนานาชาติก็เพราะไทยชาติไทยจะมั่นคงเป็นปึกแผ่นคงอิสรภาพไว้ได้ชั่วฟ้าดินก็เพราะไทย ชาติไทยจะบรรลุนานาอารยธรรมก็เพราะไทย ชาวไทยจะสมบุญรณพูนสุขก็เพราะไทย แต่ที่จะบรรลุถึงขั้นนั้น ๆ สามัคคีธรรมจำเป็นต้องมีอยู่ในหมู่คนไทย ฉะนั้น ขอชาวไทยทั้งหลายผู้หวังความเจริญมั่นคง ความสุขของชาติและประเทศจงมีความสามัคคีรักใคร่ปรองดองกัน ซื่อตรงต่อกัน ช่วยเหลือกัน ทั้งนี้เพื่อคนไทยชาติไทยและประเทศไทย อันเป็นที่รักยิ่งของเรา

(เสนีย์ วิลาวรรณ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็น (2)

1 คาบ / 50 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความที่จะทำให้ผู้อ่าน สามารถเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียนนั้น การวางโครงเรื่องนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นเหมือนการวางแผนทางการเขียนไม่ให้ออกนอกเรื่อง อีกทั้งทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ในการวางโครงเรื่อง และสามารถเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็นได้

จุดประสงค์นำทาง

เมื่อนักเรียนเรียนการเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็นแล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายวิธีการเขียนโครงเรื่องได้
2. เขียนโครงเรื่องเรียงความที่จะเขียนได้
3. เขียนเรียงความแสดงความคิดเห็นได้

เนื้อหา

การวางโครงเรื่อง

การวางโครงเรื่อง คือ การกำหนดเค้าโครงของงานเขียน โดยการจัดลำดับหมวดหมู่ของแนวคิดสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียน การวางโครงเรื่องก่อนเขียน จะช่วยให้งานเขียนมีความสมบูรณ์ มีการลำดับความดี และเนื้อหามีเอกภาพไม่ออกนอกเรื่อง มีข้อควรคำนึงดังนี้

1. จัดลำดับความคิดให้ต่อเนื่องกัน
2. แยกประเด็นใหญ่และประเด็นย่อยออกจากกันให้ชัดเจน
3. เขียนโครงเรื่องโดยจะเขียนเป็นหัวข้อซึ่งอาจเขียนด้วยคำหรือวลี หรือจะทำเป็นรูปประโยคก็ได้

วิธีหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนเกิดความคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ก็คือ การหัดคิดถึงคำที่เกี่ยวข้องกับคำที่กำหนดให้อย่างน้อย 10 คำ แล้วนำคำเหล่านั้นมาผูกเป็นประโยคสั้น ๆ ดังตัวอย่าง

บ้าน เป็นคำที่กำหนดให้ คำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 10 คำ ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก ความสุข ความรัก พักผ่อน อาหาร น้ำ ฯลฯ เมื่อนำคำเหล่านี้มาผูกเป็นประโยคสั้น ๆ ก็จะได้ประโยค เช่น

- บ้านเป็นที่ให้ความสุขแก่เรา
- บ้านของเราประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก
- พ่อแม่รักลูกจะทำให้ชีวิตในบ้านมีความสุข

ตัวอย่างการวางโครงเรื่อง

เรื่อง ยาบ้าอันตราย

คำนำ ชาวกรจับกุมผู้ค้ายาบ้า

- เนื้อเรื่อง
- ยาบ้าคืออะไร
 - อาการของผู้ที่ติดยา
 - อันตรายที่เกิดขึ้นกับผู้เสพย์
 - การป้องกัน
 - การรักษา
 - ความคิดเห็นต่อเรื่องนี้

สรุป - คำคมหรือสุภาษิต

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
3. ตรวจงานเขียนของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่องการเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็น
2. รูปภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>ครูนำเสนอเกี่ยวกับหลักการ เขียนเรียงความ จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p>	<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละประมาณ 7-8 คน ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ การวางโครงเรื่อง นักเรียนช่วยกันศึกษาภายในกลุ่ม จากนั้นผู้แทนกลุ่ม 1 กลุ่ม ออกมาอธิบายการวางโครงเรื่องหน้าชั้นเรียน ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม (10 นาที) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดูภาพแล้วช่วยกันวางโครงเรื่องเรียงความจากภาพ รวมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย จากนั้นให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น (15 นาที) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็นตามที่นักเรียนได้วางโครงเรื่องไว้แล้ว ความยาวของเรียงความไม่ต่ำกว่า 7 บรรทัด จากนั้นให้ผู้แทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น ครูวิจารณ์และสรุปอีกครั้ง (10 นาที) 	<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> เหมือนกลุ่มควบคุม เหมือนกลุ่มควบคุม เหมือนกลุ่มควบคุม
<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการวางโครงเรื่องและการเรียงความแสดงความคิดเห็น</p>	<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการวางโครงเรื่องและการเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็น ครูแจกแบบบันทึกการเรียนให้นักเรียนบันทึกแล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น ครูตรวจและเขียนให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

ใบความรู้

วิชา ท 306 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็น (2)

เวลา 1 คาบ

การวางโครงเรื่อง

การวางโครงเรื่อง คือ การกำหนดเค้าโครงของงานเขียน โดยการจัดลำดับหมวดหมู่ของแนวคิดสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียน การวางโครงเรื่องก่อนเขียนจะช่วยให้งานเขียนมีความสมบูรณ์ มีการลำดับความดี และเนื้อหาไม่เอกภาพไม่ออกนอกเรื่อง มีข้อควรคำนึง ดังนี้

1. จัดลำดับความคิดให้ต่อเนื่องกัน
2. แยกประเด็นใหญ่และประเด็นย่อยออกจากกันให้ชัดเจน
3. เขียนโครงเรื่องโดยจะเขียนเป็นหัวข้อ ซึ่งอาจเขียนด้วยคำหรือวลี หรือจะทำ

เป็นรูปประโยคก็ได้ วิธีหนึ่งที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ก็คือ การหัดคิดถึงคำที่เกี่ยวข้องกับคำที่เกี่ยวข้องกับคำที่กำหนดให้อย่างน้อย 10 คำ แล้วนำคำเหล่านั้นมาผูกเป็นประโยคสั้น ๆ ดังตัวอย่าง

บ้าน เป็นคำที่กำหนดให้ คำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 10 คำ ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก ความสุข ความรัก พักผ่อน อาหาร น้ำ ฯลฯ เมื่อนำคำเหล่านี้มาผูกเป็นประโยคสั้น ๆ ก็จะได้ประโยค เช่น

- บ้านเป็นที่ให้ความสุขแก่เรา
- บ้านของเราประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก
- พ่อแม่รักลูกจะทำให้ชีวิตในบ้านมีความสุข

ตัวอย่างการวางโครงเรื่อง

เรื่อง ยาบ้าอันตราย

คำนำ ชาวการจับกุมผู้ค้ายาบ้า

เนื้อเรื่อง - ยาบ้าคืออะไร

- อาการของผู้ที่ติดยา
- อันตรายที่เกิดขึ้นกับผู้เสพย์

- การป้องกัน
- การรักษา
- ความคิดเห็นต่อเรื่องนี้

สรุป - คำคม หรือสุภาษิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 9

เรื่อง การเขียนย่อความจากบทร้อยแก้ว (1)

1 คาบ / 50 นาที

สาระสำคัญ

การย่อความจากงานเขียนประเภทร้อยแก้วนักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายของย่อความ และสามารถแยกแยะประเภทของงานเขียนร้อยแก้วได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจความหมายของย่อความร้อยแก้ว และสามารถแยกแยะงานเขียนที่เป็นร้อยแก้ว รวมทั้งบอกประโยชน์ของการเขียนย่อความได้

จุดประสงค์นำทาง

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนย่อความจากร้อยแก้วแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายของการเขียนย่อความได้
2. บอกความหมายของการเขียนย่อความจากร้อยแก้วได้
3. แยกแยะรูปแบบงานเขียนร้อยแก้วได้
4. บอกหลักเกณฑ์ในการย่อความได้
5. บอกประโยชน์ของการย่อความได้

เนื้อหา

ย่อความ หมายถึง การเก็บใจความสำคัญของเรื่องราวใด ๆ ก็ตามมาเรียบเรียงขึ้นใหม่ให้ครบถ้วนเป็นข้อความที่กระชับ รัดกุม โดยใช้ถ้อยคำสำนวนของผู้ย่อเอง

การเขียนย่อความจากร้อยแก้ว หมายถึง การเก็บใจความสำคัญของงานเขียนประเภทร้อยแก้ว จากนั้นนำมาเรียบเรียงใหม่โดยใช้ถ้อยคำ สำนวนของเราเอง แต่คงไว้ซึ่งใจความสำคัญ

รูปแบบของงานเขียนร้อยแก้ว

การเขียนร้อยแก้วแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ

1. สารคดี เป็นรูปแบบงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนาที่จะเสนอสาระความรู้ที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความคิด ความเป็นจริง สิ่งที่สำคัญที่สุดของสารคดีก็คือข้อเท็จจริงและ

ความคิดที่แปลกใหม่ อย่างไรก็ตามแม้สารคดีจะเน้นความเป็นจริง แต่การเขียนสารคดีก็ต้องมุ่งให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินควบคู่กันไปด้วย รูปแบบสารคดีมีหลายประเภท ได้แก่ บทความ ตำรา ข่าว เกร็ดความรู้ เรื่องบันเทิงต่าง ๆ เช่น บันเทิงคดี ความทรงจำ บันเทิง การเดินทาง เป็นต้น

2.บันเทิงคดี เป็นรูปแบบงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนาที่จะเสนอความบันเทิงเป็นหลัก แม้ว่าบันเทิงคดีบางเรื่องจะให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ หรือนำเรื่องราวที่เป็นจริงมาแล้ว แต่ก็นำมาผสมผสานกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน ฉะนั้น เราจึงไม่สามารถสรุปว่า สารคดีที่ผู้เขียนเสนอนั้นเป็นจริง ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่แตกต่างกับสารคดีอย่างเห็นได้ชัด รูปแบบของบันเทิงคดีมีหลายประเภท ได้แก่ นวนิยาย นิทาน เรื่องสั้น เป็นต้น

3. การเขียนเพื่อกิจธุระ เป็นงานเขียนที่มุ่งประโยชน์ของกิจธุระต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่หลายประเภทแตกต่างกันไป ทำให้งานเขียนเพื่อกิจธุระมีรูปแบบเฉพาะแตกต่างกันไปด้วย ในปัจจุบันงานเขียนประเภทนี้มีความสำคัญมาก เพราะต้องใช้ในการติดต่องาน ถือเป็นหลักฐานในการดำเนินงานด้วย รูปแบบของการเขียนเพื่อกิจธุระ ได้แก่ หนังสือราชการ จดหมายธุรกิจ ประกาศต่าง ๆ เป็นต้น

หลักเกณฑ์ในการย่อความ

1.อ่านเรื่องที่ย่อความอย่างน้อย 2 เทียบ แล้วจึงอ่านอย่างละเอียด สรุปใจความที่จะย่อหน้า แล้วนำแต่ละย่อหน้ามารวมกันเป็นย่อหน้าเดียว รวมคำนำด้วยจะเป็น 2 ย่อหน้า

2.ข้อความที่เรียบเรียงใหม่ จะต้องใช้สำนวนของผู้ย่อเอง ห้ามยกข้อความเดิมโดยมิได้ดัดแปลง แก้ไข สำนวนเดิมมาก่อน

3.สรรพนามบุรุษที่ 1, 2 ต้องเปลี่ยนเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3

4. ถ้าในเรื่องเดิมมีราชาศัพท์ใช้ตามชั้นของบุคคล เมื่อย่อแล้วต้องใช้ราชาศัพท์ด้วย

5.ข้อความที่เป็นคำพูดในเครื่องหมายอัฒภาคต้องเขียนใหม่ โดยสรุปใจความของคำพูดนั้นเขียนเป็นสำนวนของเราเอง

6. ใจความที่ย่อแล้วควรเขียนติดต่อกันไปไม่ต้องย่อหน้าตามข้อความเดิม

7. เรื่องที่ย่อถ้าไม่มีชื่อเรื่อง ผู้ย่อต้องตั้งชื่อเรื่องเอง

8. มีการเขียนคำนำ ตามประเภทของข้อความนั้น ๆ

ประโยชน์ของการเขียนย่อความ

ช่วยให้บุคคลรู้จักอ่าน และพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ สามารถจับใจความสำคัญและเข้าใจข้อเขียนได้อย่างถูกต้อง

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน

2. การอภิปรายของนักเรียน
3. การนำเสนอผลงานของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่องการเขียนย่อความจากร้อยแก้ว
2. แถบประโยค
3. ใบงานเรื่องการเขียนย่อความจากร้อยแก้ว

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>ครูแจกบทความให้นักเรียน 1 เรื่องต่อ นักเรียน 2 คน ให้เวลาอ่านประมาณ 3-5 นาที แล้วครูสุ่มนักเรียนประมาณ 2-3 คนออกมาเล่า เรื่องย่อหน้าชั้นเรียน ครูนำเข้าสู่บทเรียน</p>	<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษา ครูสุ่มนักเรียนออกมาเขียนความหมายของการ เขียนย่อความบนกระดาน ครูสรุปอีกครั้ง (10 นาที) 2. ครูอธิบายความหมายของการเขียนย่อ ความจากร้อยแก้ว ครูนำแถบประโยค ความหมายของการเขียนย่อความจากร้อยแก้ว ที่ถูกต้อง และความหมายผิดติดบนกระดานให้ นักเรียนอาสาสมัคร 1 คน ออกมานำแถบ ประโยคที่ให้ความหมายการเขียนย่อหน้าจาก ร้อยแก้วบนกระดาน ครูสรุปอีกครั้ง (5 นาที) 	<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เหมือนกลุ่มควบคุม 2. เหมือนกลุ่มควบคุม

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>3. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ในหัวข้อ รูปแบบงานเขียนร้อยแก้ว ครูแจกใบงาน ตัวอย่างงานเขียนร้อยแก้วแต่ละประเภท ให้นักเรียน 2 คน ต่อ 1 ใบงาน ช่วยกันสังเกต จากนั้นครูสุ่มนักเรียน 2 คน ออกมารายงาน หน้าชั้น ครูสรุปอีกครั้ง</p> <p>4. ครูอธิบายหลักเกณฑ์ในการย่อความใน ใบความรู้ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอก หลักเกณฑ์ในการย่อความ ครูสรุป (15 นาที)</p> <p>5. ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับ ประโยชน์ของการเขียนย่อความ จากนั้นครูช่วย สรุปอีกครั้ง (5 นาที)</p>	<p>3. เหมือนกลุ่มควบคุม</p> <p>4. เหมือนกลุ่มควบคุม</p> <p>5. เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป ความหมาย รูปแบบ หลัก เกณฑ์ และประโยชน์ของการ เขียนย่อความจากร้อยแก้ว</p>	<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย รูปแบบ หลักเกณฑ์และประโยชน์ของการเขียน ย่อความจากร้อยแก้ว</p> <p>2. ครูแจกแบบบันทึกจากการอ่านให้ นักเรียนบันทึกแล้วส่งในวันรุ่งขึ้น ครูตรวจและ เขียนให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล</p>

ใบความรู้

วิชา ท 306 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนย่อความจากร้อยแก้ว (1)

เวลา 1 คาบ

ย่อความ หมายถึง การเก็บใจความสำคัญของเรื่องราวใด ๆ ก็ตามมาเรียบเรียงขึ้นใหม่ให้ครบถ้วนเป็นข้อความที่กระชับรัดกุม

ย่อความจากร้อยแก้ว หมายถึง การเก็บใจความสำคัญของงานเขียนประเภทร้อยกรองนำมาเรียบเรียงเป็นภาษาของผู้เขียนเอง โดยเขียนให้อยู่ในรูปแบบของการย่อความ รูปแบบของการเขียนร้อยแก้ว

การเขียนร้อยแก้วแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ

1. สารคดี เป็นรูปแบบงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนาที่จะเสนอสาระความรู้ที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความคิด ความเป็นจริง สิ่งที่สำคัญที่สุดของสารคดีก็คือข้อเท็จจริงและความคิดที่แปลกใหม่ อย่างไรก็ตามแม้สารคดีจะเน้นความเป็นจริง แต่การเขียนสารคดีก็ต้องมุ่งให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินควบคู่กันไปด้วยรูปแบบสารคดีมีหลายประเภท ได้แก่ บทความ ตำรา ข่าว เกร็ดความรู้ เรื่องบันทึกต่าง ๆ เช่น บันทึกความทรงจำ บันทึกการเดินทาง เป็นต้น

2. บันเทิงคดี เป็นรูปแบบของงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนาที่จะเสนอความบันเทิงเป็นหลัก แม้ว่าบันเทิงคดีบางเรื่องจะให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ หรือนำเรื่องราวที่เป็นจริงมาแล้วมาผสมผสานกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน ฉะนั้น เราจึงไม่สามารถสรุปว่าสาระที่ผู้เขียนเสนอนั้นเป็นจริง ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่แตกต่างกับสารคดีอย่างเห็นได้ชัด รูปแบบของบันเทิงคดีมีหลายประเภท ได้แก่ นวนิยาย นิทาน เรื่องสั้น เป็นต้น

3. การเขียนเพื่อกิจธุระ เป็นงานเขียนที่มุ่งประโยชน์ของกิจธุระต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่หลายประเภทแตกต่างกันไป ทำให้งานเขียนเพื่อกิจธุระมีรูปแบบเฉพาะแตกต่างกันไปด้วย ในปัจจุบันงานเขียนประเภทนี้มีความสำคัญมาก เพราะต้องใช้ในการติดต่องาน ถือเป็นหลักฐานในการดำเนินงานด้วย รูปแบบของการเขียนเพื่อกิจธุระ ได้แก่ หนังสือราชการ จดหมายธุรกิจ

หลักเกณฑ์ในการย่อความ

1. อ่านเรื่องที่ย่อความอย่างน้อย 2 เที่ยว แล้วจึงอ่านอย่างละเอียด สรุปใจความที่จะย่อหน้า แล้วนำแต่ละย่อหน้ามารวมกันเป็นย่อหน้าเดียว รวมคำนำด้วยจะเป็น 2 ย่อหน้า
2. ข้อความที่เรียบเรียงใหม่ จะต้องใช้สำนวนของผู้ย่อเอง ห้ามยกข้อความเดิมโดย มิได้ดัดแปลง แก้ไข สำนวนเดิมมาก่อน
3. สรรพนามบุรุษที่ 1, 2 ต้องเปลี่ยนเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3
4. ถ้าในเรื่องเดิมมีราชาศัพท์ใช้ตามชั้นของบุคคล เมื่อย่อแล้วต้องใช้ราชาศัพท์ด้วย
5. ข้อความที่เป็นคำพูดในเครื่องหมายอัฒประกาศ ต้องเขียนใหม่โดยสรุปใจความของคำพูดนั้นเขียนเป็นสำนวนของเราเอง
6. ใจความที่ย่อแล้วควรเขียนติดต่อกันไปไม่ต้องย่อหน้าตามข้อความเดิม
7. เรื่องที่ย่อถ้าไม่มีชื่อเรื่อง ผู้ย่อต้องตั้งชื่อเรื่องเอง
8. มีการเขียนคำนำ ตามประเภทของข้อความนั้น ๆ

ประโยชน์ของการเขียนย่อความ

ช่วยให้บุคคลรู้จักอ่าน และพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ สามารถจับใจความสำคัญและเข้าใจข้อเขียนได้อย่างถูกต้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 10

เรื่อง การเขียนย่อความจากร้อยแก้ว (2)

1 คาบ / 50 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนย่อความเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างถูกต้องและกะทัดรัด

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนย่อความจากงานเขียนร้อยแก้วที่กำหนดให้ได้

จุดประสงค์นำทาง

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง การเขียนย่อความจากร้อยแก้วแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกรูปแบบการเขียนค่านำย่อความประเภทต่าง ๆ ได้
2. บอกใจความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้ได้
3. ย่อความจากงานเขียนร้อยแก้วที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

รูปแบบการเขียนค่านำย่อความ

รูปแบบการขึ้นค่านำย่อความ คือ ต้องการให้ผู้อ่านเรื่องย่อได้ทราบถึงที่มาของเรื่อง เพื่อช่วยความเข้าใจสะดวกแก่ผู้สนใจในการจะไปค้นคว้าอ่านฉบับเต็ม รูปแบบการเขียนค่านำย่อความมีความแตกต่างกันไปตามประเภทของข้อความที่จะย่อต่อไปนี้

1. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นความเรียงร้อยแก้วประเภทนิทาน นิยาย ตำนาน บทความ สารคดี ประวัติพงศาวดาร ฯลฯ ต้องบอกประเภทชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่องเท่าที่จะรู้ได้ ถ้าเดิมไม่ได้ตั้งชื่อเรื่องไว้ต้องตั้งชื่อเรื่องให้ด้วย

ตัวอย่าง

นิทาน เรื่อง _____ ของ _____ จาก _____ ความว่า _____

ตำนาน เรื่อง _____ ของ _____ จาก _____ ความว่า _____

บทความเรื่อง _____ ของ _____ จาก _____ ความว่า _____

ประวัติ _____ ของ _____ จาก _____ ความว่า _____

2. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นประกาศ แถลงการณ์ คำสั่ง ระเบียบ ฯลฯ ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง ผู้ออก ผู้รับ วัน เดือน ปี ที่ออก เท่าที่จะทราบได้

ตัวอย่าง

ประกาศของ _____ เรื่อง _____ ลงวันที่ _____ ความว่า _____

แถลงการณ์ของ _____ เรื่อง _____ ลงวันที่ _____ ความว่า _____

3. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นคำปราศรัยสุนทรพจน์ คำกราบบังคมทูล พระราชดำรัส ฯลฯ ต้องบอกประเภทผู้กล่าว ผู้ฟัง โอกาสที่กล่าว สถานที่ หรือสื่อที่กล่าว วัน เดือน ปี ที่กล่าว เท่าที่จะทราบได้

ตัวอย่าง

คำปราศรัยของ _____ แก่ _____ เนื่องใน _____ ที่ (ถ้ามี) _____
เมื่อวันที่ _____ ความว่า _____

พระราชดำรัสของ _____ ทรงกล่าวแก่ (หรือทรงกล่าวตอบ) _____
เนื่องใน _____ ที่ (ถ้ามี) _____ เมื่อวันที่ _____ ความว่า _____

4. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นปาฐกถา คำบรรยาย คำสอน ฯลฯ ต้องบอกประเภท ผู้แสดง เรื่องที่แสดง ผู้ฟัง สถานที่ที่แสดง วันเดือนปี และเวลาที่แสดง เท่าที่จะทราบได้

ตัวอย่าง

คำบรรยายของ _____ เรื่อง _____ แก่ _____ ที่ _____ วันที่ _____
เวลา _____ ความว่า _____

5. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นหนังสือราชการ หนังสือด่วนมาก จดหมาย ฯลฯ ต้องบอกประเภท ผู้เขียน เลขที่ ผู้รับ วันเดือนปีที่ออกเรื่อง เท่าที่จะทราบได้

ตัวอย่าง

หนังสือด่วน ด่วนมาก ปิด ปกปิด (ถ้ามี) ของ _____ ถึง _____ ที่ _____ / _____
ลงวันที่ _____ เรื่อง _____ ความว่า _____

6. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นจดหมายรายวัน บันทึกความจำ จดหมายเหตุ ฯลฯ ต้องบอกประเภท ผู้เขียน โอกาสที่เขียน เรื่องที่เขียน วันเดือนปีที่เขียน เรื่องที่เขียนเท่าที่จะทราบได้

ตัวอย่าง

จดหมายเหตุของ _____ เนื่องใน _____ ลงวันที่ _____ เรื่อง _____
ความว่า _____

7. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นเทศนา โอวาท พระบรมราชาโอวาท ฯลฯ ต้องบอกประเภท ผู้แสดง ผู้ฟัง โอกาสที่แสดง วันเดือนปีที่แสดง เท่าที่จะทราบได้

ตัวอย่าง

พระบรมราชาโหวาทของ _____ พระราชทานแก่ _____ เนื่องใน _____ ที่
 (ถ้ามี) _____ เมื่อวันที่ _____ ความว่า _____
 โหวาทของ _____ แสดงแก่ _____ เนื่องใน _____
 ที่ (ถ้ามี) _____ เมื่อวันที่ _____ ความว่า _____

กระบวนการคิดในการย่อความ

1. วิเคราะห์ว่าเป็นงานเขียนประเภทใด เช่น บทความ ประกาศ นิยาย เป็นต้น
2. แยกแยะงานเขียนนั้นว่าตอนใดเป็นข้อความชนิดใด เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือแสดงอารมณ์
3. ตีความว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไรในการส่งสาร เช่น ให้ความรู้ เมื่อโน้มน้าว เพื่อยกย่อง เป็นต้น
4. พิจารณาหาใจความถ้าสารมีความสำคัญระดับเดียวกันมากก็เรียงใจความสำคัญนั้นไว้ด้วยกัน

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
3. ตรวจงานเขียนย่อความของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่อง การเขียนย่อความจากร้อยแก้ว
2. แถบประโยค
3. ตัวอย่างย่อความจากร้อยแก้ว
4. ใบงานเรื่อง “นำฝั่งความหวานที่มีคุณค่า”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>ครูทบทวนความรู้เดิมเรื่องการย่อความ โดยการสนทนา ชักถาม และอภิปรายหลักเกณฑ์การย่อความ</p> <p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องรูปแบบการเขียนคำนำย่อความ จากนั้นสุ่มเรียกนักเรียน 2 คน ให้ออกมาเขียนรูปแบบการเขียนคำนำย่อความให้ตรงกับร้อยแก้วที่ครูกำหนดให้ ครูและนักเรียนในห้องช่วยกันสรุป (5 นาที) ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่นั่งคู่กัน ครูแจกตัวอย่างย่อความที่ย่อแล้ว 2 แบบ คือแบบย่อได้ใจความกะทัดรัด ใช้ภาษาสละสลวย กับอีกแบบหนึ่งมีพลความมาก ขาดสาระที่สำคัญให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาความแตกต่างของการเก็บใจความว่าแบบใดดีที่สุด จากนั้นครูนำแถบประโยคข้อความต่าง ๆ แสดงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนออกมาเขียนใจความสำคัญของข้อความ <p>(1) “พระพุทธศาสนามีพระรัตนตรัยเป็นที่เคารพ การรับไตรสรณคมเป็นการมอบตัวเข้าสู่ศาสนา รับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่เคารพ” ใจความสำคัญ คือ พระพุทธศาสนามีพระรัตนตรัยเป็นที่เคารพ</p>	<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>เหมือนกลุ่มควบคุม</p> <p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> เหมือนกลุ่มควบคุม เหมือนกลุ่มควบคุม

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>(2) “ปราสาทพระวิหารเป็นโบราณสถานสร้างด้วยศิลา ฝีมือช่างเขมรโบราณตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ บนเขาพนมดงรักในเทือกเขาพนมดงรัก ตัวปราสาทไม่ใหญ่โต มีซุ้มประตู 4 ซุ้ม มีระเบียงรอบตัวปราสาทพระวิหาร มีความงามยอดเยี่ยม ฝีมือก่อสร้าง และสลักเป็นเลิศเป็นของดีชิ้นหนึ่งของเรา มีค่าทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี”</p> <p>ใจความสำคัญ คือ ปราสาทพระวิหารเป็นโบราณสถานที่มีค่าทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี (15 นาที)</p> <p>3. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4-5 คน ให้แต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง “น้ำผึ้ง ความหวานที่มีคุณค่า” แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ตามหลักเกณฑ์และรูปแบบการเขียนคำนำย่อความ จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น ครูและนักเรียนช่วยกันแก้ไข ดิชม ครูให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่อง “น้ำผึ้ง ความหวานที่มีคุณค่า” แล้วย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ส่งท้ายชั่วโมง (15 นาที)</p> <p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปรูปแบบการเขียนคำนำและการเขียนใจความสำคัญของการเขียนย่อความจากร้อยแก้วเขียนย่อความจากร้อยแก้วได้</p>	<p>3. เหมือนกลุ่มควบคุม</p> <p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปรูปแบบการเขียนคำนำและการเขียนใจความสำคัญของการเขียนย่อความจากร้อยแก้ว</p> <p>2. ครูแจกแบบบันทึกจากการอ่านให้นักเรียนบันทึกแล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น ครูตรวจและเขียนให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล</p>

ใบความรู้

วิชา ท 306 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนย่อความจากร้อยแก้ว (2)

เวลา 1 คาบ

รูปแบบการเขียนค่านำย่อความ

1. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นความเรียงร้อยแก้ว นิทาน นิยาย ตำนาน ประวัติ ฯลฯ ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง เท่าที่จะรู้ได้ ถ้าเดิมไม่ได้ตั้งชื่อเรื่องไว้ต้องคิดตั้งขึ้นเอง ตำนานเรื่อง _____ ของ _____ จาก _____ ความว่า _____
2. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นประกาศ แถลงการณ์ คำสั่ง ระเบียบ ฯลฯ ต้องบอกประเภทชื่อเรื่อง ผู้ออก ผู้รับ วันเดือนปีที่ออก เท่าที่จะทราบได้ คำสั่งของ _____ เรื่อง _____ แก่ _____ ลงวันที่ _____ ความว่า _____
3. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นคำปราศรัยสุนทรพจน์ คำกราบบังคมทูล พระราชดำรัส ฯลฯ ต้องบอกประเภท ผู้กล่าว ผู้ฟัง โอกาสที่กล่าว สถานที่ที่กล่าว วันเดือนปีที่กล่าว เท่าที่จะทราบได้ คำปราศรัยของ _____ แก่ _____ เนื่องใน _____ ทาง _____ (ที่ _____) ณ วันที่ _____ ความว่า _____
4. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นปาฐกถา คำบรรยาย คำสอน ฯลฯ ต้องบอกประเภท ผู้แสดง เรื่องที่แสดง ผู้ฟัง สถานที่ที่แสดง วันเดือนปีและเวลาที่แสดง เท่าที่จะทราบได้ คำบรรยาย _____ เรื่อง _____ แก่ _____ ที่ _____ ณ วันที่ _____ เวลา _____ ความว่า _____

5. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นจดหมาย หนังสือราชการ ฯลฯ ต้องบอกประเภท ผู้เขียน เลขที่ ผู้รับ
วันเดือนปีที่ออก เรื่อง เท่าที่จะทราบได้
หนังสือราชการของ _____ ถึง _____ ที่ _____ / _____ ลงวันที่ _____ เรื่อง _____ ความ
ว่า _____
6. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็นจดหมายเหตุ จดหมายรายวัน บันทึกความจำ ฯลฯ ต้องบอกประเภท
ผู้เขียน โอกาสที่เขียน วันเดือนปีที่เขียน เรื่องที่เขียน เท่าที่จะทราบได้
จดหมายของ _____ เนื้อใน _____ ลงวันที่ _____ เรื่อง _____ ความว่า

7. เรื่องที่จะย่อเป็นเทศนา โอวาท พระบรมราชาวาท ฯลฯ ต้องบอกประเภท ผู้แสดง ผู้ฟัง
โอกาสที่แสดง สถานที่ที่แสดง วันเดือนปีที่แสดง เท่าที่จะทราบได้
โอวาทของ _____ แสดงแก่ _____ เนื้อใน _____ ที่ _____ วันที่ _____ ความว่า

กระบวนการคิดในการย่อความ

1. วิเคราะห์ว่าเป็นงานเขียนประเภทใด เช่น บทความ ประกาศ นิยาย เป็นต้น
2. แยกแยะงานเขียนนั้นว่าตอนใดเป็นข้อความชนิดใด เป็นข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็น หรือแสดงอารมณ์
3. ตีความว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไรในการส่งสาร เช่น ให้เกิดความรู้ เพื่อโน้มน้าว เพื่อยกย่อง เป็นต้น
4. พิจารณาหาใจความ ถ้าสารมีความสำคัญระดับเดียวกันมากก็เรียงใจความสำคัญนั้นไว้ด้วยกัน

ตัวอย่างการย่อความจากร้อยแก้ว

ตัวอย่างที่ 1

พระประวัติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพในแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ความว่า

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและเจ้าจอมมารดาชุ่ม ทรงได้รับพระราชทานพระพรเมื่อประสูติจากพระบิดาให้ทรงเจริญด้วยพระสุภาพพละทานามัยพระชนมายุยืนนานและทรง

พระปรีชาญาณในกิจการทั้งปวง อันเป็นคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองในระยะเวลาที่ประเทศไทยเริ่มปรับปรุง บ้านเมืองตามอย่างตะวันตก ทรงได้รับยกย่องเป็นพระบิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย ทรงรอบรู้ โบราณคดีอย่างพิศดารและทรงบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่การศึกษาไว้อย่างแจ่มแจ้ง มีประวัติศาสตร์ไทย ประวัติบุคคลสำคัญและเรื่องประวัติอาจารย์ เป็นต้น พระองค์สิ้นพระชนม์ เมื่อ พ.ศ. 2486

ตัวอย่างที่ 2

พระประวัติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพในแบบเรียน
วรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ความว่า

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเป็นพระราชโอรส
ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและเจ้าจอมมารดาชุ่ม ทรงได้รับพระราชทานพระพร
เมื่อประสูติจากพระบิดาให้ทรงเจริญด้วยพระสุภาพพลานามัย และทรงพระปรีชาญาณในกิจการ
ทั้งปวง ทรงได้รับยกย่องเป็นพระบิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย ทรงรอบรู้โบราณคดีอย่างพิศดารและ
ทรงบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่การศึกษาไว้อย่างแจ่มแจ้ง พระองค์สิ้นพระชนม์เมื่อ
พ.ศ. 2486

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง น้ำผึ้ง ความหวานที่มีคุณค่า

น้ำผึ้งเป็นสารให้ความหวานที่ได้จากธรรมชาติ โดยผึ้งเป็นผู้ผลิตจากน้ำหวานของดอกไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น ดอกกล้วย ดอกลิ้นจี่ หรือดอกไม้ป่าชนิดอื่น ๆ ผ่านกระบวนการในตัวของผึ้ง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของน้ำหวานและทำให้เข้มข้นขึ้น น้ำผึ้งประกอบด้วย น้ำตาลเชิงเดี่ยว 2 ชนิดหลักคือ น้ำตาลกลูโคส และน้ำตาลฟรุกโตส ซึ่งเป็นแหล่งของพลังงานสำหรับร่างกายของเราได้เป็นอย่างดี เพราะร่างกายสามารถดูดซึมนำไปใช้ได้ทันที ไม่ต้องผ่านการย่อย น้ำผึ้งจึงเป็นแหล่งของพลังงานที่ดีสำหรับทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็ก ๆ ที่อายุมากกว่า 1 ปี ซึ่งอยู่ในวัยที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโตและต้องการพลังงานมาก

น้ำผึ้ง ยังประกอบด้วย โปรตีนเปปไทด์ กรดอะมิโน แร่ธาตุ วิตามิน เอนไซม์ และฮอริโมน ซึ่งถึงแม้จะมีปริมาณน้อย แต่ก็ช่วยเสริมให้น้ำผึ้งมีคุณค่าทางโภชนาการเพิ่มขึ้น แร่ธาตุที่พบมาก ได้แก่ แคลเซียม โพแทสเซียม ฟอสฟอรัส โซเดียม แมกนีเซียม เหล็ก แมงกานีส ปริมาณของแร่ธาตุเหล่านี้ในน้ำผึ้งจะมีอยู่ใกล้เคียงกับในเลือด นอกจากนี้แล้วในน้ำผึ้งยังมีวิตามินต่าง ๆ อยู่ด้วย ได้แก่ วิตามินบี 1 บี 2 บี 3 (หรือกรดแพนโททีนิก) บี 5 (หรือกรดนิโคตินิก) บี 6 ซี อี เค และแคโรทีนในปริมาณพอสมควรอีกด้วย

น้ำผึ้งนอกจากจะให้รสหวานแล้วยังมีกลิ่นหอม เนื่องจากน้ำผึ้งได้มาจากน้ำหวานของดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ทำให้น้ำผึ้งแต่ละชนิดมีกลิ่นหอมเฉพาะสำหรับชนิดนั้น ๆ ส่งผลให้น้ำผึ้งเป็นสิ่งที่น่าลิ้มลองมากขึ้น เราสามารถนำน้ำผึ้งไปบริโภคร่วมกับอาหารต่าง ๆ ได้หลายชนิด เช่น เติมนมให้มันหวานขึ้น หรือราดบนขนมปังสำหรับเด็ก ๆ เติมนมเปรี้ยวเพื่อช่วยเสริมรสชาติและกลิ่น หรือเติมในเครื่องดื่มต่าง ๆ เช่น น้ำผลไม้ โดยเฉพาะน้ำมะนาว ทำให้เมื่อบริโภคแล้วชุ่มคอและแก้กระหายน้ำได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถนำมาประกอบอาหารได้หลายชนิดแทนน้ำตาลทราย เช่น นำมาทำเค้ก ซึ่งจะทำให้เค้กที่ได้นุ่มนวล ไม่แห้งกระด้าง หรือเชื่อมผลไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น กล้วยน้ำว้า มะม่วงก็จะได้ผลไม้เชื่อมที่หอมหวานน่ารับประทาน รวมทั้งยังใช้ทำขนมและลูกกวาดได้อีกหลายประเภท ด้วยเหตุนี้ จะเห็นได้ว่า การบริโภคอาหารผสมน้ำผึ้งโดยรู้จักเลือกบริโภคในปริมาณพอสมควรจะช่วยเสริมสุขภาพของทุกคนในครอบครัว ทั้งคุณพ่อคุณแม่และลูก ๆ ได้เป็นอย่างดี

เขียนโดย ดร. รมณี สงวนดีกุล

ภาควิชาเทคโนโลยีทางอาหาร คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประจำวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2543 หน้า 24.)

แผนการสอนที่ 13

เรื่อง การเขียนรายงานเชิงวิชาการ (1)

1 คาบ / 50 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนรายงานเป็นการบันทึกความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าอย่างมีระเบียบ โดยเริ่มต้นตั้งแต่การเขียนคำนำ การวางโครงเรื่อง การเรียบเรียงที่เหมาะสมจะช่วยให้สามารถสื่อสารได้ตรงตามจุดประสงค์ของรายงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเขียนรายงาน

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของการเขียนรายงานได้
2. บอกส่วนประกอบของการเขียนรายงานได้
3. เขียนโครงเรื่องรายงานได้
4. เขียนส่วนนำของรายงานได้

เนื้อหา

ความหมายของการเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเป็นการบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วรวบรวมความรู้ที่ได้นั้นมาเขียนเรียบเรียงใหม่อย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อเสนอเป็นส่วนประกอบของการศึกษาวิชาต่าง ๆ การทำรายงานจึงเป็นการศึกษาด້วยตนเอง อันจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

ส่วนประกอบของรายงาน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ ส่วนที่อยู่ตอนต้นของรายงาน ประกอบด้วย
 - 1.1 ปกนอก มีวิธีการเขียนดังนี้
 - ส่วนบน เขียนชื่อรายงาน

- ส่วนกลาง เขียนชื่อ นามสกุล ผู้ทำรายงานโดยไม่ต้องเขียนคำนำหน้าชื่อนาย หรือนางสาว อาจเขียนชั้นที่ศึกษา และเลขที่ของผู้ทำรายงานไว้บรรทัดถัดไปด้วยก็ได้ และถ้าเป็นรายงานกลุ่มให้เขียนชื่อ นามสกุล เรียงไว้คนละบรรทัด

- ส่วนล่าง แบ่งออกเป็น 3 บรรทัด

บรรทัดแรกเขียนชื่อรหัสวิชา และรายวิชาที่เขียนรายงาน โดยใช้คำว่า “รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา วิชา...”

บรรทัดที่ 2 เขียนชื่อโรงเรียน

บรรทัดที่ 3 เขียนภาคเรียน และปีการศึกษาที่เขียนรายงาน

การเขียนหน้าปก การกระระยะตัวอักษรที่จะเขียนให้อยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ โดยเว้นที่ว่างทางด้านซ้ายและขวาไว้ให้เท่ากัน และเว้นช่องว่างส่วนบน กลาง และล่างให้เท่า ๆ กัน ด้วย

1.2 ไบรอนด์ปก เป็นกระดาษเปล่าแผ่นหนึ่ง ต่อจากปกนอก

1.3 ปกใน เขียนข้อความเช่นเดียวกับปกนอก

1.4 คำนำ คือ ส่วนที่เขียนบอกจุดมุ่งหมาย บอกเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ ว่ากล่าวถึงอะไรบ้าง

1.5 สารบัญ หมายถึง บัญชีหัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อยในการทำรายงานทั้งหมด โดยเขียนเรียงลำดับตามที่ปรากฏในรายงานตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้ายพร้อมทั้งบอกเลขหน้าด้วยว่า หัวข้อนั้น ๆ อยู่หน้าใด เพื่อสะดวกในการค้นคว้า

2. ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนสำคัญและเป็นหัวใจของรายงาน เพราะเป็นส่วนที่จะทำความเข้าใจ หรือถ่ายทอดความรู้ที่ผู้ศึกษา ค้นคว้า บรรจุไว้ในรายงาน ซึ่งประกอบด้วย

2.1 บทนำ เป็นส่วนที่บอกเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการทำรายงานเรื่องนั้น ชี้แจงขอบข่ายของเรื่อง บอกให้ทราบว่าการทำรายงานนั้นมีความมุ่งหมายอย่างไรงานค้นคว้ากว้างหรือแคบเพียงใด ใช้วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างไร มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างไร มีสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าอย่างไร

2.2 เนื้อหา คือ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการเลือกสรรจากการศึกษาค้นคว้าทั้งหมด และได้จัดระเบียบข้อมูลนั้นอย่างดี ถ้ามีเนื้อเรื่องยาวมากควรแบ่งเป็นบท ถ้าเป็นเรื่องเล็ก ๆ ก็แบ่งเป็นหัวข้อเรื่อง ตัวเรื่องจะประกอบด้วยหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง หัวข้อย่อยตามลำดับ

2.3 บทสรุป ไม่ใช่การย่อความโดยนำเนื้อหาสาระมากล่าวซ้ำ แต่เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลและสาระสำคัญ เพื่อประมวลแง่มุมต่าง ๆ ที่น่าสนใจ แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นบทสรุป

ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอเรื่องมักเป็นภาษาทางการใช้วิธีเขียนด้วยการลำดับความ ใช้คำง่าย มีการใช้เหตุผลในการนำเสนอ นิยมใช้ถ้อยคำ สำนวนของผู้เขียนเอง

3. ส่วนท้าย ประกอบด้วย

3.1 บรรณานุกรม เป็นบัญชีประมวลรายชื่อหนังสือ วารสาร และเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ถ้ามีเอกสารไม่ถึง 5 เล่ม ให้ใช้คำว่า “เอกสารอ้างอิง”

3.2 ภาคผนวก เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพิ่มเติม แต่มีเนื้อหาโดยตรงของเรื่อง จัดแยกไว้ท้ายเล่ม ถ้ามีหลายเรื่องก็จัดเป็นภาคผนวก ก ภาคผนวก ข

ขั้นตอนในการเขียนรายงาน

1. การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนรายงาน ถ้าเป็นการเขียนรายงานโดยทั่วไป ผู้สอนมักจะเป็นผู้กำหนดหัวข้อเรื่องให้ แต่ถ้ามีโอกาสเลือกเรื่องที่จะทำรายงานเอง ควรยึดแนวทางการเลือกหัวข้อ ดังนี้

- 1.1 เลือกหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจ และให้ประโยชน์มากพอสมควร
- 1.2 เลือกหัวข้อเรื่องที่สามารถหาหนังสือค้นคว้า อ้างอิงได้ง่ายและมากพอ
- 1.3 เลือกหัวข้อที่ไม่กว้างหรือแคบจนเกินไป เพราะถ้ากว้างเกินไปจะเขียนรายงานได้ไม่ครอบคลุมเนื้อเรื่องและถ้าแคบเกินไปจะไม่สามารถเขียนรายงานให้มีความยาวพอเหมาะได้

2. การจัดเตรียมเอกสารอ้างอิง เมื่อเลือกหัวข้อที่จะเขียนรายงานได้แล้วขั้นตอนต่อไปคือการค้นคว้าและรวบรวมเอกสารที่จะนำมาใช้เขียนรายงานไว้ให้มากที่สุด ซึ่งอาจจะได้แก่ หนังสือ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์หรืออื่น ๆ

3. การเขียนโครงเรื่อง การเขียนโครงเรื่อง คือ การวางแนวทางไว้อย่างย่อ ๆ ว่า จะเขียนรายงานเกี่ยวกับเรื่องที่เราเลือกไว้ในแนวทางใด และจะมีขอบเขตของเนื้อหากว้างหรือแคบเพียงใด การวางโครงเรื่องจะช่วยให้ไม่เขียนนอกนอกเรื่อง ทั้งยังช่วยให้เนื้อหามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนของนักเรียน
3. การเขียนโครงเรื่องรายงานของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่องการเขียนรายงานวิชาการ
2. ฉลากแบ่งกลุ่มนักเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>ครูให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่นเกม “ใบคำ” โดยให้คำว่า “รายงาน” และให้นักเรียนในชั้นช่วยกันตอบ ครูสนทนานำเข้าสู่บทเรียน</p>	<p>ขั้นนำ (5 นาที)</p> <p>เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้และครูอธิบายประกอบ ครูสุ่มนักเรียนบอกความหมายของการเขียนเรียงความ ครูสรุป (5 นาที) 2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 8-10 คน ให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันสังเกตส่วนประกอบของการเขียนรายงาน ครูอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ ซึ่งแสดงอยู่ในใบความรู้ที่แจกให้แล้ว จากนั้นแต่ละกลุ่มสรุปส่วนประกอบของการเขียนรายงานโดยครูจะเรียกถามทีละกลุ่ม (10 นาที) 3. ครูให้ผู้แทนกลุ่มออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน มีดังนี้ 	<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เหมือนกลุ่มควบคุม 2. เหมือนกลุ่มควบคุม 3. เหมือนกลุ่มควบคุม

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเพณีลอยกระทง 2. ประเพณีสงกรานต์ 3. ประเพณีแต่งงาน 4. ประเพณีการบวช 5. ประเพณีวันเข้าพรรษา <p>เมื่อจับฉลากเรียบร้อยแล้วให้แต่ละกลุ่มเขียนโครงเรื่องโดยศึกษาจากตัวอย่างการเขียนโครงเรื่องในใบความรู้ พร้อมครูอธิบายประกอบ จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน ครูติชมและช่วยแก้ไข (10 นาที)</p> <p>4. ครูให้นักเรียนสังเกตการเขียนส่วนนำของรายงานในใบความรู้ แล้วลองเขียนส่วนนำของรายงาน ซึ่งประกอบด้วย ปกนอก คำนำ และสารบัญ ครูตรวจแก้ไข (10 นาที)</p> <p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายการเขียนโครงเรื่องและการเขียนส่วนนำของรายงาน 2. ให้นักเรียนไปค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อเตรียมสำหรับคาบต่อไป 	<p>4. เหมือนกลุ่มควบคุม</p> <p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายการเขียนโครงเรื่อง และการเขียนส่วนนำของรายงาน 2. ให้นักเรียนไปค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อเตรียมสำหรับคาบต่อไป 3. ครูแจกแบบบันทึกจากการอ่านให้นักเรียนบันทึก แล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น ครูตรวจและเขียนแนะนำเป็นรายบุคคล

ใบความรู้

วิชา ท 306 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนรายงานวิชาการ (1)

เวลา 1 คาบ

ความหมายของการเขียนรายงานวิชาการ

การเขียนรายงานวิชาการเป็นการบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วรวบรวมความรู้ที่ได้นั้นมาเขียนเรียบเรียงใหม่อย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อเสนอเป็นส่วนประกอบของการศึกษาวิชาต่าง ๆ การทำรายงานจึงเป็นการศึกษาด้วยตนเอง อันจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

ส่วนประกอบของรายงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ ส่วนที่อยู่ตอนต้นของรายงาน ประกอบด้วย

1.1 ปกนอก มีวิธีการเขียนดังนี้

- ส่วนบน เขียนชื่อรายงาน

- ส่วนกลาง เขียนชื่อ นามสกุล ผู้ทำรายงานโดยไม่ต้องเขียนคำนำหน้าชื่อนายหรือนางสาว อาจเขียนชั้นที่ศึกษาและเลขที่ของผู้ทำรายงานได้บรรทัดถัดไปด้วยก็ได้ และถ้าเป็นรายงานกลุ่มให้เขียนชื่อ นามสกุล เรียงไว้คนละบรรทัด

- ส่วนล่าง แบ่งออกเป็น 3 บรรทัด

บรรทัดแรกเขียนชื่อรหัสวิชา และรายวิชาที่เขียนรายงาน โดยใช้คำว่า "รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา วิชา....."

บรรทัดที่ 2 เขียนชื่อโรงเรียน

บรรทัดที่ 3 เขียนภาคเรียน และปีการศึกษาที่เขียนรายงาน

การเขียนหน้าปก การกระะยะตัวอักษรที่จะเขียนให้อยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ โดยเว้นที่ว่างทางด้านซ้ายและขวาไว้ให้เท่ากัน และเว้นช่องว่างส่วนบน กลาง และล่างให้เท่า ๆ กันด้วย

1.2 ใบรองปก เป็นกระดาษเปล่าแผ่นหนึ่ง ต่อจากปกนอก

1.3 ปกใน เขียนข้อความเช่นเดียวกับปกนอก

1.4 คำนำ คือ ส่วนที่เขียนบอกจุดมุ่งหมาย บอกเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ ว่ากล่าวถึง

อะไรบ้าง

1.5 สารบัญ หมายถึง บัญชีหัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อยในการทำรายงานทั้งหมด โดยเขียนเรียงลำดับตามที่ปรากฏในรายงานตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย พร้อมทั้งบอกเลขหน้าด้วยว่า หัวข้อนั้น ๆ อยู่หน้าใด เพื่อสะดวกในการค้นคว้า

2. ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนสำคัญและเป็นหัวใจของรายงาน เพราะเป็นส่วนที่จะทำ ความเข้าใจ หรือถ่ายทอดความรู้ที่ผู้ศึกษา ค้นคว้า บรรจุมไว้ในรายงาน ซึ่งประกอบด้วย

2.1 บทนำ เป็นส่วนที่บอกเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการทำรายงานเรื่องนั้น ซึ่ง แจงขอบข่ายของเรื่อง บอกให้ทราบว่าการทำรายงานนั้นมีความมุ่งหมายอย่างไร งานค้นคว้ากว้าง หรือแคบเพียงใด ใช้วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างไร มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างไร มีสมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้าอย่างไร

2.2 เนื้อหา คือ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการเลือกสรรจากการศึกษาค้นคว้าทั้งหมด และได้จัดระเบียบข้อมูลนั้นอย่างดี ถ้ามีเนื้อเรื่องยาวมากควรแบ่งเป็นบท ถ้าเป็นเรื่องเล็ก ๆ ก็แบ่ง เป็นหัวข้อเรื่อง ตัวเรื่องจะประกอบด้วยหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง หัวข้อย่อยตามลำดับ

2.3 บทสรุป ไม่ใช้การย่อความโดยนำเนื้อหาสาระมากล่าวซ้ำ แต่เป็นการ วิเคราะห์ข้อมูลและสาระสำคัญ เพื่อประมวลแง่มุมต่าง ๆ ที่น่าสนใจ แล้วนำมาเรียบเรียงเป็น บทสรุป

ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอเรื่องมักเป็นภาษาทางการ ใช้วิธีเขียนด้วยการลำดับ ความ ใช้คำง่าย มีการใช้เหตุผลในการนำเสนอ นิยมใช้ถ้อยคำสำนวนของผู้เขียนเอง

3. ส่วนท้าย ประกอบด้วย

3.1 บรรณานุกรม เป็นบัญชีประมวลรายชื่อหนังสือ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ ที่ ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ถ้ามีเอกสารไม่ถึง 5 เล่ม ให้ใช้คำว่า “เอกสารอ้างอิง”

3.2 ภาคผนวก เป็นเรื่องที่น่ามาเพิ่มเติม แต่ไม่ใช่เนื้อหาโดยตรงของเรื่อง จัดแยก ไว้ท้ายเล่ม ถ้ามีหลายเรื่องก็จัดเป็นภาคผนวก ก ภาคผนวก ข

ขั้นตอนในการเขียนรายงานวิชาการ

1. การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนรายงาน

ถ้าเป็นการเขียนรายงานโดยทั่วไป ผู้สอนมักจะเป็นผู้กำหนดหัวข้อเรื่องให้ แต่ถ้ามี โอกาสเลือกเรื่องที่จะทำรายงานเอง ควรยึดแนวทางการเลือกหัวข้อ ดังนี้

- 1.1 เลือกหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจ และให้ประโยชน์มากพอสมควร
- 1.2 เลือกหัวข้อเรื่องที่สามารถหาหนังสือค้นคว้า อ้างอิงได้ง่ายและมากพอ

1.3 เลือกหัวข้อที่ไม่กว้างหรือแคบจนเกินไป เพราะถ้ากว้างเกินไปจะเขียนรายงานได้ไม่ครอบคลุมเนื้อเรื่อง และถ้าแคบเกินไปจะไม่สามารถเขียนรายงานให้มีความยาว พอเหมาะได้

2. การจัดเตรียมเอกสารอ้างอิง

เมื่อเลือกหัวข้อที่จะเขียนรายงานได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการค้นคว้าและรวบรวมเอกสารที่จะนำมาใช้เขียนรายงานไว้ให้มากที่สุด ซึ่งอาจจะได้แก่ หนังสือ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์หรืออื่น ๆ

3. การเขียนโครงเรื่อง

การเขียนโครงเรื่อง คือ การวางแนวทางไว้อย่างย่อ ๆ ว่าจะเขียนรายงานเกี่ยวกับเรื่องใดในแนวทางใด และจะมีขอบเขตของเนื้อหากว้างหรือแคบเพียงใด การวางโครงเรื่อง จะช่วยให้ไม่เขียนนอกนอกเรื่อง ทั้งยังช่วยให้เนื้อหา มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 14

เรื่อง การเขียนรายงานเชิงวิชาการ (2)

1 คาบ / 50 นาที

สาระสำคัญ

การเขียนรายงานที่สมบูรณ์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เขียนจะต้องสามารถเรียบเรียง และอ้างอิงเนื้อหาที่นำมาเสนอในรายงาน ซึ่งจะทำให้รายงานนั้นน่าเชื่อถือเป็นประโยชน์ต่อการ ศึกษาอย่างยิ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนบรรณานุกรมและเขียนรายงานในหัวข้อที่กำหนดให้ ได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. เขียนบรรณานุกรมได้
2. เขียนรายงานตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องตามหลักการเขียนรายงาน

เนื้อหา

4. การเขียนบรรณานุกรม หลักเกณฑ์ในการเขียนบรรณานุกรม มีดังนี้

4.1 เขียนคำว่า “บรรณานุกรม” กลางหน้ากระดาษตอนบนโดยไม่ต้องขีดเส้น ใต้

4.2 ถ้ารายงานที่เขียนมีเอกสารที่ใช้อ้างอิงไม่ถึง 5 เล่ม ให้ใช้คำว่า “หนังสือ อุเทศ” หรือ “หนังสืออ้างอิง” แต่ถ้ามีเอกสารอ้างอิงตั้งแต่ 5 เล่มขึ้นไป จึงใช้คำว่า “บรรณานุกรม”

4.3 เอกสารอ้างอิงที่นำมาเขียนบรรณานุกรม ให้เขียนเรียงลำดับตาม พยัญชนะต้นตัวแรกของชื่อผู้แต่ง โดยไม่ต้องมีเลขหน้าชื่อเป็น 1, 2 และ 3

4.4 การเขียนชื่อผู้แต่งของเอกสารอ้างอิงในบรรณานุกรม มีวิธีเขียนดังนี้

4.4.1 ถ้าผู้แต่ง 2 คน ให้ใช้คำว่า “และ” เชื่อมระหว่างชื่อ เช่น บุญเลิศ เนียมเจริญ และ วิวัฒน์ นาสา

4.4.2 ถ้าผู้แต่ง 3 คน ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างชื่อที่ 1 และ 2 ใช้ “และ” เชื่อมชื่อที่ 3 เช่น

ประกอบ ใช้ประการ, ประชิต ดีเลิศ และ ญัฐ แดงสกุล

4.4.3 ถ้าผู้แต่งมีมากกว่า 3 คน ให้ใช้คำว่า “และคนอื่น” หรือ “และคณะ” ต่อท้ายชื่อแรก เช่น นิรุยท วัณเพ็ญ และคณะ.

4.4.4 ถ้าผู้แต่งเป็นบุคคลที่มียศ หรือบรรดาศักดิ์ ให้เขียนชื่อผู้แต่งจริง ๆ ไว้ข้างหน้าแล้วจึงตามด้วยยศ หรือบรรดาศักดิ์ของผู้แต่ง เช่น คีฤทธิ ปราโมช, ม.ร.ว.

4.4.5 ถ้าผู้แต่งใช้ชื่อหน่วยงานเป็นผู้แต่งให้เขียนชื่อหน่วยงานก่อน และถ้ามีหน่วยงานย่อยด้วยให้เอาหน่วยงานใหญ่ขึ้นก่อน เช่น ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. ศึกษาศึกษา, กระทรวง. กรมวิชาการ.

4.5 ถ้าเอกสารอ้างอิงมีผู้แต่งหลายคน ให้เรียงลำดับเอกสาร โดยใช้อักษรต้นชื่อของผู้แต่งคนแรกเป็นหลัก

4.6 ถ้าชื่อผู้แต่งซ้ำกัน ให้เรียงลำดับอักษรต้นนามสกุลของผู้แต่ง แต่ถ้าผู้แต่งเป็นคนเดียวกัน ให้เรียงลำดับตามชื่อเอกสาร

4.7 การเขียนบรรณานุกรม ให้เริ่มเขียนรายแรกชิดขอบกระดาษซ้าย ถ้าเขียนบรรทัดเดียวไม่จบ ให้ขึ้นบรรทัดที่ 2 โดยย่อหน้าเข้าไปประมาณ 7-8 ตัวอักษร

การเขียนบรรณานุกรมจากเอกสารอ้างอิงประเภทต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิงต่างชนิดกันจะมีวิธีเขียนบรรณานุกรมที่แตกต่างกันในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะประเภทที่นักเรียนระดับนี้ใช้กันมาก

1. หนังสือ ชื่อผู้แต่ง นามสกุล. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. การเขียนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

2. บทความจากหนังสือ ชื่อผู้เขียนบทความ. “ชื่อบทความ,” ชื่อหนังสือ. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์. หน้าทั้งหมดของบทความ.

ตัวอย่าง

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ. “เรื่องสร้างพระบรมรูปทรงม้า,” ประชุมพระนิพนธ์เบ็ดเตล็ด. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2504. หน้า 59-60.

3. บทความในวารสารหรือนิตยสาร ชื่อผู้แต่ง นามสกุล. “ชื่อบทความ,” ชื่อวารสารหรือนิตยสาร, ปีที่ (เดือน, ปี), เลขหน้าทั้งหมดของบทความ

ตัวอย่าง

วาทิช จรุงกิจอนันต์. “เมฆเมฆินทร์,” สตรีสาร, 25 (กรกฎาคม, 2542). 69-72.

4. บทความในหนังสือพิมพ์ ชื่อผู้แต่ง นามสกุล. “ชื่อบทความ,” ชื่อหนังสือพิมพ์, วัน, เดือน, ปี, หน้า.

ตัวอย่าง

เสฐียรพงศ์ วรรณปก. “ชื่อนั้นสำคัญฉะนี้,” ไทยรัฐ, 8 มิถุนายน, 2542, 6.

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่องการเขียนรายงานวิชาการ
2. แผนภูมิตัวอย่างบรรณานุกรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ชั้นนำ (5 นาที)</p> <p>ครูแสดงแผนภูมิตัวอย่างบรรณานุกรมให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าแผนภูมิที่แสดงนี้เป็นส่วนใดของการเขียนบรรณานุกรม ครูนำเข้าสู่บทเรียน</p>	<p>ชั้นนำ (5 นาที)</p> <p>เหมือนกลุ่มควบคุม</p>

กิจกรรม (กลุ่มควบคุม)	กิจกรรม (กลุ่มทดลอง)
<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <p>1. ครูให้นักเรียนนั่งประจำกลุ่มเดิมของตัวเอง ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษา ครูอธิบายประกอบกับยกตัวอย่างการเขียนบรรณานุกรม ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบรรณานุกรมจากหนังสือ หรือเอกสารที่นักเรียนแต่ละกลุ่มหาข้อมูลมาเพื่อใช้ในการเขียนรายงาน ครูตรวจและช่วยแก้ไข (10 นาที)</p> <p>2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียบเรียงข้อมูลที่หามาเขียนเป็นรายงานตามโครงเรื่องที่วางไว้ ให้นักเรียนนำปกนอก คำนำ สารบัญ ที่เขียนไว้เดิมมารวมกับเนื้อเรื่องที่เรียบเรียงใหม่ และรวมกับบรรณานุกรมที่ฝึกเขียนได้มารวมเล่มเป็นรายงาน จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น ครูตรวจรายงานพร้อมคำแนะนำเพิ่มเติม (25 นาที)</p>	<p>ขั้นสอน (35 นาที)</p> <p>1. เหมือนกลุ่มควบคุม</p> <p>2. เหมือนกลุ่มควบคุม</p>
<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการเขียนบรรณานุกรมและครูนำรายงานของกลุ่มที่เขียนดีที่สุดมาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง</p>	<p>ขั้นสรุป (10 นาที)</p> <p>1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป</p> <p>2. ครูแจกแบบบันทึกจากการอ่านให้นักเรียนบันทึกแล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น ครูตรวจและให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล</p>

ใบความรู้

วิชา ท 306 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนรายงานวิชาการ (2)

เวลา 1 คาบ

4. การเขียนบรรณานุกรม หลักเกณฑ์ในการเขียนบรรณานุกรม มีดังนี้

4.1 เขียนคำว่า บรรณานุกรม กลางหน้ากระดาษตอนบน โดยไม่ต้องขีดเส้นใต้

4.2 ถ้ารายงานที่เขียนมีเอกสารที่ใช้อ้างอิงไม่ถึง 5 เล่ม ให้ใช้คำว่า “หนังสืออุเทศ” หรือ “หนังสืออ้างอิง” แต่ถ้ามีเอกสารอ้างอิงตั้งแต่ 5 เล่มขึ้นไป จึงใช้คำว่า “บรรณานุกรม”

4.3 เอกสารอ้างอิงที่นำมาเขียนบรรณานุกรมให้เขียนเรียงลำดับตามพยัญชนะต้นตัวแรกของชื่อผู้แต่ง โดยไม่ต้องมีเลขหน้าชื่อเป็น 1, 2 และ 3

4.4 การเขียนชื่อผู้แต่งของเอกสารอ้างอิงในบรรณานุกรมมีวิธีเขียน ดังนี้

4.4.1 ถ้าผู้แต่ง 2 คน ให้ใช้คำว่า “และ” เชื่อมระหว่างชื่อ เช่น บุญเลิศ เนียมเจริญ และ วิวัฒน์ นาสา.

4.4.2 ถ้าผู้แต่ง 3 คน ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างชื่อที่ 1 และ 2 ใช้ “และ” เชื่อมชื่อที่ 3 เช่น

ประกอบ ใช้ประการ, ประชิต ดีเลิศ และ ณัฐ แดงสกุล.

4.4.3 ถ้าผู้แต่งมีมากกว่า 3 คน ให้ใช้คำว่า “และคนอื่น” หรือ “และคณะ” ต่อท้ายชื่อแรก เช่น นิรุทธ วันเพ็ญ และคณะ.

4.4.4 ถ้าผู้แต่งเป็นบุคคลที่มียศ หรือบรรดาศักดิ์ ให้เขียนชื่อผู้แต่งจริงๆ ไว้ข้างหน้า แล้วจึงตามด้วยยศ หรือบรรดาศักดิ์ของผู้แต่ง เช่น ศักดิ์ฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.

4.4.5 ถ้าผู้แต่งใช้ชื่อหน่วยงานเป็นผู้แต่งให้เขียนชื่อหน่วยงานก่อน และถ้ามีหน่วยงานย่อยด้วยให้เอาหน่วยงานใหญ่ขึ้นก่อน เช่น ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. ศึกษาศึกษา, กระทรวง, กรมวิชาการ.

4.5 ถ้าเอกสารอ้างอิงมีผู้แต่งหลายคน ให้เรียงลำดับเอกสาร โดยใช้อักษรต้นชื่อของผู้แต่งคนแรกเป็นหลัก

4.6 ถ้าชื่อผู้แต่งซ้ำกันให้เรียงลำดับอักษรต้นนามสกุลของผู้แต่ง แต่ถ้าผู้แต่งเป็นคนเดียวกัน ให้เรียงลำดับตามชื่อเอกสาร

4.7 การเขียนบรรณานุกรม ให้เริ่มเขียนรายการแรกขีดขอบกระดาษด้านซ้ายและถ้าเขียนบรรทัดเดียวไม่จบ ให้ขึ้นบรรทัดที่ 2 โดยย่อหน้าเข้าไปประมาณ 7-8 ตัวอักษร

การเขียนบรรณานุกรมจากเอกสาร อ้างอิงประเภทต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิงต่างชนิดกันจะมีวิธีเขียนบรรณานุกรมที่แตกต่างกัน ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะประเภทที่นักเรียนระดับนี้ใช้กันมาก

1. หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง นามสกุล. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์

ตัวอย่าง

ประสิทธิ์ กาศย์กลอน. การเขียนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

2. บทความจากหนังสือ

ชื่อผู้เขียนบทความ. "ชื่อบทความ," ชื่อหนังสือ. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์. หน้าทั้งหมดของบทความ.

ตัวอย่าง

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระยา. "เรื่องสร้างพระบรมรูปทรงม้า," ประชุมพระนิพนธ์เบ็ดเตล็ด. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2504. หน้า 59-60.

3. บทความในวารสารหรือนิตยสาร

ชื่อผู้แต่ง นามสกุล. "ชื่อบทความ," ชื่อวารสารหรือนิตยสาร, ปีที่ (เดือน, ปี), เลขหน้าทั้งหมดของบทความ.

ตัวอย่าง

วาณิช จรุงกิจอนันต์. "เมฆเมฆินทร์," สตรีสาร, 25 (กรกฎาคม, 2542). 69-72.

4. บทความในหนังสือพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง นามสกุล. "ชื่อบทความ," ชื่อหนังสือพิมพ์, วัน เดือน ปี, หน้า.

ตัวอย่าง

เสถียรพงศ์ วรรณปก. "ชื่อนั้นสำคัญฉะนี้," ไทยรัฐ, 8 มิถุนายน 2542, หน้า 6.

แบบบันทึกจากการเรียน

ชื่อ ศ.ช.ธนวัฒน์ วัฒนศัพท์
วันที่ 22 พ.ย. 49

วันนี้ฉันเรียนเรื่องอะไร การแข่งขันวิ่งความห่อหุ้มดวง
เดือน

ฉันได้เรียนรู้อะไรจากบทเรียนหรือจากการอภิปรายกับเพื่อน
ว่า การแข่งขันวิ่งความห่อหุ้มดวงเดือนมีลักษณะสำคัญอย่างไรบ้าง
* องค์ประกอบของการแข่งขันวิ่งความห่อหุ้มดวงเดือน
* หลักการแข่งในความเร็วแต่แข่งหน้าเข่าเข่าจับใจ
* ส่งพลังที่ส่งแรง
* การใช้โรทาร์ในการแข่งขันวิ่งที่ไว

ฉันยังมีข้อสงสัยอะไรบ้างในบทเรียน
หลักการแข่งในใจของวิ่งที่ไว

ฉันควรทำอะไรให้ข้อสงสัยในบทเรียนหมดไป

ผลมาจากแรงผู้สอน หรืองานให้เข้าใจ

Handwriting practice lines for the first section.

ในเวลาเรียนสิ่งใดที่ฉันคิดว่าเป็นปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้ฉันไม่เข้าใจบทเรียน

1 ไม่ตั้งใจฟัง

2 ไม่ฝึกทำข้อ

3 คิดกับเพื่อน

Handwriting practice lines for the second section.

วิธีการใดหรือสิ่งใดที่ทำให้ฉันเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

ค้นหาบทให้เข้าใจตรงข้อแรก

Handwriting practice lines for the third section.

ค้นหาผู้เข้าเรียน อธิบายได้ชัดเจน
แต่ไม่ค่อยสนใจกับคนอื่นเพิ่มเติม
รายละเอียดในบทเรียนข้อ
ส่วนข้อสงสัยที่อื่น ค้นหาด้วยตัวเอง
ในบทต่อไปนะ

แบบบันทึกจากการเรียน

ชื่อ ด.ช. ณัฐพงศ์

วันที่ 24 พ.ย. 45

วันนี้ฉันเรียนเรื่องอะไร การเขียนเรื่องความเศร้า
ตามคิดเป็น

ฉันได้เรียนรู้อะไรจากบทเรียนหรือจากการอภิปรายกับเพื่อน
รู้จักแสดงความคิดเห็น ในความบันเทิง และรู้จักถ่ายทอด
คำความรู้สึกเรื่องความ

ฉันยังมีข้อสงสัยอะไรบ้างในบทเรียน
การเขียนเรื่อง ความเศร้า ฉันสงสัยว่า

แบบบันทึกจากการเรียน

ชื่อ ทองถิ่น วัฒนสิทธิ์

วันที่ 21 พ.ย 43

วันนี้ฉันเรียนเรื่องอะไร บทเรียนเรื่องความสะอาดของบ้าน

ฉันได้เรียนรู้เรื่องอะไรจากบทเรียนหรือจากการอภิปรายกับเพื่อน ได้ทราบบ้างถึงลักษณะสำคัญของงาน ที่งาน
เรื่องความสะอาดของบ้านของเพื่อนบ้านที่สะอาดน่าอยู่ ได้ทราบบ้างถึงวิธีการทำความสะอาด
อย่างสม่ำเสมอทุกวัน

ฉันยังมีข้อสงสัยอะไรบ้างในบทเรียน ข้อสงสัยเกี่ยวกับวิธีทำความสะอาดบ้าน

ฉันควรทำอะไรให้ข้อสงสัยในบทเรียนหมดไป ศึกษาทบทวนเนื้อหา หรือ ทำข้อสอบ
ใหม่ และ ปรึกษาคุณครูที่สอน

.....
.....
.....
.....
.....

ในเวลาเรียนสิ่งใดที่ฉันคิดว่าเป็นปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้ฉันไม่เข้าใจบทเรียน เสียงรบกวนจากเพื่อน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

วิธีการใดหรือสิ่งใดที่ทำให้ฉันเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

ใช้ทั้งการอ่านและดูวิดีโอได้ชัด และ ได้ทำแบบฝึกหัด

ชมรมเล่นเสียงนอกห้องได้ค่ะ
เล่นกีฬาในทีมที่โรงเรียนค่ะ
นั่งรถ ขอนนทาคะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบบันทึกจากการอ่าน

ชื่อ ๓.๓. เยาว์ยบล ใจยวศิริ
วันที่ 24 พฤศจิกายน 2543

ฉันอ่านเรื่อง ประเทศมาเลเซีย

เรื่องที่ฉันอ่านพูดถึงอะไรบ้าง มาเลเซีย เป็นประเทศเพื่อนบ้านของ ประเทศไทย มีความสัมพันธ์
ใกล้ชิดทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ประเทศมาเลเซียแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ
ดินแดนที่อยู่ทางตอนใต้ของคาบสมุทราอินโดจีนเรียกว่า คาบสมุทราลายหรือแหลมมลายู และ
ดินแดนอีกส่วนหนึ่งอยู่ทางทิศเหนือของคาบสมุทราลาย คือ หมู่เกาะบอร์เนียว ในประ
เทศมาเลเซียจะมีลมมรสุมพัดพัดทั้งปี ทิวทัศน์ที่สวยงามน่าตื่นตาตื่นใจ มีร้อนหรือหนาว
การทำการเกษตรกรรมของชาวมาเลเซียส่วนใหญ่เป็นการเพาะปลูก สินค้าส่งออกของประเทศ
มาเลเซียที่สำคัญที่สุด คือ ยางพารา และ แร่ดีบุก ทั้งยังออกจำหน่ายมากที่สุดในโลก
ประเทศมาเลเซียกำลังพัฒนาความทันสมัยอย่างแท้จริง เพราะ มีผู้อพยพจากหลาย
ประเทศ ทั่วทุกมุมโลก ทำให้วัฒนธรรม จนกระทั่งนิยมประเพณี ผสมผสานเข้าด้วยกันอย่าง
กลมกลืน

สิ่งที่สำคัญในเรื่องคืออะไร
ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทย มีสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญของประเทศ คือ ยางพารา
และ แร่ดีบุก และยังผลิตสินค้าส่งออกมากที่สุดในโลก

แนวคิดที่คุณได้จากเรื่องที่คุณอ่าน มาเลเซียเป็นประเทศที่มีความเจริญมากอีกประเทศหนึ่ง ใ้ความใ้ในอยู่
 ที่ดี มีถนนสายเขื่อนท่าหลายแห่งที่สวยงามอยู่ในประเทศมาเลเซีย และพวกเขาก็มีความสงบ
 ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจดีกว่าประเทศไทยอีกด้วย

ตอนใดของเรื่องที่น่าสนใจสำหรับคุณเพราะอะไร ^{สินค้า}สินค้าส่งออกของมาเลเซียคือ ยางพารา
 และ แร่ดีบุก เพราะ ^{ได้}ได้ทราบว่า มาเลเซียมี ยางพารา ในประเทศมากจนเป็นสินค้า
 ออกได้มากที่สุดของโลก

สิ่งที่อ่านให้ประโยชน์กับคุณอย่างไรบ้าง ^{ทำให้รู้}ทำให้รู้ว่าคุณประเทศมาเลเซียมี
 ภูมิอากาศที่ดี เป็นป่าเขื่อนต่อทอเกษตรกรรม และ ยังทราบว่าประเทศมาเลเซียก็ยัง
 ปลูกข้าวได้เหมือนไทย ถึงแม้จะผลิตได้น้อยกว่าก็ตาม

เขารู้จักเขื่อนหรือเขื่อนคนดูออกไปให้เขาประเทศมาเลเซีย
 ครูคิดว่า เขารู้เขื่อนโลก เร็วแล้วนะ ดีมาก

แบบบันทึกจากการอ่าน

ชื่อ... เปรมาวดี... จิราธิษฐ์

วันที่... 24... พ.ย. 43

ฉันอ่านเรื่อง... หน่อกิ่งสนสงัด... ๒๑

เรื่องที่ฉันอ่านพูดถึงอะไรบ้าง... หน่อกิ่งสนสงัด... หน่อไม้ฝรั่งที่ปลูกทั่วโลกโดยหน่อไม้ฝรั่งจาก...

สิ่งสำคัญในเรื่องคืออะไร... สิ่งสำคัญคือ... ค่าเฉลี่ยคนที่อายุต่ำกว่า 2,000 ปี...

แนวคิดที่ฉันได้จากเรื่องทีอ่าน ต้องช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรมของประเทศไทยไว้ไม่ให้สูญหายไป
หนึ่งกับอ่านประเทศไทย

ตอนใดของเรื่องที่น่าสนใจสำหรับฉันเพราะอะไร ตอนทีทบทว่าตัวหนังสือให้ชื่อว่า "หนังสือ"
ในคำที่ทบท

สิ่งที่ฉันอ่านให้ประโยชน์กับฉันอย่างไรบ้าง ประโยชน์ คือ ได้รู้จุดประสงค์หนังสือในอักษ
หนังสือประเภท ปฏิทินภาพ และสื่อที่ถ่ายภาพ และในอันควรรู้หนังสือประเภทนวนิยาย

เรื่องดีเปรมจดี อ่าน สิบเป็น เรื่องที่จ่าจรีไปตัวเปรมจดี
เอง และเพื่อนที่ได้อ่าน สิบจกรู้ที่มึ่มแต่ล เหวี กั
รักโลกกับฉัน

แบบบันทึกจากการอ่าน

ชื่อผู้ศึกษา อิศรา วัฒนกุล

วันที่ 17 ธ.ค. 43

ฉันอ่านเรื่อง ภูเขาเขื่อน

เรื่องที่ฉันอ่านพูดถึงอะไรบ้าง ภูเขาเขื่อนเป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยและอยู่ตามชายฝั่งแม่น้ำและใน
พื้นที่ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขื่อน เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งที่สำคัญในเรื่องคืออะไร

คำที่ฉันนึกถึงคือเขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ 54 เขื่อน เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ 13 เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ 1 เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

แนวคิดใดที่ฉันได้จากเรื่องที่อ่าน

ฉันรู้สึกประทับใจทุกที่ที่ไปมาก ทำให้ผมหลงใหลอยู่หลายปีและหากมีโอกาสจะอยากลองไปเที่ยวให้ได้
จากเรื่องก็คือ รู้สึกประทับใจมาก อันนั้นก็คือการที่ได้ไปเที่ยวชมและได้คุยกับ
ชาวชนบท และได้อ่านประวัติของบ้าน

ตอนใดของเรื่องที่น่าสนใจสำหรับฉันเพราะอะไร

ตอนที่ผมได้อ่านเกี่ยวกับชีวิตและการทำงานของเขาที่นั่นและได้เห็นวิถีชีวิตของชนบท
อันดีและมีความสุขและสวยงาม

สถานวิทยบริการ

สิ่งที่ฉันอ่านให้ประโยชน์กับฉันอย่างไรบ้าง

ด้วยได้ทราบว่าคนเมืองและชาวไร่ และสถานที่ที่สวยงามและอยู่กันอย่างดีและมีความสุขกับ
วิถีชีวิตที่เรียบง่ายและมีความสุข

เรื่องดีที่ฉันอ่าน เป็นเรื่องที่น่าสนใจ
คือเกี่ยวกับชีวิตและการทำงาน
ที่นั่นอันดีและมีความสุข

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยก่อนและหลังการทดลอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสั่ง ให้นักเรียนย่อบทความที่กำหนดให้ต่อไปนี้ลงในแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียง ฉบับที่ 2 หลังการทดลอง (Post-test)

ช้างไทย

จากหนังสือกินรี เมษายน 2534

โบราณราชประเพณีไทยถือกันว่า ช้างเผือกนั้นเป็นช้างสำคัญ เมื่อมาสู่พระบารมีสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชเจ้ารัชกาลใดก็เป็นที่ยกย่องว่าเป็นนิมิตมงคลอันประเสริฐต่อบ้านเมือง ทวยราษฎร์และพระราชบัลังก์ทั้งยังเป็นเครื่องเฉลิมพระเกียรติเสริมพระบุญญาธิการในสมเด็จพระมหากษัตริย์เจ้าผู้เป็นประมุขพระองค์นั้นด้วย เมื่อมีช้างเผือกหรือช้างสำคัญเกิดขึ้นในแห่งหนตำบลใดทางจังหวัดนั้นๆ ต้องแจ้งไปยังกระทรวงมหาดไทยซึ่งจะติดต่อไปยังสำนักพระราชวังให้ส่งผู้เชี่ยวชาญไปตรวจคชลักษณ์ว่ามีลักษณะครบถ้วนตามลักษณะช้างเผือกหรือช้างสำคัญหรือไม่

ในตำราพระคชลักษณ์กล่าวว่า การดูลักษณะช้างให้พิจารณาลักษณะ 10 ประการคือ ขน หาง จักขุ เล็บ อัณฑโกศ¹ ช่องแมงพู่² ขุมขน เพดาน สันบงา ช้างในไรเล็บ ถ้าต้องสีกายเป็นศุภลักษณ์ก็ใช้ได้ ซึ่งถ้าเป็นสีกายด้วยก็เป็น 11 ประการ เมื่อทางสำนักพระราชวังตรวจคชลักษณ์ว่าเป็นช้างเผือกหรือช้างสำคัญแล้ว ก็จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งจะได้มีการน้อมเกล้าฯ ถวายช้างสำคัญและมีพระราชพิธีสมโภชขึ้นระวางช้างสำคัญ พระราชพิธีนี้มีความสำคัญยิ่งในการแสดงกตเวทิตาธรรมต่อผู้มีพระคุณ ซึ่งช้างนับเป็นสัตว์ที่เอื้อประโยชน์แก่ประเทศไทยทั้งในยามสงบสุขและในยามสงครามมาแต่โบราณกาล และหลังจากเสร็จพระราชพิธีแล้ว ช้างจะได้รับเกียรติให้มีฐานะ เทียบเท่ากับเจ้าฟ้าพระองค์หนึ่ง

นอกจากนี้ช้างในสมัยโบราณยังเคยได้รับเกียรติให้เป็นราชพาหนะยามศึกของพระมหากษัตริย์ไทยเช่น สมัยกรุงสุโขทัย ในศิลาจารึกกรุงสุโขทัยหลักที่ 1 ตอนหนึ่งกล่าวว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชแห่งเมืองสุโขทัยโปรดที่ออกรบด้วยเครื่องคชาภรณ์ แล้วทรงนำราษฎรออกไปบำเพ็ญกุศลตามพระธรรมในตามอริยัญญิก พระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยาที่ทรงมีช้างเผือกรวมกันถึง 19 เชือก ในจำนวนนี้มี 7 เชือกเป็นของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ซึ่งพระเกียรติปรากฏไปยังนานาประเทศสมเด็จพระสังฆราชและเสนาข้าราชการจึงถวายพระนามต่อท้ายว่า พระเจ้าช้างเผือก

จะเห็นได้ว่าช้างนั้นมีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างยิ่ง เนื่องจากความเฉลียวฉลาด อดทน รับใช้งานเป็นพาหนะในการคมนาคมขนส่ง ทำสงครามยุทธหัตถีด้วยไหวพริบและยุทธวิธีสูงจึงทำให้แม่ทัพสามารถชนะคู่ต่อสู้ทำให้ประเทศไทยคงความเป็นไทยมาจนถึงทุกวันนี้ อีกทั้งชื่อของช้างยังได้รับ การกล่าวถึงในสุภาษิตและคำพังเพยไทยหลายความหมายมากมาย トラบปัจจุบันรูปช้างปรากฏทั่วไป ในวัตถุสำคัญของชาติเช่น ธงชาติในอดีต พระราชลัญจกร เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่ง เราสามารถกล่าวอย่างภาคภูมิใจได้ว่าช้าง คือสัญลักษณ์ของประเทศไทย

1. อัณฑโกศ = อวัยวะเพศ 2. ช่องแมงพู่ = ช่องที่มีน้ำมันไหลออกมาเมื่อเวลาช้างตกมัน อยู่บริเวณข้างขมับ

ภาคผนวก ง เกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์การตรวจความเรียงภาษาไทย

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
1. ด้านเนื้อหา 30 คะแนน	30-26	ดีมาก	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดี เขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์และตรงตาม รูปแบบของงานเขียน เนื้อหาเกี่ยวข้องกับ เรื่อง เขียนได้ใจความและได้รายละเอียด ครบถ้วน ขยายความต่อเนื่องและสมเหตุ สมผล
	25-21	ดี	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เนื้อหาส่วน ใหญ่ตรงตามวัตถุประสงค์ เขียนได้ ใจความอย่างต่อเนื่อง และสมเหตุสมผล
	20-16	ปานกลาง	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เนื้อหาบาง ส่วนตรงตามวัตถุประสงค์ พอจับใจความ สำคัญได้และสมเหตุสมผล
	11-15	อ่อน	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนอย่างจำกัด เขียนได้ใจความน้อยและไม่สามารถขยาย ใจความได้
	10-6	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เขียนไม่ได้ ใจความ
2. ด้านการเสนอ ความคิด 20 คะแนน	20-18	ดีมาก	เขียนได้อย่างสละสลวย เรียบเรียงความ คิดได้ดี แสดงความคิดชัดเจนประกอบด้วย เหตุผลสนับสนุน ได้ใจความกะทัดรัด ลำดับความอย่างสมเหตุสมผล
	17-15	ดี	เขียนได้ต่อเนื่อง เรียบเรียงความคิดดี จับใจความสำคัญได้ มีการใช้เหตุผล สนับสนุน ลำดับความอย่างสมเหตุสมผล แต่เนื้อหาบางตอนขาดในความคิดสำคัญ
	12-14	ปานกลาง	เขียนใจความสำคัญเรียบเรียงไม่ดีนัก

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
			พอจับใจความสำคัญได้ เหตุผลที่สนับสนุน มีน้อย มีการลำดับความอย่างสมเหตุสมผล
	11-9	อ่อน	เขียนใจความสำคัญไม่ต่อเนื่อง การแสดงความคิดสับสน ขาดการลำดับความคิดอย่างสมเหตุสมผล
	8-6	อ่อนมาก	เขียนที่ไม่สามารถเขียนสื่อสารได้เลย ไม่มีการแสดงความคิด
3.การใช้ภาษา 20 คะแนน	18-20	ดีมาก	ใช้รูปประโยคซับซ้อนได้ ไม่มีข้อผิดพลาดในเรื่องการลำดับคำในประโยคและความสัมพันธ์ระหว่างประโยค
	17-15	ดี	ใช้ประโยคซับซ้อนอยู่บ้าง มีข้อผิดพลาดในเรื่องลำดับคำในประโยคและความสัมพันธ์ระหว่างประโยค 1-2 แห่ง
	14-12	ปานกลาง	ใช้รูปประโยคได้ถูกต้องแต่เป็นประโยคอย่างง่าย ไม่ซับซ้อน มีข้อผิดพลาดในเรื่องลำดับคำในประโยคและความสัมพันธ์ระหว่างประโยค 3-4 แห่ง
	11-9	อ่อน	มีข้อผิดพลาดในเรื่องโครงสร้างประโยค ทั้งประโยคง่าย ๆ และประโยคซับซ้อน รวมทั้งเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประโยค 5-6 แห่ง
	8-6	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เรื่องโครงสร้างของประโยค มีข้อผิดพลาดในการใช้ประโยคเกินกว่า 7 แห่ง ไม่สามารถใช้ประโยคเพื่อการสื่อสารได้

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
4. ด้านสำนวน ภาษา 20 คะแนน	20-18	ดีมาก	เลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนถูกต้องเหมาะสม และสื่อความหมายได้ชัดเจน
	17-15	ดี	ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง แต่ยังสื่อความหมายได้
	12-14	ปานกลาง	ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้อง 3-4 แห่ง แต่ยังไม่ พอสื่อความหมายได้ชัดเจน
	11-9	อ่อน	ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้อง 5-6 แห่ง และไม่สามารถสื่อความหมายให้ชัดเจนได้
	8-6	อ่อนมาก	ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้องเกินกว่า 7 แห่ง และสื่อความหมายไม่ได้
5. ด้านกลไก ทางภาษา 10 คะแนน	10-9	ดีมาก	มีความรู้ในเรื่องการเขียน มีการแบ่งย่อหน้า ดีเหมาะสมกับรูปแบบของงานเขียน ไม่มี ข้อผิดพลาดทาง การเขียนเรื่องตัวละคร ตัวการ์นต์ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ คำภาษาต่างประเทศ ลายมืออ่านง่าย งานเขียนสะอาด มีระเบียบดีมาก
	8-7	ดี	มีการแบ่งย่อหน้าที่เหมาะสมกับงานเขียน มีข้อผิดพลาดทางการเขียนในเรื่องตัว สะกด ตัวการ์นต์ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้คำภาษาต่างประเทศ 1-2 แห่ง ลายมืออ่านง่าย งานเขียนสะอาด มีระเบียบดี
	6-5	ปานกลาง	มีการแบ่งย่อหน้าได้เหมาะสมกับรูปแบบ ของงานเขียน มีข้อผิดพลาดทางการเขียน ในเรื่องตัวสะกด ตัวการ์นต์ เครื่องหมาย วรรคตอน การใช้คำภาษาต่างประเทศ 3-4 แห่ง แต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยน

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	4-3	อ่อน	งานเขียนสะอาดและมีระเบียบพอใช้ ขาดการเขียนแบ่งย่อหน้าที่เหมาะสมกับ รูปแบบงานเขียน มีข้อผิดพลาดทาง การเขียนในเรื่องตัวสะกด ตัวการ์นต์ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้คำภาษา ต่างประเทศ 5-6 แห่ง งานเขียนไม่เป็น ระเบียบ
	2-1	อ่อนมาก	ขาดความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ทางการเขียน มีข้อผิดพลาดเรื่องตัวสะกด เครื่องหมาย วรรคตอนเกิน 7 แห่งขึ้นไป ลายมืออ่าน ยาก งานเขียนไม่เป็นระเบียบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ จดหมายแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ โทร. 218-2682

ที่ ทม.0302(2770.0603)1172 วันที่ 26 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอลเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์วรินทร์ อักษรพงษ์

ด้วย นางสาวสุจิตรา เศรษฐสุสมบัติกุล นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกและไม่ได้รับการฝึกการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อันเนื่องมาจาก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร. เจริญณี นิ่มนวล)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ โทร. 218-2682

ที่ ทม.0302(2770.0603)1173 วันที่ 26 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบุญธนะ

ด้วย นางสาวสุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล นิสิตชั้นปริญญาโท ภาคศึกษามัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างกรดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกและไม่ได้รับการฝึกการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อันเนื่องมาจาก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร. เจริญณี นิ่มนวล)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สถาบันวิทยสิริเมธี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม0302(2770.0603)1171

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

26 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุคนธ์ สารណาคมน์กุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกและไม่ได้รับการฝึกการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อันเนื่องมาจาก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เจริญสิน นิมนวล)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (บัณฑิตศึกษา)

โทร. 218-2682

ที่ ทม0302(2770.0603)1175

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

26 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัยเพื่อทดลองสอน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกและไม่ได้รับการฝึกการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อันเนื่องมาจาก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอความร่วมมือในการวิจัยเพื่อทดลองสอนก่อนการทดลองและแบบทดสอบหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนิสิตจะประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล ดำเนินการดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เจริญณี นิ่มนวล)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (บัณฑิตศึกษา)

โทร. 218-2682

ที่ ทม0302(2770.0603)1174

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

26 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัยเพื่อทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกและไม่ได้รับการฝึกการเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้อันเนื่องมาจาก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ขอสื่อขอความร่วมมือในการวิจัยเพื่อทดลองสอนก่อนการทดลองและแบบทดสอบหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนิตินจะประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล ดำเนินการดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เรืองรัชนี้ นิ่มนวล)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (บัณฑิตศึกษา)

โทร. 218-2682

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวสุวิตรา เศรษฐฐสมบัติกุล เกิดเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2519 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ สาขามัธยมศึกษา วิชาเอก ภาษาไทยและจิตวิทยาการปรึกษาและแนะแนว เมื่อปีการศึกษา 2540 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย